

НЕТЕХНИЧЕСКО РЕЗЮМЕ НА

ДОКЛАД ЗА ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА НА ПРОЕКТ ЗА

„Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

Възложител на ЧИОУП: Община Самуил

Изготвил: „П-Юнайтед“ ЕООД

2026 г.

„П-Юнайтед“ ЕООД

Настоящият документ представлява Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“.

Документът е разработен от колектив на „П-Юнайтед“ ЕООД с ръководител на екипа, изготвил Доклада за екологична оценка - доц. д-р Петър Петров.

Ръководител на екип:

/ доц. д-р Петър Петров /

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

АИС	Автоматична измервателна станция
БДДР	Басейнова Дирекция „Дунавски район“
ВЕИ	Възобновяеми енергийни източници
ВИ	Възобновяеми източници
ВиК	Водоснабдяване и канализация
ДЕО	Доклад за екологична оценка
ДОАС	Диференциална оптична абсорбционна спектроскопия
ДОСВ	Доклад за оценка на съвместимостта
ДЧ	Държава-членка
ЕЕ	Енергийна ефективност
ЕК	Европейската комисия
ЕО	Екологична оценка
ЕС	Европейски съюз
ЕСО	Електроенергиен системен оператор
ЗВ	Закон за водите
ЗЕВИ	Закон за енергията от възобновяеми източници
ЗОЗЗ	Закон за опазване на земеделските земи
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗУТ	Закон за устройство на територията
ИАОС	Изпълнителна агенция по околната среда
ИНПЕК	Интегриран план в областта на енергетиката и климата на Република България
ИОУП	Изменение на общ устройствен план
ИОУПО	Изменение на общ устройствен план на община
ИТСР	Интегрирана териториална стратегия за развитие
КАВ	Качество на атмосферния въздух
КФС	Комплексна фонова станция
МВЕЦ	Малки водоелектрически централи
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
НПДЕВИ	Национален план за действие за енергията от възобновяеми източници
НСМКАВ	Национална система за мониторинг на качеството на атмосферния въздух
НУРИЕОПП	Наредба за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми
ООН	Организация на обединените нации
ОУП	Общ устройствен план
ПАВ	Полиароматни въглеводороди
ПГ	Парникови газове
ПИ	Поземлен имот
ПИРО	План за интегрирано развитие на община

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

ПУП-ПРЗ	Подробен устройствен план – План за регулация и застрояване
ПУРБ	План за управление на речните басейни
ПУРН	План за управление на риска от наводнения
РДГ	Регионална дирекция по горите
РЗИ	Регионална здравна инспекция
РЗПРН	Район със значителен потенциален риск от наводнения
РИМ	Регионален исторически музей
РИОСВ	Регионална инспекция по околната среда и водите
СЗР	Северозападен регион
СОЗ	Санитарно-охранителна зона
ФПЧ	Фини прахови частици

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

ВЪВЕДЕНИЕ

Въз основа на представеното в РИОСВ – Русе уведомление и приложената към него документация, с писмо изх. № АО-6395(1)/14.01.2025 г. директорът на РИОСВ – Русе е дал указания, че проектът за частично изменение на Общия устройствен план попада в обхвата на чл. 85, ал. 1 от Закона за опазване на околната среда и на т. 10.1 от Приложение № 1 към Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми. Поради това проектът подлежи на задължителна екологична оценка, която е нормативно изискуема част от процедурата по изработване и одобряване на ЧИОУП.

Съгласно извършената преценка за вероятната степен на отрицателно въздействие върху защитените зони съществува вероятност ОУП на община Самуил да окаже значително отрицателно въздействие върху защитена зона BG0002062 „Лудогорие“ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, обявена със Заповед № РД-338/31.03.2021 г. на министъра на околната среда и водите (ДВ, бр. 54/2021 г.), във връзка с което е изготвен Доклад за оценка на степента на въздействие (ДОСВ) върху защитените зони.

Доклад за оценка на съвместимостта е изготвен и предоставен в РИОСВ-Русе за оценка на качеството му. С писмо с Изх. № АО-6395-6/24.07.2026 г. (Приложение № 3) на Директора на РИОСВ-Русе е дадена положителна оценка на качеството на представения Доклад за оценка на съвместимостта на ДОСВ.

Съгласно чл. 19, ал. 1, ал. 3 и ал. 4 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (Наредбата за ЕО), през различните фази на подготовка на проектите на планове и ЕО, Възложителят провежда консултации с обществеността, заинтересованите органи и трети лица, които могат да бъдат засегнати от реализирането на планове, с цел получаване и съобразяване на техните становища и бележки, по разработена за целта схема. Схемата е консултирана с РИОСВ-Русе.

Съгласно чл. 19а от Наредбата за ЕО е изготвено Задание за определяне на обхвата и съдържанието на доклада за екологична оценка (ДЕО). Заданието е предоставено за консултации съгласно чл. 19а от Наредбата за ЕО и на всички страни, определени в посочената по-горе схема:

- ✓ Регионална инспекция по околна среда и води - Русе (РИОСВ);
- ✓ Регионална здравна инспекция (РЗИ)-Русе;
- ✓ Регионална дирекция по горите (РДГ)-Русе;
- ✓ Държавно горско стопанство (ДГС) – Разград;
- ✓ Басейнова дирекция „Дунавски район“;
- ✓ НИНКН – Министерство на културата;
- ✓ РДПБЗН-Разград;
- ✓ Електроразпределение Север АД;
- ✓ Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация /ГВА/“;
- ✓ „ЕСО“ ЕАД;
- ✓ Общинска служба „Земеделие“ – Самуил;
- ✓ „Водоснабдяване и канализация“ ООД гр. Исперих;
- ✓ БДЗП;
- ✓ Регионален исторически музей – Исперих.

Засегнатата общественост, населението на Община Самуил в това число кметствата на селата Голям извор, с. Желязковец и с. Хърсово.

Получените в резултат на консултациите по Заданието становища са съобразени при изготвяне на ДЕО.

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

Настоящият ДЕО е изготвен в съответствие с изискванията на глава шеста на Закона за опазване на околната среда (ЗООС), Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (Наредбата за ЕО) и приложимите други нормативни актове.

ДЕО е разработен като единен документ, който включва съдържателна част по чл. 86, ал. 3 от ЗООС; списък на експертите и ръководителя на екипа, изготвили доклада за екологична оценка; декларации на всеки от експертите (по чл. 16, ал. 1 от Наредбата за ЕО); приложения.

Основните цели на ДЕО са насочени към интегриране на екологичните съображения в проекта за частично изменение на ОУП на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил, чрез:

✓ анализ на текущото състояние и проблеми на околната среда, в т.ч. по отношение на човешкото здраве при обвързването им с предмета на планове;

✓ оценка на евентуалните въздействия, в т.ч. значителни, върху околната среда и здравето на хората в резултат на предвижданията на проекта на планове, като въз основа на това се мотивира изборът на най-благоприятната за околната среда и здравето на хората алтернатива за реализирането на планове;

✓ предлагане на мерки за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно компенсиране на неблагоприятните последици и на мерки за наблюдение и контрол на въздействието върху околната среда и човешкото здраве при изпълнението на планове.

Настоящото нетехническо резюме е част от документацията по екологичната оценка и представя основните изводи от Доклада за екологична оценка в достъпен за обществеността вид. Чрез него заинтересованите лица могат да се запознаят с предмета на плана, очакваните въздействия, предложените мерки и начина, по който са отчетени изискванията за опазване на околната среда и човешкото здраве.

Докладът за екологична оценка, заедно с всички приложения към него и настоящото нетехническо резюме, се предоставя за консултации по реда на чл. 20, ал. 1–3 от Наредбата за ЕО, съгласно съгласуваната схема за провеждане на консултации.

Информация за контакт с възложителя

Име, местожителство, гражданство на Възложителя – физическо лице, седалище и единен идентификационен номер на юридическото лице

Възложител на ЧИОУП:

Община Самуил - инж. Джевдет Ахмед Азис,

Кмет на Община Самуил, Булстат: 000505928

Пълен пощенски адрес: 7454 Самуил, ул. “Хаджи Димитър” № 2

Лице за контакт-инж. Джевдет Ахмед Азис

Тел.: (08477) 20-20, 084 266 030; e-mail: info@samuil.bg

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

1. Описание на съдържанието и основните цели на частичното изменение на ОУП и връзка с други относими планове и програми

1.1. Основание за изготвяне на частичното изменение на ОУП

Проектът за частично изменение на Общия устройствен план на община Самуил обхваща поземлени имоти №№ 15761.55.73 и 15761.69.74 в землището на с. Голям извор, поземлен имот № 29218.2.105 в землището на с. Желязковец и поземлен имот № 77579.68.901 в землището на с. Хърсово, община Самуил.

Необходимостта от изменение на действащия Общ устройствен план е свързана с предвиждане на устройствена възможност за бъдещо електроенергийно производство от възобновяем източник - вятър, в конкретно определени части от посочените поземлени имоти. С изменението се предлага промяна на устройственото предназначение чрез отреждане на съответните площи в устройствена зона „Пч“ - чисто производствена зона, и в терени за техническа инфраструктура, необходими за обслужване на бъдещия енергиен обект.

Предвиждането на такава зона ще даде възможност в следващ етап да се разгледа и реализира инвестиционно намерение за изграждане на ветроенергиен парк с необходимата прилежаща техническа инфраструктура. Тази инфраструктура включва съоръжения за присъединяване към електропреносната мрежа, включително повишаващи подстанции и други елементи, необходими за нормалното функциониране на обекта.

Изработването на частичното изменение е основано на прието Техническо задание за Общ устройствен план, одобрено с Решение № 17.240 по Протокол № 17/09.11.2024 г. на Общински съвет – Самуил. С това решение е дадена устройствена рамка за започване на процедурата по изменение на плана за конкретните имоти.

От устройствена гледна точка изменението има за цел да определи бъдещото предназначение и режима на използване на засегнатите територии. Самото изменение на ОУП не представлява разрешение за строителство и не води пряко до изграждане на ветроенергийния парк. То създава планова основа, върху която на следващи етапи могат да се разработват по-подробни устройствени планове, инвестиционни проекти и съответните разрешителни процедури, включително необходимите екологични оценки и съгласувания, когато такива се изискват.

Чрез проекта за частично изменение се търси съвместяване на устройственото развитие на общината с възможностите за използване на възобновяеми енергийни източници. В същото време промените следва да бъдат оценени от гледна точка на въздействието им върху околната среда, защитените зони, земеползването, ландшафта, техническата инфраструктура и условията за живот на населението в района.

Връзката на частичното изменение с други относими планове и програми се изразява в необходимостта предвижданията му да бъдат съобразени с действащия Общ устройствен план на община Самуил, с общинските и регионалните документи за развитие, с плановите и програмите в областта на енергетиката и възобновяемите енергийни източници, както и с документите, свързани с опазване на околната среда, водите, земеделските и горските територии, културното наследство и защитените зони от екологичната мрежа „Натура 2000“.

По този начин частичното изменение на ОУП представлява първи устройствен етап за определяне на допустимото бъдещо използване на конкретните имоти, като същевременно поставя необходимостта от предварителна оценка на възможните екологични и здравни последици.

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

1.2. Основни цели и задачи

1.2.1. Цели и задачи на действащия ОУП

Действащият Общ устройствен план на община Самуил е основният устройствен документ, който определя насоките за дългосрочно развитие на територията на общината. Неговата основна цел е да осигури устойчива, балансирана и функционална организация на територията, като съчетае развитието на населените места, извънселищните територии, техническата инфраструктура, стопанските дейности, опазването на околната среда и съхраняването на природното и културно-историческото наследство.

Планът определя общата структура на територията и преобладаващото предназначение на отделните зони. Чрез него се създава устройствена основа за развитие на основните функции в общината - обитаване, труд, отдых, обществено обслужване, транспортна и инженерна инфраструктура, зелена система и територии с природозащитно или културно значение.

Сред основните задачи на действащия ОУП са определяне на предназначението на отделните терени, организиране на връзките между населените места, развитие на транспортната и инженерната инфраструктура, осигуряване на условия за обществено обслужване, планиране на зелената система и създаване на правила за опазване на околната среда. Особено значение има изискването устройственото развитие да не нарушава екологичното равновесие и да не води до неблагоприятни въздействия върху природните ресурси, ландшафта, защитените територии и зони, както и върху условията за живот на населението.

В действащия ОУП са заложили и задачи, свързани с опазването на природното и културно-историческото наследство. Това включва отчитане на границите на защитените територии и защитените зони, определяне на подходящи режими за тяхното съхраняване, както и съобразяване на бъдещото развитие с особеностите на ландшафта и с наличните природни и културни ценности.

С Решение № 17.240 по Протокол № 17/09.11.2024 г. на Общински съвет – Самуил е одобрено задание и е разрешено изработването на проект за частично изменение на Общия устройствен план на община Самуил. С това решение е определен териториалният обхват на изменението и е дадено основание за започване на процедурата по изработване на проекта за ЧИОУП.

Необходимостта от изменението е свързана с промяна в условията, при които е бил одобрен действащият ОУП, както и с постъпило уведомление от „СРС България 4“ ЕООД за инвестиционно намерение за изграждане на електроцентра за производство на електроенергия от възобновяем източник — вятър. Предвиждането е свързано с бъдещо развитие на ветроенергиен парк „Самуил“ и необходимата към него техническа инфраструктура.

Проектът за частично изменение на ОУП обхваща поземлени имоти №№ 15761.55.73 и 15761.69.74 в землището на с. Голям извор, поземлен имот № 29218.2.105 в землището на с. Желязковец и поземлен имот № 77579.68.901 в землището на с. Хърсово, община Самуил. С изменението се предвижда промяна на устройственото предназначение на тези имоти чрез отреждането им в устройствена зона „Пч“ — чисто производствена зона.

Основната цел на ЧИОУП е да създаде устройствена възможност за бъдещо използване на посочените имоти за електроенергийно производство от възобновяем източник. Предвижда се преотреждане на имоти с начин на трайно ползване „друг вид дървопроизводителна гора“ в територии за неземеделски нужди, с предназначение „чисто производствена“ и начин на трайно ползване „за електроенергийно производство“.

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

Предвижданата устройствена промяна е свързана с възможност за бъдещо изграждане на вятърни енергийни съоръжения и необходимата прилежаща техническа инфраструктура, включително съоръжения за присъединяване към електропреносната мрежа. Важно е да се уточни, че самото изменение на ОУП не представлява разрешение за строителство и не води пряко до изграждане на ветроенергиен парк. То определя устройствената допустимост на територията, а конкретното реализиране на инвестиционното намерение подлежи на последващи подробни устройствени, инвестиционни, екологични и разрешителни процедури.

Изменението на ОУП е свързано и с по-широките цели на националните, регионалните и общинските стратегически документи за развитие. То кореспондира с насоките за устойчиво пространствено развитие, насърчаване на използването на възобновяеми енергийни източници и създаване на условия за икономическа активност в общината. В тази връзка са относими Националната концепция за пространствено развитие, Интегрираната териториална стратегия за развитие на Северен централен район за периода 2021–2027 г. и Планът за интегрирано развитие на община Самуил за периода 2021–2027 г.

Настоящото частично изменение не променя основните цели и задачи на действащия ОУП. То има ограничен териториален обхват и представлява конкретизиране на устройствената рамка за определени имоти. Въпреки това изменението трябва да се впише в общата устройствена логика на действащия план и да запази баланса между инвестиционното намерение, обществения интерес, техническата инфраструктура, опазването на околната среда и съхраняването на екологичното равновесие.

От гледна точка на екологичната оценка най-съществено е да се прецени дали предвидената промяна в устройственото предназначение е допустима спрямо характеристиките на територията и възможните въздействия върху околната среда и човешкото здраве. Особено внимание се отделя на въздействията върху защитените зони, биологичното разнообразие, горските територии, земеползването, ландшафта, водите, почвите, културното наследство, материалните активи и населението в района.

В този смисъл ЧИОУП се разглежда като първи устройствен етап, който определя допустимото бъдещо използване на конкретните имоти, без да отменя необходимостта от последващо оценяване, съгласуване и контрол при разработването и реализирането на конкретните инвестиционни проекти.

1.2.2. Характеристика на предвижданите дейности

ЧИОУП предвижда устройствена рамка за бъдещо развитие на ВЕП „Самуил“ и свързаната с него техническа инфраструктура. Обхватът включва части от четири поземлени имота в землищата на с. Голям извор, с. Желязковец и с. Хърсово, община Самуил, област Разград.

Имотите, предмет на изменението, са горски територии с начин на трайно ползване „друг вид дървопроизводителна гора“. С проекта за ЧИОУП ще се предвиди промяна на устройственото предназначение само на части от тези имоти. Останалата част от имотите ще запази досегашното си предназначение.

С изменението на ОУП ще бъдат определени два вида устройствени зони. Първата е „Пч“ — чисто производствена зона, предназначена за разполагане на вятърните генератори. Втората е „Тти“ — терени за техническа инфраструктура, предназначени за обслужващи пътища, кабелни трасета, сервитутни площи, повишаваща подстанция и други елементи, необходими за функционирането на бъдещия енергиен обект.

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

Общата площ на четирите имота в обхвата на изменението е 13 296 541 m². Промяна на устройственото предназначение ще се предвиди за 579 233 m², което представлява около 4,36% от общата площ на имотите. Това означава, че устройствената промяна ще засегне ограничена част от територията, а основната площ на имотите ще запази досегашния си характер.

От общата площ с предвидена промяна 284 496 m² ще бъдат предназначени за устройствена зона „Пч“, а 294 737 m² — за устройствена зона „Тти“. Площите за „Пч“ са свързани основно с разполагането на ветрогенераторите, а площите за „Тти“ — с необходимата транспортна и техническа инфраструктура.

В рамките на ЧИОУП се разглежда вариант за разполагане на до 24 ветрогенератора на територията на община Самуил. Това е актуалният обхват на предвиждането, след отделяне на първоначално разглеждания по-широк проект, който е включвал и територии в община Разград. За целите на настоящата екологична оценка се разглеждат само предвижданията за ВЕП „Самуил“ в границите на община Самуил.

Предвидените ветрогенератори ще бъдат с единична мощност до 8 MW. При вариант с 24 броя съоръжения общата инсталирана мощност на парка би била приблизително 192 MW. Окончателната мощност ще зависи от избрания модел съоръжения и от конкретните технически решения на следващите етапи на проектиране.

При последваща реализация производството на електрическа енергия ще се осъществява чрез използване на енергията на вятъра. Вятърните турбини ще преобразуват кинетичната енергия на въздушните маси в електрическа енергия. Отделните съоръжения ще бъдат технологично свързани помежду си чрез кабелна мрежа и ще бъдат присъединени към обща повишаваща подстанция.

Предвиждането е обосновано с наличния вятърен потенциал в района. Съгласно използваното специализирано изследване на вятърния ресурс дългосрочната средна скорост на вятъра на височина 180 m е 6,7 m/s. Тези данни определят територията като потенциално подходяща за производство на електроенергия от вятър, при условие че бъдат спазени екологичните, техническите и устройствените ограничения.

Основните елементи на бъдещия ветроенергиен парк ще включват ветрогенератори, фундаменти, кранови и монтажни площадки, обслужващи пътища, подземни кабелни трасета, повишаваща подстанция и необходимите сервитутни площи. Всеки ветрогенератор представлява самостоятелно техническо съоръжение, включващо кула, гондола, ротор с витла, генератор, трансформаторно и комутационно оборудване, системи за управление, безопасност, мълниезащита и заземяване.

За всеки ветрогенератор ще се предвиди стоманобетонен фундамент, монтажна площадка и временни строителни площи, необходими за доставката и монтажа на съоръжението. Част от тези площи ще бъдат заети трайно, а други ще се използват само по време на строителството и след това ще могат да бъдат възстановени, доколкото това е приложимо.

По представените данни минималната трайно засегната площ от постоянните строителни елементи за 24 ветрогенератора възлиза на около 73 584 m², което представлява около 0,55% от общата площ на имотите. Общата строително засегната площ, включително постоянните и временните елементи, възлиза на около 216 576 m², или около 1,63% от общата площ на имотите.

Тези стойности са ориентировъчни и ще бъдат уточнени на следващите етапи на проектиране. Реално засегнатите площи ще зависят от окончателното разположение на съоръженията, техническите изисквания на избрания производител, инженерно-геоложките условия и конкретната организация на строителството.

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

Важно е да се направи разграничение между площите, за които се предвижда устройствено отреждане, и площите, които реално ще бъдат трайно или временно засегнати при строителството. Не цялата площ, отредена като „Пч“ или „Тти“, ще бъде застроена или запечатана. Част от нея ще осигурява необходимия устройствен и технически резерв за безопасност, достъп, обслужване и експлоатация.

Площите с устройствено предназначение „Тти“ ще бъдат предназначени основно за обслужващи пътища и техническа инфраструктура. От тях основната част е за пътища за достъп, а по-малка част - за повишаваща подстанция. Кабелната инфраструктура ще осигурява връзката между отделните ветрогенератори и подстанцията, като се предвижда тя да бъде разположена преимуществено подземно.

Обслужващите пътища ще осигуряват достъп до отделните съоръжения по време на строителството, експлоатацията, поддръжката и евентуалното извеждане от експлоатация. При възможност ще се използват съществуващи полски, селскостопански или горски пътища, като при необходимост те ще бъдат подобрени или реконструирани, за да осигурят необходимите габарити и носимоспособност за доставка на елементите на ветрогенераторите.

Тъй като имотите са горски територии, възможните въздействия при бъдеща реализация ще бъдат свързани основно със засягане на части от горски територии, промяна на предназначението на ограничени площи, отстраняване на дървесна растителност в необходимия обем, изграждане на площадки, пътища и подземна техническа инфраструктура. Конкретният обем на сечите, както и точните временно и трайно засегнати площи, ще бъдат определени в следващите фази на проектиране и съгласуване по реда на специалното законодателство.

Местоположението на предвижданията е разгледано спрямо защитени зони от екологичната мрежа „Натура 2000“, защитени територии, санитарно-охранителни зони, повърхностни водни обекти, обекти на културното наследство, горски територии и други чувствителни територии. Имотите, предмет на изменението, не попадат в границите на защитени територии по Закона за защитените територии и не засягат пряко защитени зони от мрежата „Натура 2000“. Въпреки това, поради близостта на защитени зони и характера на предвижданията, въздействията върху биологичното разнообразие, птиците и прилепите са разгледани подробно в Доклада за екологична оценка и в Доклада за оценка на степента на въздействие.

Към документацията е приложен картен материал, който показва местоположението на имотите, предвидените устройствени зони „Пч“ и „Тти“, чувствителните територии, защитените зони и територии, водните обекти, санитарно-охранителните зони, обектите на културното наследство, горските територии и съществуващата и предвидената инфраструктура. Този материал подпомага разбирането на пространствения обхват на предвижданията и връзката им с околната среда.

При последваща реализация предвижданията ще включват три основни етапа: строителство, експлоатация и извеждане от експлоатация. На етап строителство ще се извършват дейности по подготовка на терените, евентуално отстраняване на дървесна растителност в необходимите площи, изграждане или подобряване на пътища за достъп, изкопни работи, изграждане на фундаменти, оформяне на монтажни и кранови площадки, полагане на кабелна инфраструктура, доставка и монтаж на съоръженията, обратно засипване и възстановяване на временно заетите площи, когато това е възможно.

Строителните дейности ще се изпълняват поетапно. Отделните дейности могат да се застъпват във времето и да се извършват паралелно за няколко ветрогенератора, в

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

зависимост от организацията на строителството, доставките, метеорологичните условия, техническата готовност на площадките и изискванията на производителя.

По време на експлоатацията основните дейности ще бъдат свързани с производство на електрическа енергия, техническо обслужване, периодични инспекции и поддръжка на съоръженията, пътищата, кабелната инфраструктура и подстанцията. Експлоатацията на ветрогенераторите не е свързана с горивни процеси и не води до организирани емисии в атмосферния въздух. Не се предвижда технологично водоснабдяване и не се очаква образуване на производствени отпадъчни води.

При извеждане от експлоатацията ще се извършат дейности по демонтаж на съоръженията, премахване на надземните елементи, управление на образуваните отпадъци и възстановяване на засегнатите терени, доколкото това е технически възможно и съобразено с действащите към съответния момент нормативни изисквания.

Основните източници на въздействие при бъдещата реализация на предвижданията са свързани със строителните дейности, транспорта, изкопните работи, изграждането на фундаменти, монтажни площадки, пътища и кабелна инфраструктура, както и с експлоатацията на ветрогенераторите като високи технически съоръжения в откритата среда.

На етап строителство възможните въздействия включват временно запрашаване, емисии от строителна техника, шум, вибрации, временно и трайно засягане на части от горски територии, генериране на строителни и битови отпадъци и промяна на начина на ползване на ограничени площи. Тези въздействия имат предимно локален и временен характер, но изискват подходяща организация, контрол и прилагане на мерки за ограничаване.

На етап експлоатация възможните въздействия са свързани основно с шум от работата на съоръженията, визуално въздействие, промяна в ландшафта, риск за птици и прилепи, светлинна или авиационна сигнализация, поддръжка на техническата инфраструктура и образуване на отпадъци от обслужване и ремонт. Тези въздействия са предмет на подробна оценка в съответните раздели на Доклада за екологична оценка.

При прилагането на ЧИОУП не се предвижда създаване на устройствена основа за дейности, свързани със съхранение или употреба на опасни химични вещества и смеси в количества, които могат да създадат риск от големи аварии. Възможната употреба на масла, смазочни материали, охлаждащи течности и други технически консумативи ще бъде ограничена до необходимото за строителството, експлоатацията и поддръжката на съоръженията и ще се управлява съгласно приложимите изисквания.

Предвижданията на ЧИОУП представляват устройствена рамка за бъдеща реализация на ВЕП „Самуил“, а не окончателен инвестиционен проект. Детайлните технически решения, конкретната организация на строителството, окончателните трасета на инфраструктурата, строителните технологии и точните параметри на съоръженията ще бъдат определени на следващи етапи на проектиране и съгласуване.

За целите на екологичната оценка най-важно значение имат териториалният обхват на изменението, предвидените устройствени зони, площите с промяна на предназначението, характерът на засегнатите горски територии, близостта до чувствителни зони и вероятните въздействия върху околната среда и човешкото здраве. Именно тези въпроси са разгледани подробно в Доклада за екологична оценка и в приложената към него оценка за съвместимост.

1.2.2.1. Местоположение, характер, мащабност и експлоатационни условия на предвижданията

Община Самуил се намира в Североизточна България, в източната част на област Разград. Територията ѝ попада в южната част на Лудогорието, върху

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

Самуиловите възвишения. Общината граничи с общините Хитрино и Венец на изток, Исперих на северозапад, Разград на запад и Лозница на юг. През територията ѝ преминава железопътната линия Русе – Варна с разклонение за Силистра, която има важно транспортно и стратегическо значение за Североизточна България.

Частичното изменение на Общия устройствен план на община Самуил се разработва за части от поземлени имоти №№ 15761.55.73 и 15761.69.74 в землището на с. Голям извор, поземлен имот № 29218.2.105 в землището на с. Желязковец и поземлен имот № 77579.68.901 в землището на с. Хърсово. Имотите са разположени на територията на община Самуил, област Разград.

Поземлените имоти в обхвата на изменението са горски територии с начин на трайно ползване „друг вид дървопроизводителна гора“ и са държавна частна собственост. Те не попадат в границите на защитени територии по Закона за защитените територии. Отношението им към защитените зони от екологичната мрежа „Натура 2000“ и възможните преки, косвени и кумулативни въздействия са разгледани в Доклада за екологична оценка и в оценката за съвместимост.

С частичното изменение на ОУП ще се създаде устройствена основа за последващо планиране и реализиране на ветроенергиен парк „Самуил“ и необходимата към него техническа инфраструктура. Самото изменение на ОУП няма характер на разрешение за строителство и не представлява окончателен инвестиционен проект. То определя устройствената рамка, в която на следващ етап могат да бъдат разработени подробни устройствени планове, инвестиционни проекти и необходимите съгласувания.

След одобряване на ЧИОУП ще бъдат изработени последващи подробни устройствени планове. Чрез ПУП – План за застрояване ще се определят конкретното предназначение на новообразуваните поземлени имоти, параметрите на застрояване и условията за разполагане на предвидените съоръжения. Чрез ПУП – Парцеларен план ще се определят трасетата на елементите на техническата инфраструктура, включително пътищата за достъп, кабелните линии и съпътстващите мрежи и съоръжения. Едва след влизане в сила на тези планове ще може да се премине към инвестиционно проектиране, съгласуване с компетентните органи и последваща реализация по реда на действащото законодателство.

1.2.2.2. Ресурсна обоснованост и вятърен потенциал на територията

Основната природно-ресурсна предпоставка за предвижданията на ЧИОУП е наличието на вятърен потенциал в района. Именно този ресурс обосновава необходимостта от създаване на устройствена основа за последващо разполагане на ветрогенератори и прилежаща техническа инфраструктура.

В рамките на предварителните проучвания е изготвено специализирано изследване на вятърния потенциал. Първоначално проучването е обхващало по-широка територия, включваща предвиждания за вятърни паркове в общините Самуил и Разград. След проведени консултации и с оглед конкретния предмет на настоящата екологична оценка, двата парка се разглеждат самостоятелно. Настоящият доклад се отнася само до предвижданията за ВЕП „Самуил“ на територията на община Самуил.

За целите на оценката се разглежда вариант с до 24 ветрогенератора и необходимата обслужваща техническа инфраструктура. Данните от общото изследване на вятъра се използват като изходна информация за ресурсния потенциал на района, но предмет на настоящата оценка са само предвижданията в обхвата на ВЕП „Самуил“.

Площадката на предвиждания ветроенергиен парк е разположена в североизточната част на България, приблизително на 12 km източно от центъра на гр. Разград. Село Самуил се намира на около 1 km южно от предвидената територия.

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

Местата за разполагане на вятърните турбини са с надморска височина приблизително между 365 m и 475 m. Районът включва гориста местност, заобиколена от земеделски площи, малки населени места и други горски масиви.

Оценката на вятърния потенциал е направена въз основа на дългосрочни метеорологични данни, описание на релефа и характеристиките на терена. Използвани са данни за скорост и посока на вятъра, температура на въздуха, атмосферно налягане и относителна влажност. Разгледан е 20-годишен период от 2006 г. до 2025 г., което дава възможност да се оцени устойчивостта на ветровия ресурс във времето.

Съгласно резултатите от изследването дългосрочната средна скорост на вятъра на височина 180 m е 6,7 m/s. Основната посока на вятъра е западна, като се отчита и повишена честота на ветрове от северо-североизток и юго-югоизток. Тези данни показват наличие на ясно изразен ветрови режим, който е от значение както за енергийния потенциал, така и за правилното разполагане на ветрогенераторите.

Релефът също има важно значение за формирането на ветровия ресурс. Територията попада върху Лудогорските плата, в района на Самуиловите възвишения. Това е леко до умерено хълмиста територия с широки ридове, плавни склонове и плитки понижения. Разположението върху по-високи части на релефа създава по-благоприятни условия за достъп до устойчив въздушен поток.

При оценката е отчетено и взаимното влияние между отделните вятърни турбини. Когато една турбина работи, тя отнема част от енергията на въздушния поток. Това може да намали ефективността на друга турбина, разположена зад нея по посока на вятъра. Този ефект е известен като аеродинамична сянка и е взет предвид при моделирането на бъдещия парк.

Изчисленията показват, че районът има благоприятен потенциал за производство на електрическа енергия от вятър. Средната скорост на вятъра на проектната височина, преобладаващата западна посока на ветровете, разположението върху възвишения и прогнозният енергиен добив показват ресурсна пригодност на територията за развитие на ветроенергийна инфраструктура.

За нуждите на ресурсната оценка е разгледан изчислителен вариант с вятърни турбини с височина на главината около 179 m и диаметър на ротора 175 m. Очакваният енергиен добив е оценен чрез специализиран софтуер, като са отчетени и загубите от взаимното влияние между турбините. Тези резултати имат значение за доказване на енергийната целесъобразност на предвиждането, но окончателните технически параметри ще бъдат уточнени на следващите етапи на проектиране.

В контекста на екологичната оценка наличието на вятърен потенциал се разглежда като положителна предпоставка за производство на електроенергия от възобновяем източник. В същото време използването на този ресурс трябва да бъде съобразено с изискванията за опазване на околната среда, биологичното разнообразие, ландшафта, шумовата среда, населението и материалните активи.

Поради това екологичната оценка разглежда не само ресурсната пригодност на територията, но и възможните последици от бъдещото устройствено развитие. Оценяват се вероятните въздействия върху компонентите и факторите на околната среда, включително птици и прилепи, горски територии, ландшафт, шум, земеползване, население и техническа инфраструктура.

С оглед на изложеното, вятърният потенциал в района представлява основната причина за предвижданото устройствено развитие. ЧИОУП ще създаде устройствена основа за последващо използване на този ресурс чрез производство на електрическа енергия от вятър, при необходимост от последващо подробно проектиране, съгласуване и прилагане на мерки за ограничаване на възможните неблагоприятни въздействия върху околната среда и човешкото здраве.

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

1.2.2.3. Описание на основните елементи на ветроенергийния парк

С предвижданията на ЧИОУП ще се създаде устройствена възможност за последващо разполагане на вятърни генератори и необходимата към тях техническа инфраструктура. Всеки вятърен генератор ще представлява самостоятелно енергийно съоръжение, чрез което енергията на вятъра ще се преобразува в електрическа енергия.

Предвижданият ветроенергиен парк „Самуил“ ще включва до 24 вятърни генератора, всеки с единична мощност до 8 MW, височина до 180 m и диаметър на ротора до 175 m. Всеки генератор ще бъде разположен в отделен новообразуван поземлен имот. Окончателният модел и производител на съоръженията ще бъдат определени на етап инвестиционно проектиране, но в рамките на параметрите, разгледани и оценени в Доклада за екологична оценка.

Всеки ветрогенератор ще включва основни елементи като кула, гондола, ротор с три витла, генератор, трансформаторно и комутационно оборудване, системи за управление, контрол, безопасност, мълниезащита и заземяване. Роторът с витлата ще улавя енергията на вятъра и ще я предава към генератора, където тя ще се преобразува в електрическа енергия. Гондолата ще бъде разположена в горната част на кулата и ще съдържа основните механични и електрически елементи на съоръжението. Кулата ще осигурява необходимата височина за ефективно използване на вятърния ресурс.

Съвременните ветрогенератори работят автоматизирано. Те ще могат да се ориентират спрямо посоката на вятъра и да регулират ъгъла на витлата, така че да се постигне ефективна и безопасна работа. Обичайно тези съоръжения започват работа при скорост на вятъра около 3 m/s и се изключват автоматично при много високи скорости на вятъра, например над около 25 m/s. Предвидени са системи за защита, включително спирачни механизми, защита при силен вятър, електрически защиты, пожароизвестяване, мълниезащита, заземяване и системи за ограничаване на обледеняване, когато това е необходимо.

Достъпът до всеки вятърен генератор ще се осигурява през вход в основата на кулата. Обслужването и поддръжката ще се извършват само от оторизиран персонал. Вътрешният достъп до технологичните елементи ще бъде осигурен чрез стълба и/или сервисна платформа.

За изграждането на всеки отделен ветрогенератор ще бъдат необходими както постоянни, така и временни строителни площи. Постоянните площи ще останат трайно заети през периода на експлоатация. Те включват фундамента на съоръжението, крановата площадка, част от пътя за достъп и необходимите обслужващи площи около кулата. Общата трайно заета площ за един ветрогенератор се оценява на около 3 066 m².

Временните площи ще бъдат необходими само по време на строителството и монтажа. Те ще служат за събиране на елементите на съоръжението, разполагане на кранове, временно съхранение на оборудване, инструменти и части от ветрогенератора, както и за осигуряване на безопасна строителна организация. Общата временно заета площ за един ветрогенератор се оценява на около 5 958 m². След приключване на строително-монтажните дейности тези площи ще бъдат закрити и възстановени, доколкото това е технически възможно и съобразено с последващото използване на терена.

Общата строително засегната площ за изграждането на един ветрогенератор е около 9 024 m², от които около 3 066 m² са трайно заети, а около 5 958 m² са временно заети. Тези площи са важни при оценката на въздействията върху земеползването, почвите, горските територии, ландшафта и местообитанията.

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

Фундаментът на всеки ветрогенератор ще бъде стоманобетонов и ще осигурява устойчивостта на съоръжението. Ориентировъчната площ на фундамента е около 800 до 1 000 m², с диаметър до около 32–35 m. Проектната дълбочина на фундиране се предвижда до около 5 m. Конкретните размери, конструктивното решение и видът на фундамента ще бъдат определени на етап инвестиционно проектиране, в зависимост от избрания модел ветрогенератор, натоварванията и инженерно-геоложките условия на съответната площадка.

Изграждането на фундаментите ще включва изкопни, кофражни, армировъчни и бетонови работи. Около всеки фундамент ще бъде необходима монтажна площ за разполагане на строителна техника, материали и оборудване. След приключване на строителството временно използваните площи ще бъдат възстановени, когато не са част от постоянните елементи на площадката.

При наличие на специфични почвени условия, включително лъсови почви, ще бъдат предвидени подходящи инженерни мерки за осигуряване на необходимата носимоспособност и устойчивост на основата. Такива мерки ще бъдат конкретизирани след извършване на инженерно-геоложки проучвания.

За всеки ветрогенератор ще бъде определена сервитутна зона за експлоатация, поддръжка и ремонт съгласно приложимите изисквания за енергийните обекти. Тази зона ще осигурява безопасна експлоатация на съоръжението и достъп за техническо обслужване.

Крановата или монтажната площадка ще представлява равна и свободна от препятствия площ около фундамента, необходима за разполагане на монтажния кран и за извършване на строително-монтажните дейности. Тя ще бъде с уплътнена трошено-каменна настилка и ориентировъчна площ около 946 m². Крановата площадка ще се запази като траен елемент на терена за периода на експлоатация, тъй като ще бъде необходима и при бъдеща поддръжка или евентуален ремонт на съоръжението.

От гледна точка на екологичната оценка най-голямо значение имат не отделните технически възли на ветрогенераторите, а площите, които ще бъдат заети, начинът на разполагане на съоръженията, необходимостта от пътища за достъп, кабелна инфраструктура, фундаменти, монтажни площадки и сервитутни зони. Именно тези елементи определят възможните въздействия върху почвите, горските територии, местообитанията, ландшафта, птиците и прилепите, шумовата среда, транспортното натоварване и условията за живот на населението.

Възможните въздействия, свързани с тези елементи, са разгледани в Доклада за екологична оценка по компоненти и фактори на околната среда. Особено внимание е отделено на временното строително въздействие, трайно заетите площи, промяната в начина на трайно ползване, визуалното въздействие, риска за птици и прилепи, шума, необходимостта от техническа инфраструктура и мерките за ограничаване на неблагоприятните последици.

1.2.2.4. Основни дейности при реализация, експлоатация и извеждане от експлоатация на предвидения ВЕП „Самуил“

С частичното изменение на Общия устройствен план на община Самуил ще се създаде устройствена основа за последващо реализиране на ветроенергиен парк „Самуил“ и необходимата към него техническа инфраструктура. Реалното изграждане на съоръженията ще може да се осъществи след преминаване през следващи етапи на подробно устройствено планиране, инвестиционно проектиране, съгласуване и разрешаване по реда на действащото законодателство.

Предвижданията, свързани с бъдещия ветроенергиен парк, могат да се разгледат в три основни етапа: строителство, експлоатация и извеждане от експлоатация. Всеки

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

от тези етапи има различен характер и различни възможни въздействия върху околната среда.

Дейности по време на строителството

При изграждането на всеки ветрогенератор ще се извършват дейности по подготовка на терена, осигуряване на достъп, изграждане на фундамент, кранова площадка и временни монтажни зони, доставка и монтаж на основните елементи на съоръжението, както и последващо възстановяване на временно засегнатите площи.

За изграждането на един ветрогенератор ще бъдат необходими както постоянни, така и временни строителни площи. Постоянно заетите площи ще бъдат около 3 066 m² за един ветрогенератор. Те ще включват път с трайна настилка, кранова площадка, фундамент и обслужващи площи около кулата. Тези елементи ще останат необходими през целия период на експлоатация, тъй като ще осигуряват достъп, поддръжка, ремонтни дейности и безопасно обслужване на съоръжението.

Временно заетите площи ще бъдат около 5 958 m² за един ветрогенератор. Те ще се използват само по време на строителството и монтажа. В тези площи ще се включват зони за сглобяване, площадки за разполагане на витлата, места за спомагателни кранове, складови площи за инструменти и оборудване, както и уширения за движение и разминаване на техника. След приключване на строително-монтажните дейности временните площи ще бъдат закрити, почистени и възстановени, доколкото това е технически възможно.

Строителството ще започне с доставка на необходимите материали, оборудване, строителна техника, временни преместваеми обекти, кранове и други машини. След това ще се изградят или подобрят пътищата за достъп до местата на ветрогенераторите. При необходимост ще се извърши разчистване на терените от растителност в необходимия обем.

Преди започване на същинските строителни дейности хумусният и почвеният слой ще бъдат иззети, транспортирани и временно съхранявани отделно. Това е важно, за да могат тези материали да бъдат използвани при последващото възстановяване и рекултивация на временно нарушените терени.

След подготовката на площадките ще се изградят крановите площадки и временните монтажни зони. Те ще бъдат необходими за работа на основния и спомагателните кранове, за складиране на елементи от ветрогенераторите и за безопасно извършване на монтажните операции.

Изкопните работи ще бъдат свързани основно с изграждането на фундаментите. Количеството на изкопните земни маси ще зависи от окончателния размер на фундамента и от проектната дълбочина на фундиране. Част от земните маси ще се използват обратно за насипи и възстановяване на терените, а неизползваните количества ще се насочват за подходящо оползотворяване или третиране съгласно приложимите изисквания.

След изкопните работи ще се изпълнят кофражни, армировъчни и бетонови работи за изграждане на фундаментите. След достигане на необходимата якост на бетона ще започне монтажът на отделните елементи на ветрогенератора — секции на кулата, гондола, главина и витла.

Доставката на елементите на ветрогенераторите ще се извършва със специализирани транспортни средства, съобразени с големите размери и масата на отделните компоненти. Монтажът ще се извършва с тежкотоварен основен кран и спомагателни кранове. След завършване на монтажа крановата техника ще се премества към следващата монтажна позиция.

След приключване на строителството ще се извърши почистване на площадките, извозване на строителните отпадъци, премахване на временните строителни елементи и

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с.

Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

възстановяване на временно засегнатите терени. Постоянните елементи — фундамент, кранова площадка и обслужващи пътища — ще останат за нуждите на експлоатацията и поддръжката.

Строителните дейности ще се изпълняват поетапно. Очаква се основните етапи — подготовка на терена, изграждане на пътища, изграждане на фундаменти и монтаж на съоръженията — да се изпълняват последователно или частично паралелно за няколко ветрогенератора. Продължителността на отделните етапи ще зависи от организацията на строителството, достъпа до площадките, доставките, метеорологичните условия и изискванията на избрания производител.

За строителството ще се използва стандартна и специализирана механизация — багери, булдозери, валяци, товарачи, самосвали, водоноски, кранове, трейлъри за извънгабаритен превоз, придружаващи автомобили и сервизна техника. Тази техника ще бъде основен източник на временно въздействие, свързано с шум, прах, емисии от двигатели с вътрешно горене и транспортно натоварване.

За изграждането на ветрогенераторите и прилежащата инфраструктура ще се използват строителни материали като бетон, стоманена армировка, кофражни елементи, трошен камък, метални конструкции, хидроизолационни материали, кабели и друго оборудване. Бетонът ще се доставя от бетонови възли в района, а останалите материали ще се доставят до складова база и оттам до строителните площадки.

По време на строителството ще се използват горива, масла, смазочни материали и други технически консумативи, необходими за работата на строителната и транспортната техника. Не се предвижда изграждане на собствено горивно стопанство. Обслужването, ремонтът и зареждането на машините ще се извършват на специализирани и обезопасени места, за да се избегнат разливи и вторично замърсяване на почвите и водите.

ЧИОУП не предвижда устройствено развитие на дейности, свързани със съхранение или употреба на опасни химични вещества и смеси в количества, които могат да създадат риск от големи аварии. Възможната употреба на масла, горива, смазочни материали и други технически консумативи ще бъде ограничена до нуждите на строителството, експлоатацията и поддръжката.

Строителството на парка не е свързано с водовземане за промишлени или технологични нужди от повърхностни или подземни води. Вода ще бъде необходима основно за питейно-битови нужди на работниците и за оросяване на временни пътища и строителни площадки с цел ограничаване на прахообразуването. Питейната вода ще се осигурява като бутилирана вода, а водата за оросяване ще се доставя с водоноски от фирми, предоставящи такава услуга.

Дейности по време на експлоатацията

Експлоатацията на ветроенергийния парк ще бъде свързана с използване на вятъра като възобновяем енергиен източник за производство на електрическа енергия. Този процес не включва горене на горива, не води до организирани емисии в атмосферния въздух и не изисква технологично водопотребление.

Основните дейности по време на експлоатацията ще включват автоматизирано производство на електрическа енергия, дистанционно и периодически наблюдение на съоръженията, огледи на място, профилактични технически прегледи, поддръжка, смяна на масла и консумативи, подмяна на механично, електрическо или електронно оборудване и ремонт при необходимост.

Профилактичните технически прегледи ще се извършват периодически, като обичайно се предвиждат в периоди на по-слаба ветрова активност, за да се ограничат загубите при производство на електроенергия. Аварийните ремонти не могат да се

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

планират предварително, но при съвременните вятърни паркове те обичайно са ограничени, особено през първите години от експлоатацията.

Дейностите по обслужване и ремонт ще се извършват от квалифицирани екипи или външни доставчици, които притежават необходимата компетентност и разрешителни. Достъпът до техническото оборудване ще бъде ограничен и ще се осъществява само от оторизиран персонал.

По време на експлоатацията могат да се използват ограничени количества масла, смазочни материали и други технически консумативи. Те ще се доставят с необходимите информационни листове за безопасност и ще се използват съгласно указанията на производителя и нормативните изисквания. Не се предвижда съхранение на опасни химични вещества и смеси в количества, които да създават риск от големи аварии.

Експлоатацията на парка не е свързана с използване на вода за технологични нужди. Ограничено количество вода ще бъде необходимо само за битови нужди на обслужващия персонал, като питейната вода ще се осигурява чрез бутилирана вода.

От гледна точка на екологичната оценка въздействията при експлоатацията ще бъдат свързани основно с шум от работата на съоръженията, визуално въздействие, промяна в ландшафта, риск за птици и прилепи, светлинна или авиационна сигнализация, поддръжка на инфраструктурата и образуване на отпадъци от обслужване и ремонтни дейности.

Дейности при извеждане от експлоатация и закриване

Очакваният експлоатационен живот на вятърните генератори е над 25 години. В края на този период ще бъде преценено техническото състояние на съоръженията и икономическата целесъобразност от продължаване на експлоатацията. Ако паркът остане технически надежден и икономически ефективен, експлоатационният срок може да бъде удължен чрез подмяна или обновяване на отделни елементи, без промяна на основните условия за използване на обекта.

Ако в края на експлоатационния период паркът не бъде технически или икономически целесъобразен за по-нататъшна работа, ще се пристъпи към извеждане от експлоатация. За целта ще бъде изготвен подробен план за демонтаж, възстановяване и рекултивация, съгласуван с компетентните органи.

Извеждането от експлоатация ще включва демонтаж на надземните съоръжения, премахване на основните компоненти, управление на образуваните отпадъци и възстановяване на засегнатите терени. Отпадъците ще се третираят съгласно изискванията на Закона за управление на отпадъците и действащата нормативна уредба.

Планът за извеждане от експлоатация ще бъде съобразен с принципите на кръговата икономика и с йерархията за управление на отпадъците. Приоритет ще имат повторната употреба, рециклирането и оползотворяването на материалите, а обезвреждането ще се прилага само когато няма по-подходяща възможност.

Ветрогенераторите съдържат значителни количества рециклируеми материали, включително стомана, алуминий, мед, електрическо и електронно оборудване. Металните елементи, кулите, генераторите и част от електрическите компоненти ще могат да бъдат демонтирани и предадени за повторна употреба или рециклиране. Кабелите също имат остатъчна стойност и ще се насочват към лицензирани инсталации за рециклиране.

Витлата на вятърните генератори ще бъдат третирани съобразно наличните към момента на извеждането технологии и договорености с производителя. При възможност те ще бъдат върнати за рециклиране или друго подходящо третиране.

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

Маслените трансформатори и съдържащите се в тях масла ще се оценяват според състоянието им. Ако не е възможна повторна употреба, те ще бъдат предадени на лица, притежаващи необходимите разрешителни за третиране на такива отпадъци.

Фундаментите, бетонните структури и подобренията на крановите площадки ще бъдат премахнати в необходимия обем. Бетонните материали ще могат да бъдат натрошени и насочени за подходящо оползотворяване. Изкопите ще бъдат обратно запълнени със земни маси, а терените ще бъдат възстановени възможно най-близо до състоянието им преди започване на строителството.

Пътищата за достъп ще бъдат премахнати или оставени за последващо ползване, в зависимост от решението за бъдещото използване на територията и съответните съгласувания. При премахване настилките ще бъдат извозени за повторна употреба или подходящо третиране, а уплътнените почвени слоеве ще бъдат разрохкани и рекултивирани.

Подробният план за извеждане от експлоатация, възстановяване и рекултивация ще бъде изготвен преди края на експлоатационния период. Дейностите по демонтаж и възстановяване ще бъдат съобразени с най-добрите налични практики към съответния момент, както и с екологичните ограничения, включително размножителните периоди на фауната и необходимостта от опазване на растителността.

В обобщение, предвижданията на ЧИОУП ще създадат устройствена основа за бъдещ ветроенергиен парк, чието строителство, експлоатация и евентуално извеждане от експлоатация ще бъдат свързани с различни по вид и продължителност въздействия. Най-съществени за екологичната оценка са временните строителни въздействия, трайно заетите площи, засягането на горски територии, транспортното натоварване, шумът, визуалното въздействие, въздействията върху птици и прилепи, управлението на отпадъците и мерките за възстановяване на засегнатите терени.

1.2.2.5. Необходими площи и начин на трайно и временно засягане на терени

Общата площ на поземлените имоти, включени в обхвата на частичното изменение на Общия устройствен план на община Самуил, е 13 296 541 m², или 13 296,541 dka. С ЧИОУП ще се създаде устройствена основа за последващо разполагане на ветрогенератори и необходимата към тях техническа инфраструктура, като реалното засягане на терени ще бъде свързано основно с бъдещите етапи на строителство и експлоатация.

На база наличната към настоящия етап информация може да се направи ориентировъчна оценка на площите, които ще бъдат трайно и временно засегнати при евентуална реализация на предвижданията. За един ветрогенератор трайно заетата площ се оценява на около 3 066 m². В нея се включват фундаментът, крановата площадка, част от пътя за достъп и необходимите обслужващи площи около съоръжението. Тези площи ще останат заети през периода на експлоатация, тъй като са необходими за достъп, поддръжка, ремонт и безопасно обслужване.

При предвиждане на 24 ветрогенератора минималната трайно засегната площ, изчислена само въз основа на постоянните елементи около площадките на съоръженията, възлиза на около 73 584 m², или 73,584 dka. Това представлява приблизително 0,55% от общата площ на имотите в обхвата на изменението.

Освен трайно заетите площи, по време на строителството ще бъдат необходими и временни строителни площи. За един ветрогенератор общата строително засегната площ се оценява на около 9 024 m², от които 3 066 m² са трайно заети, а 5 958 m² са временно заети само за периода на строително-монтажните дейности. Временните площи ще се използват за сглобяване на елементи, разполагане на кранове, складиране на оборудване, безопасно движение на техника и извършване на монтажни операции.

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

За 24 ветрогенератора общата строително засегната площ само за площадките на съоръженията възлиза на около 216 576 m², или 216,576 dka. Това представлява приблизително 1,63% от общата площ на имотите. След приключване на строителството временно използваните площи ще бъдат почистени и възстановени, доколкото това е технически възможно и съобразено с бъдещото използване на терена.

Посочените стойности имат ориентировъчен характер. Те отразяват площите, свързани с разполагането и изграждането на ветрогенераторите, но не изчерпват всички площи, необходими за обслужващи пътища, кабелни трасета, подстанции, сервитути и друга техническа инфраструктура. Точните площи ще бъдат определени на следващите етапи на подробно устройствено планиране и инвестиционно проектиране.

С проекта за изменение на ОУП ще се промени устройственото предназначение на ограничена част от горските територии в обхвата на плана. Промяната е свързана с предвиждане на територии за чисто производствена зона и техническа инфраструктура, необходими за бъдещото електроенергийно производство от вятър. Останалата част от имотите ще запази досегашното си предназначение.

По отношение на баланса на територията изменението ще доведе до увеличение на площите за производствено-складови и стопански функции за сметка на част от горските територии. В таблицата към доклада е показано, че в резултат на изменението площите с производствено-складови и стопански функции в общината се увеличават, а площите на стопанските гори съответно намаляват със същия размер. Това показва, че промяната има ясно изразен устройствен характер и е насочена към конкретно териториално преразпределение, без да променя общия баланс на площта на общината.

От гледна точка на екологичната оценка най-важно значение имат реално засегнатите площи, начинът на тяхното ползване и възможността за възстановяване на временно нарушените терени. Трайно засегнатите площи ще бъдат свързани основно с фундаменти, крановите площадки, част от обслужващите пътища и техническата инфраструктура. Временно засегнатите площи ще бъдат свързани със строителната организация и монтажа на съоръженията.

Трайното засягане ще има значение най-вече за земеползването, горските територии, почвите, ландшафта и местообитанията. Временното засягане ще бъде ограничено във времето и ще бъде свързано основно със строителните дейности, движението на техника, складирането на материали и монтажните операции. След приключване на строителството тези площи ще подлежат на възстановяване и рекултивация.

При последващото проектиране е необходимо площите за строителство и експлоатация да бъдат оптимизирани, така че да се ограничи ненужното засягане на горски територии и почви. Особено значение има използването на съществуващи пътища, когато това е технически възможно, както и ограничаването на временните строителни площи до необходимия минимум.

В обобщение, предвижданията на ЧИОУП ще засегнат ограничена част от общата площ на имотите, но тъй като имотите са горски територии, въздействията върху земеползването, почвите, растителността, ландшафта и местообитанията са съществени за оценяване. Поради това в Доклада за екологична оценка тези въздействия се разглеждат подробно, като се предвиждат мерки за ограничаване на трайното засягане, правилно управление на временно нарушените площи и възстановяване на терените след приключване на строителството.

1.2.2.6. Очаквани емисии, отпадъци и други фактори на въздействие

С частичното изменение на Общия устройствен план на община Самуил ще се създаде устройствена основа за последващо реализиране на ветроенергиен парк

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

„Самуил“ и необходимата към него техническа инфраструктура. При бъдеща реализация на предвижданията могат да възникнат емисии, отпадъци и други фактори на въздействие, характерни за строителството и експлоатацията на такъв тип енергийни обекти.

Основната част от емисиите и отпадъците ще се формира по време на строителството. Това е етапът, при който ще се извършват земни работи, подготовка на терени, изграждане и подобряване на пътища за достъп, оформяне на монтажни и кранови площадки, изграждане на фундаменти, полагане на кабелна инфраструктура, доставка и монтаж на ветрогенераторите и изграждане на съоръженията за присъединяване към електропреносната мрежа.

По време на експлоатацията характерът на въздействията ще бъде различен. Производството на електроенергия от вятър не е свързано с горивен процес, не изисква технологично водопотребление и не води до постоянно образуване на производствени отпадъчни води или значителни количества производствени отпадъци. През този етап въздействията ще произтичат основно от физическото присъствие и работата на ветрогенераторите, визуалното въздействие, шума, светлинната и авиационната сигнализация, поддръжката на съоръженията и обслужването на електротехническата инфраструктура.

1.2.2.6.1. Емисии в атмосферния въздух

По време на строителството основните емисии в атмосферния въздух ще бъдат прахови емисии и емисии от отработени газове на строителната и транспортната техника. Тези емисии ще имат временен характер и ще бъдат свързани с конкретните строителни дейности.

Прахови емисии ще се образуват при подготовка на строителните участъци, разчистване на терени, отнемане на повърхностния почвен слой, изкопни работи за фундаменти и кабелни трасета, товарене и разтоварване на земни маси, полагане на трошено-каменни настилки, изграждане на временни и постоянни площадки, както и при движение на техника по временни и неасфалтирани пътища.

Прахообразуването ще бъде по-силно изразено при сухо време, високи температури и наличие на вятър. По-голяма вероятност за запрашаване ще има в участъци с открити земни повърхности, складираните насипни материали и интензивно движение на строителна техника.

Друг източник на емисии ще бъдат двигателите с вътрешно горене на използваната техника — багери, булдозери, челни товарачи, самосвали, бетоновози, валяци, кранове, специализирани ремаркета и обслужващи автомобили. При работата им ще се отделят обичайни за този тип техника замърсители, включително азотни оксиди, въглероден оксид, въглероден диоксид, серни оксиди, летливи органични съединения и фини прахови частици.

Прахови емисии могат да възникнат и при транспортиране на земни маси и инертни материали, особено ако товарите не са покрити или ако транспортните средства напускат строителните участъци със замърсени гуми и ходова част. За ограничаване на тези въздействия ще се прилагат стандартни мерки за строителен контрол — оросяване на временните пътища и площадки, ограничаване на скоростта на движение, покриване на насипни товари и почистване на транспортната техника при необходимост.

Очакваните емисии в атмосферния въздух по време на строителството ще бъдат временни, локални и свързани с периода на изпълнение на строително-монтажните дейности. При добра организация на строителния процес и прилагане на мерки за

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

ограничаване на прахообразуването не се очаква трайно влошаване на качеството на атмосферния въздух в района.

При експлоатацията на ветроенергийния парк не се предвижда горивен процес за производство на електрическа енергия. Ветрогенераторите ще преобразуват енергията на вятъра в електрическа енергия, без изгаряне на горива и без организирани емисии на замърсители в атмосферния въздух.

Емисии от транспорт по време на експлоатацията могат да възникват само при периодични посещения за техническо обслужване, профилактика или ремонт. Тези посещения ще бъдат ограничени по честота и обхват и няма да представляват значим постоянен източник на замърсяване на атмосферния въздух.

В този смисъл въздействието върху атмосферния въздух ще бъде най-съществено по време на строителството, но ще има временен и управляем характер. По време на експлоатацията не се очакват значими емисии в атмосферния въздух, свързани с основната дейност на ветроенергийния парк.

1.2.2.6.2. Водоползване и отпадъчни води

С частичното изменение на Общия устройствен план на община Самуил ще се създаде устройствена основа за последващо реализиране на ветроенергиен парк „Самуил“. Самото предвиждане не е свързано с необходимост от значително водоползване.

На етап строителство не се предвижда използване на вода за производствен технологичен процес. Вода ще бъде необходима основно за оросяване на временни пътища, строителни площадки и участъци с повишено прахообразуване. Това е стандартна мярка за ограничаване на праховите емисии при сухо и ветровито време.

Водата за оросяване ще се доставя с водоноски или чрез външни доставчици, при спазване на приложимите изисквания. За нуждите на строителството не се предвижда водовземане от повърхностни или подземни водни тела в обхвата на плана.

За питейно-битовите нужди на строителния персонал ще се използва бутилирана вода или друг подходящ начин на снабдяване. Санитарно-битовото обслужване ще се осигурява чрез временни санитарни съоръжения.

Формираните битово-фекални води от временните санитарни съоръжения ще се събират във водоплътни съдове и ще се извозват от специализирани фирми. Не се допуска заустване на битово-фекални води в почви, дерета, повърхностни води, канавки или други неразрешени места.

При строителството ще се използват готови бетонови смеси, поради което не се предвижда приготвяне на бетон на място. Не се допуска измиване на бетоновози, кофражи, инструменти и техника върху открит терен или в близост до отводнителни линии. Водите от такива дейности могат да съдържат циментови частици и да имат силно алкална реакция, поради което при необходимост измиването ще се извършва само на определени и обезопасени места, например автомивки или специализирани площадки.

По време на експлоатацията на ветроенергийния парк не се предвижда технологично водопотребление. Ветрогенераторите и електротехническата инфраструктура не формират производствени отпадъчни води при нормална работа.

Водоползване по време на експлоатация може да възниква само епизодично — при обслужване на съоръженията или при краткотрайно присъствие на персонал. Тези количества ще бъдат незначителни и няма да представляват съществен фактор на въздействие върху водите.

В обобщение, предвижданията на ЧИОУП не са свързани със значимо водоползване и не предполагат формиране на производствени отпадъчни води.

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

Основните мерки ще бъдат насочени към недопускане на замърсяване на почви, дерета, повърхностни и подземни води по време на строителството чрез правилна организация на санитарното обслужване, управление на строителните дейности и контрол върху използването на бетон, техника и материали.

1.2.2.6.3. Земни маси и почвен слой

При последваща реализация на предвижданията на ЧИОУП част от строителните дейности ще бъде свързана с изкопни и насипни работи. Земни маси ще се образуват при изграждането на фундаментите на ветрогенераторите, кабелните трасета, пътищата за достъп, крановите и монтажните площадки, площадката за подстанция/ППСТ и други елементи на техническата инфраструктура.

Преди започване на строителните работи в засегнатите участъци ще се извърши селективно отнемане на хумусния и почвения слой, доколкото такъв е наличен. Този слой има важно значение за последващото възстановяване на временно нарушените терени. Поради това той не трябва да се смесва със строителни отпадъци, земни маси от по-дълбоки изкопи, инертни материали или замърсени материали.

Отнетият хумусен слой ще се съхранява временно на определени места, при условия, които ограничават разпиляването, замърсяването и загубата на качествата му. След приключване на строителството той ще се използва за възстановяване на временните монтажни площи, временните пътища, зоните за складиране и други участъци, които няма да останат трайно необходими за експлоатацията.

Част от земните маси от изкопите ще се използва обратно за насипи, оформяне на терена, засипване на кабелни траншеи и рекултивация. Използването им на място е най-подходящият подход, когато материалът е годен и незамърсен. Излишните земни маси, които не могат да бъдат използвани на площадката, ще се насочват за оползотворяване или третиране по реда на действащото законодателство.

Не се предвижда добив на подземни богатства или използване на земните недра като природен ресурс. Намесата в земните недра ще бъде ограничена до строителни изкопи, необходими за фундиране, кабелна инфраструктура, площадкова подготовка и обслужващи елементи.

От гледна точка на екологичната оценка най-важни са правилното управление на почвения слой, недопускането на замърсяване на земните маси, ограничаването на площите с нарушена почвена покривка и възстановяването на временно засегнатите терени след приключване на строителството.

1.2.2.6.4. Строителни, битови и други неопасни отпадъци

По време на строителството ще се образуват отпадъци, характерни за изграждането на енергийна и техническа инфраструктура. Основните видове ще бъдат строителни отпадъци, отпадъци от опаковки, метални отпадъци, дървесина, пластмаси, кабелни остатъци, остатъци от инертни материали и битови отпадъци от строителния персонал.

При изграждането на фундаментите могат да се образуват отпадъци от кофражни елементи, армировъчна стомана, бетонни остатъци, фиксиращи елементи и опаковки от строителни продукти. При изграждането на пътища и площадки могат да останат остатъци от трошено-каменни материали, геотекстил, временни настилки и други спомагателни материали.

При електромонтажните дейности ще се образуват кабелни остатъци, кабелни барабани, изолационни материали, метални елементи, пластмасови опаковки и опаковки от електротехническо оборудване. Тези отпадъци имат потенциал за повторна употреба, рециклиране или друго оползотворяване.

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

Металните отпадъци, кабелните остатъци, дървесината от опаковки и част от пластмасовите материали ще се събират разделно и ще се предават за рециклиране или друго подходящо оползотворяване. Разделното събиране е важно, за да не се допуска смесване на отпадъци с различен характер и за да се улесни последващото им третиране.

Битовите отпадъци ще се образуват от присъствието на строителния персонал. Те ще се събират в предназначени за това съдове и ще се предават чрез общинската система или чрез договор с обслужваща фирма.

По време на експлоатацията количествата неопасни отпадъци ще бъдат значително по-малки. Те могат да възникват при профилактика, ремонт, подмяна на опаковки, дребни монтажни материали, електрически и електронни компоненти, както и при обслужване на подстанцията и електротехническата инфраструктура.

В обобщение, неопасните отпадъци ще бъдат основно строителни и опаковъчни отпадъци на етап строителство и ограничени количества отпадъци от обслужване на етап експлоатация. При правилно разделно събиране, временно съхранение и предаване на лица с необходимите разрешителни не се очаква значимо неблагоприятно въздействие от тези отпадъци.

1.2.2.6.5. Опасни отпадъци и химични продукти

При строителството и последващата експлоатация ще се използват ограничени количества химични продукти, необходими за работата на техниката, монтажните дейности и поддръжката на съоръженията. Това включва дизелово гориво, бензин, моторни и хидравлични масла, смазочни материали, г्रेसи, бои, лакове, лепила, хидроизолационни продукти, почистващи препарати и други спомагателни материали.

Опасни отпадъци могат да се образуват при обслужване на строителната техника и монтажното оборудване, при аварийни разливи или при използване на продукти, класифицирани като опасни. Такива отпадъци могат да бъдат отработени масла, маслени филтри, замърсени абсорбенти, замърсени кърпи и предпазни материали, опаковки от масла, горива, бои, лакове, лепила, хидроизолационни материали и други химични продукти.

Не се предвижда изграждане на собствено горивно стопанство. Зареждането на строителната техника ще се извършва приоритетно извън строителните площадки или на обезопасени места. Ремонтът и обслужването на техниката ще се извършват в специализирани бази, а когато това не е възможно — върху обезопасена непроницаема повърхност, с налични материали за събиране на евентуални разливи.

Химичните продукти ще се съхраняват в оригинални опаковки, с етикети и информационни листове за безопасност. При наличие на течни продукти ще се осигуряват мерки за предотвратяване на разливи и за недопускане на проникване в почви, повърхностни или подземни води.

При експлоатацията опасни отпадъци ще възникват основно при периодична поддръжка на ветрогенераторите, трансформаторите и електротехническото оборудване. Това могат да бъдат отработени масла, смазочни материали, филтри, замърсени опаковки, отпадъци от електрическо и електронно оборудване и други сервизни отпадъци.

Всички опасни отпадъци ще се събират отделно, ще се съхраняват временно при условия, които предотвратяват разливи и замърсяване, и ще се предават на лица, притежаващи съответните разрешителни или регистрационни документи за тяхното третиране.

С ЧИОУП не се предвижда създаване на устройствена основа за дейности, свързани със съхранение или употреба на опасни химични вещества и смеси в

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

количества, които могат да доведат до риск от големи аварии. Възможната употреба на опасни продукти ще бъде ограничена до строителството, експлоатацията и поддръжката на съоръженията.

1.2.2.6.6. Шумови източници

Шумови източници ще има както по време на строителството, така и по време на експлоатацията на ветроенергийния парк, но техният характер ще бъде различен.

По време на строителството шумът ще бъде свързан основно с работата на строителната механизация, транспортните средства и монтажното оборудване. Основни източници ще бъдат багери, булдозери, челни товарачи, валяци, самосвали, бетоновози, мобилни кранове, тежкотоварни кранове, специализирани транспортни средства и обслужващи автомобили.

Шум ще се образува и при товаро-разтоварни дейности, движение на техника по временни и вътрешноплощадкови пътища, уплътняване на настилки, бетониране, монтаж на метални конструкции, сглобяване на кранове и повдигане на елементи от ветрогенераторите.

Строителният шум ще бъде променлив във времето и пространството, тъй като източниците ще се преместват в зависимост от етапите на строителството. По-интензивни шумови прояви са възможни при едновременна работа на няколко машини, при доставка на едрогабаритни елементи, при изграждане на фундаменти и при монтаж на кулите, гондолите, главините и витлата.

По време на експлоатацията основният шумов източник ще бъдат ветрогенераторите. Шумът от тях има два основни компонента — аеродинамичен и механичен. Аеродинамичният шум се образува при движението на витлата през въздушния поток. Механичният шум е свързан с работата на вътрешните агрегати, генератора, системите за охлаждане, редуктора и други компоненти в гондолата.

При съвременните ветрогенератори механичният шум обичайно е технически ограничен, като основният възприеман шум е аеродинамичният. Нивата на шум ще зависят от скоростта на вятъра, работния режим на турбините, техническите характеристики на избрания модел, релефа, разстоянието до чувствителни рецептори и атмосферните условия.

Допълнителни, но епизодични шумови източници по време на експлоатацията ще бъдат обслужващи автомобили и ремонтна техника при профилактика, поддръжка или аварийни дейности.

Експлоатационният шум от вятърния парк, включително пространственото му разпространение, въздействието върху чувствителните рецептори и съответствието с приложимите нормативни изисквания, е предмет на подробен анализ в Доклада за екологична оценка. Към ДЕО е приложено и специализирано изследване за шум, в което са разгледани акустичните параметри, моделирането на шумовото разпространение и очакваните нива при работа на ветрогенераторите.

В обобщение, шумът по време на строителството ще бъде временен и свързан с конкретните строително-монтажни дейности. По време на експлоатацията шумът ще бъде постоянен фактор, свързан с работата на ветрогенераторите, поради което е предмет на специализирана оценка и моделиране.

1.2.2.6.7. Източници на вибрации

Вибрации ще възникват основно по време на строителството. Те ще бъдат свързани с движението на тежка строителна и транспортна техника, изкопните и насипните работи, уплътняването на земната основа и трошено-каменните настилки, както и с работата на кранове и друга подемна техника.

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

По-изразени локални вибрации могат да се очакват при уплътняване на пътища и кранови площадки с валяци, при движение на тежкотоварни автомобили по временни пътища, при работа на строителни машини в зоните на фундаментите и монтажните площадки, както и при разтоварване и позициониране на тежки елементи от ветрогенераторите.

Тези вибрации ще бъдат временни, локални и ограничени до периода на строително-монтажните дейности. Те ще се проявяват основно в близост до строителните площадки, временните пътища и местата за монтаж на съоръженията. След приключване на строителството този вид въздействие ще отпадне.

По време на експлоатацията ветрогенераторите ще бъдат съоръжения, при които възникват динамични натоварвания. Те ще се поемат от конструкцията на кулата и фундамента. При нормална работа вибрациите са част от техническия режим на съоръжението и се контролират чрез конструктивното решение, системите за управление, балансиране и защита.

Не се очаква извън площадката на съоръженията да се формира самостоятелен вибрационен източник, сравним със строителния етап. Поради това въздействието от вибрации по време на експлоатацията се оценява като ограничено и локализирано в непосредствена близост до самите съоръжения.

В обобщение, вибрациите ще имат най-голямо значение през строителния етап, когато ще се използва тежка техника и ще се извършват монтажни дейности. При експлоатацията те ще бъдат технически контролирани и няма да представляват съществен фактор на въздействие извън зоната на съоръженията.

1.2.2.6.8. Електромагнитни полета и нейонизиращи лъчения

При последваща реализация на предвижданията на ЧИОУП електромагнитни полета ще се формират от електротехническата инфраструктура на ветроенергийния парк. Основните източници ще бъдат генераторите и електрическото оборудване във ветрогенераторите, кабелните линии, трансформаторите, разпределителните уредби, подстанцията/ППСТ, както и системите за управление, контрол и присъединяване към електропреносната мрежа.

Кабелната инфраструктура се предвижда основно като подземна. Това ограничава прякото ѝ присъствие на повърхността и намалява възможността за пряко въздействие върху населението. Електромагнитни полета ще се формират около кабелите при пренос на електрическа енергия, както и около трансформаторното и разпределителното оборудване.

Този тип електромагнитни полета са характерни за електроенергийните обекти. Техните нива зависят от напрежението, токовото натоварване, конструкцията на съоръженията, начина на полагане на кабелите и техническото изпълнение на оборудването. При правилно проектиране, изграждане и експлоатация въздействието им се ограничава в рамките на зоните около съответните електротехнически съоръжения.

Не се предвижда използване на радиоактивни източници, материали или технологични процеси, свързани с радиационно въздействие. Поради това йонизиращи лъчения не са характерни за предвижданията на ЧИОУП и за бъдещата експлоатация на ветроенергийния парк.

Факторът, който има отношение към настоящия обект, е нейонизиращото електромагнитно поле, свързано с работата на електротехническите съоръжения. Очаква се то да бъде ограничено и контролируемо чрез спазване на техническите изисквания при проектиране, изграждане, заземяване, екраниране, сервитутни отстояния и експлоатация на съоръженията.

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

В обобщение, електромагнитните полета ще бъдат характерни основно за кабелните линии, трансформаторите, подстанцията и електрическото оборудване на ветрогенераторите. Не се очакват йонизиращи лъчения. Въздействието от нейонизиращи електромагнитни полета ще бъде предмет на контрол чрез техническите решения и спазването на приложимите нормативни изисквания.

1.2.2.6.9. Оптични и визуални фактори

При последваща реализация на предвижданията на ЧИОУП ще възникнат оптични и визуални фактори, характерни за ветроенергийните обекти. Те ще бъдат свързани основно с присъствието на високи технически съоръжения в откритото пространство, движението на роторите, авиационното осветление и възможното сенкохвърляне.

Ветрогенераторите ще представляват вертикални технически елементи със значителна височина, които могат да се възприемат от различни разстояния. Степента на видимост ще зависи от релефа, растителността, разположението на населените места, пътищата, откритостта на терена и атмосферните условия. Поради височината си съоръженията ще формират нов визуален акцент в ландшафта.

Движението на витлата ще въведе динамичен елемент в средата. Това отличава ветрогенераторите от повечето стационарни технически съоръжения и може да промени начина, по който територията се възприема визуално от близки и по-отдалечени точки на наблюдение.

Авиационното осветление ще бъде свързано с изискванията за безопасност на въздухоплаването. То може да бъде видимо в тъмната част на денонощието и при определени атмосферни условия. Конкретният тип, интензитет и режим на светлинната сигнализация ще бъдат определени съгласно изискванията на компетентните органи.

Засенчване може да възниква при определено съчетание между положението на слънцето, местоположението на ветрогенераторите и местата на възприемане. То се проявява, когато въртящите се витла периодично пресичат слънчевата светлина и създават редуващи се светли и сенчести ефекти. Този фактор зависи от сезона, часа на деня, облачността, релефа, разстоянието до възприемателя, посоката на вятъра и работния режим на турбината.

По време на строителството визуалните фактори ще бъдат временни и ще се свързват с присъствието на строителна техника, кранове, временни площадки, складирани материали, изкопи, временни пътища и други строителни елементи. След приключване на строителството тези временни елементи ще бъдат премахнати, а временно засегнатите площи ще бъдат възстановени, доколкото това е технически възможно.

По време на експлоатацията визуалното присъствие ще остане свързано основно с ветрогенераторите, пътищата за достъп, крановите площадки, подстанцията /ППСТ и другите елементи на техническата инфраструктура. Най-съществен визуален ефект ще имат самите ветрогенератори поради тяхната височина, форма, разположение и движение на роторите.

От гледна точка на екологичната оценка тези фактори са важни основно при оценката на въздействието върху ландшафта, населените места, визуалния комфорт, пътните направления и чувствителните гледни точки. Поради това визуалното въздействие, включително възможното сенкохвърляне и светлинната сигнализация, се разглежда като отделен аспект при оценката на въздействията от бъдещото реализиране на ветроенергийния парк.

В обобщение, оптичните и визуалните фактори няма да бъдат свързани с емисии на замърсители, но ще имат значение за възприемането на ландшафта и средата от

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

населението. Тяхната значимост ще зависи от местоположението на съоръженията, разстоянията до населените места и пътищата, релефа, растителността и конкретните технически решения за разполагане и сигнализация на ветрогенераторите.

1.2.2.6.10. Фактори, свързани с биологичното разнообразие

При последваща реализация на предвижданията на ЧИОУП въздействия върху биологичното разнообразие могат да възникнат както по време на строителството, така и по време на експлоатацията на ветроенергийния парк. Тези въздействия ще бъдат свързани с характера на терените, строителните дейности, движението на техника, присъствието на хора и функционирането на ветрогенераторите като високи съоръжения с движещи се ротори.

По време на строителството основните фактори ще бъдат разчистването на участъци в строително засегнатите площи, отнемането на почвен слой, изкопните работи, изграждането на пътища за достъп, монтажни площадки, кабелни трасета и друга техническа инфраструктура. Тези дейности могат да доведат до премахване или промяна на растителност в конкретните участъци на строителна намеса.

Временните строителни площи ще се използват само за периода на строителството. След приключване на строително-монтажните дейности те ще подлежат на възстановяване, доколкото това е технически възможно и съобразено с бъдещото използване на терена. Трайно засегнатите площи ще останат свързани с фундаменти, крановите площадки, пътищата за достъп и елементите на техническата инфраструктура.

Движението на строителна техника, шумът, прахът, човешкото присъствие и осветяването при необходимост могат да бъдат източници на безпокойство за животинските видове в района. Това въздействие ще бъде най-характерно за периода на активното строителство, доставките и монтажа на съоръженията.

При строителството е възможно временно прогонване на по-чувствителни животински видове от непосредствено засегнатите участъци и от зоните около тях. Въздействието ще зависи от сезона на извършване на дейностите, близостта до местообитания, наличието на размножителни, хранителни или укривателни територии и интензивността на строителните работи.

По време на експлоатацията факторите, свързани с биологичното разнообразие, ще произтичат основно от присъствието на високите съоръжения, движението на роторите, обслужващата инфраструктура и периодичните дейности по поддръжка. При вятърните паркове особено значение имат птиците и прилепите, тъй като тези групи могат да бъдат чувствителни към пространственото разположение на турбините, височината на прелитане, миграционната активност, хранителните територии и поведението им в района.

За птиците значение ще имат възможните рискове от сблъсък с движещите се ротори, промяна в използването на пространството, избягване на определени участъци и евентуално засягане на миграционни, хранителни или размножителни маршрути и територии. Тези рискове зависят от видовия състав, числеността, сезонната активност, височината и честотата на прелитанията, както и от конкретното разположение на ветрогенераторите.

За прилепите значение ще имат възможните рискове от сблъсък и баротравма, както и промени в използването на хранителните местообитания и летателните коридори. Рискът при тази група зависи от видовия състав, активността през различните сезони, близостта до горски масиви, водни площи, линейни ландшафтни елементи и други структури, които прилепите използват за ориентация и хранене.

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

Обслужващите пътища, площадките и техническата инфраструктура могат да доведат до фрагментиране или промяна на отделни участъци от местообитания, особено в зоните на трайно засягане. Временното строително засягане ще бъде ограничено по продължителност, но също изисква контрол и последващо възстановяване, за да не се допуска ненужно разширяване на нарушените терени.

От гледна точка на екологичната оценка най-важно е да се оцени дали предвижданията могат да засегнат защитени видове, природни местообитания, екологични коридори, места за хранене, размножаване, укриване или миграция. Особено внимание се отделя на видовете, предмет на опазване в близко разположените защитени зони от екологичната мрежа „Натура 2000“, както и на видовете с висок природозащитен статус.

Въздействията върху биологичното разнообразие са предмет на подробна оценка в Доклада за екологична оценка и в Доклада за оценка на степента на въздействие върху защитените зони. В тях се разглеждат конкретните местообитания, видовете, възможните преки и непреки въздействия, кумулативните ефекти и необходимите мерки за предотвратяване, ограничаване или компенсиране на неблагоприятните последици.

В обобщение, факторите, свързани с биологичното разнообразие, ще имат най-голямо значение при строителството и при експлоатацията на ветрогенераторите. Строителството може да доведе до локално засягане на растителност, почви и местообитания, както и до временно безпокойство на животински видове. При експлоатацията основното внимание се насочва към птиците и прилепите, визуалното и пространственото присъствие на съоръженията, движението на роторите и необходимостта от контрол върху възможните рискове.

1.2.2.6.11. Аварийни фактори

При строителството и експлоатацията на ветроенергийния парк е възможно възникване на аварийни ситуации, характерни за строителни и енергийни обекти. Те могат да бъдат свързани основно с използването на строителна техника, транспортни средства, електротехническо оборудване, горива, масла, смазочни материали, химични продукти и отпадъци.

По време на строителството потенциални аварийни фактори са разливи на горива, масла, хидравлични течности или други използвани вещества, инциденти при работа със строителна механизация, повреди на подемна техника, пожари, аварии при извънгабаритен транспорт, както и неправилно съхранение на химични продукти и отпадъци. Такива ситуации могат да възникнат при зареждане, техническо обслужване или повреда на машини и транспортни средства.

За ограничаване на риска на строителните площадки ще се осигурят подходящи абсорбиращи материали, съдове за събиране на замърсени абсорбенти и ясни инструкции за действие при разлив. Не се предвижда съхранение на горива, масла и химични продукти на открит терен без необходимата защита. Организацията на строителството ще бъде съобразена с изискванията за безопасна работа и опазване на околната среда.

Пожарен риск през строителния етап може да възникне при работа с горива, електроинструменти, временни електрически инсталации, заваръчни дейности, наличие на суха растителност или неправилно съхранение на запалими материали. При изпълнение на строително-монтажните дейности ще се спазват изискванията за пожарна безопасност, безопасност при работа с кранове и безопасност при движение на тежкотоварен транспорт.

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

По време на експлоатацията аварийните фактори са свързани предимно с електротехническото оборудване, трансформаторите, кабелните връзки, системите за управление, механични повреди на отделни елементи от ветрогенераторите, пожар в гондола или електрическо съоръжение, мълнии, силни ветрове, обледеняване и други неблагоприятни метеорологични условия.

Съвременните ветрогенератори са оборудвани със системи за автоматично управление, аварийно спиране, контрол на скоростта, защита при високи ветрови натоварвания, мълниезащита, системи за откриване на дим и защиты на електротехническото оборудване. Тези системи намаляват вероятността от аварийни ситуации и ограничават възможните последици при възникването им.

Най-голямо разнообразие от емисии, отпадъци и други въздействащи фактори се очаква през строителния етап, когато ще се извършват земни, пътни, бетонови, монтажни и електротехнически дейности. През този период е възможно образуване на прахови емисии, емисии от строителна техника, земни маси, строителни отпадъци, битови отпадъци, ограничени количества опасни отпадъци, шум и вибрации.

При експлоатацията на ветроенергийния парк не се очакват организирани емисии от горивни процеси и не се предвижда технологично водопотребление. Основните фактори през този етап ще бъдат свързани с работата на ветрогенераторите, електротехническата инфраструктура, визуалното присъствие на съоръженията, сенкохвърлянето, електромагнитните полета, периодичната поддръжка, както и със специфичните въздействия върху птици и прилепи.

Управлението на аварийните рискове, емисиите, отпадъците и другите фактори ще се осигурява чрез добра организация на строителните дейности, използване на технически изправна механизация, разделно събиране на отпадъците, недопускане и своевременно овладяване на разливи, контрол върху временните строителни площи, възстановяване на засегнатите терени и спазване на приложимите изисквания за безопасност, енергийна инфраструктура и опазване на околната среда.

1.3. Териториален обхват на ЧИОУП

Изменението на Общия устройствен план на община Самуил обхваща ограничена територия с обща площ 13 296,541 дка. В обхвата му попадат четири поземлени имота, разположени в землищата на с. Голям Извор, с. Желязковец и с. Хърсово, община Самуил.

Предмет на изменението са следните поземлени имоти:

- поземлен имот с идентификатор 15761.55.73, землище на с. Голям Извор;
- поземлен имот с идентификатор 15761.69.74, землище на с. Голям Извор;
- поземлен имот с идентификатор 29218.2.105, землище на с. Желязковец;
- поземлен имот с идентификатор 77579.68.901, землище на с. Хърсово.

В границите на посочените имоти се предвижда обособяване на новообразувани поземлени имоти с устройствени отреждания „Пч“ и „Тти“. Отреждането „Пч“ е предназначено за разполагане на ветрогенератори, а „Тти“ — за транспортна и техническа инфраструктура, включително обслужващи пътища, кабелна инфраструктура, технически съоръжения и ППСТ/подстанция.

Сумарната площ на новообразуваните имоти няма да надхвърля 10 % от площта на съответния горски имот. Останалата част от засегнатите имоти ще запази досегашното си предназначение като горска територия.

Проектът за изменение има за цел да осигури устройствена възможност за реализация на бъдещия ветроенергиен парк „Самуил“, като предвиди необходимите терени за основните съоръжения, достъпа до тях и свързаната техническа инфраструктура.

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

1.4. Алтернативи за ЧИОУП

За частичното изменение на Общия устройствен план на община Самуил са разгледани няколко алтернативи, включително нулева алтернатива и алтернативи по местоположение и устройствено решение. Разглеждането им има за цел да се избере вариант, който осигурява техническа реализуемост на предвижданията при възможно най-ниска степен на въздействие върху околната среда, земеползването, горските територии, културното наследство и съществуващите права и дейности в имотите.

1.4.1. Нулева алтернатива

Нулевата алтернатива представлява вариант, при който частичното изменение на Общия устройствен план на община Самуил не се одобрява и не се създава устройствена основа за последващо изграждане на ветроенергиен парк „Самуил“ и свързаната с него техническа инфраструктура.

При този вариант засегнатите части от поземлените имоти с идентификатори 15761.55.73 и 15761.69.74, землище на с. Голям Извор, 29218.2.105, землище на с. Желязковец, и 77579.68.901, землище на с. Хърсово, ще запазят действащото си предназначение. Няма да бъдат обособени нови устройствени зони „Пч“ и „Тти“, съответно няма да се създадат устройствени предпоставки за изграждане на ветрогенератори, обслужващи пътища, кранови и монтажни площадки, кабелна инфраструктура, подстанция/ППСТ и други необходими съоръжения.

От гледна точка на околната среда нулевата алтернатива би довела до запазване на съществуващото състояние на територията. Няма да се извършват строително-монтажни дейности, свързани с отнемане на почвен слой, изкопи за фундаменти и кабелни трасета, изграждане или подобряване на пътища, оформяне на кранови площадки, транспорт на едрогабаритни елементи и монтаж на ветрогенератори.

При този вариант няма да се формират характерните за строителния етап емисии на прах и отработени газове, строителен шум, вибрации, земни маси, строителни отпадъци, битови отпадъци от строителен персонал и ограничени количества опасни отпадъци, свързани с използването и обслужването на строителна техника.

Няма да възникнат и факторите, характерни за експлоатацията на вятърни енергийни обекти, като шум от работа на ветрогенератори, визуално присъствие на високи технически съоръжения, движение на ротори, авиационно осветление, сенкохвърляне, електромагнитни полета от нова електротехническа инфраструктура и специфични рискове за птици и прилепи.

Същевременно нулевата алтернатива не води до реализиране на целите на ЧИОУП. При нея не се използва установеният в района ветроенергиен потенциал и не се създават условия за производство на електрическа енергия от възобновяем източник. Не се реализира принос към развитието на енергийна инфраструктура, основана на възобновяеми енергийни източници, и не се подпомага преходът към нисковъглеродно производство на електроенергия.

Нулевата алтернатива не съответства в пълна степен на стратегическата насоченост на европейската и националната политика в областта на енергетиката и климата, насочена към увеличаване дела на енергията от възобновяеми източници, ограничаване на емисиите на парникови газове и насърчаване на нисковъглеродно развитие.

Прилагането на нулева алтернатива би означавало пропускане на възможност за използване на местен възобновяем енергиен ресурс, както и ограничаване на потенциалния принос на територията към диверсификацията на енергийните източници и намаляване на зависимостта от конвенционални горива. Няма да бъдат реализирани и потенциалните икономически и социално-икономически ефекти, свързани с

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с.

Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

инвестицията, включително приходи за общината, ангажиране на местни услуги и дейности, временна заетост през строителството и последващи дейности по поддръжка и обслужване.

В екологичен аспект нулевата алтернатива има предимство по отношение на запазване на съществуващото състояние на територията и избягване на строителни и експлоатационни фактори, характерни за ветроенергийните паркове. В стратегически аспект обаче тя не допринася за изпълнение на политиките за развитие на възобновяемата енергия, декарбонизация на икономиката и оползотворяване на местния ветрови ресурс.

Извод: Нулевата алтернатива представлява базов вариант за сравнение, но не се приема като предпочитана, доколкото не осигурява реализация на целите на ЧИОУП и не създава устройствена основа за производство на електроенергия от възобновяем източник. При липса на установени непреодолими екологични ограничения и при възможност за ограничаване на потенциалните въздействия чрез подходяща алтернатива и мерки, реализацията на ЧИОУП е по-целесъобразна от запазване на нулевата алтернатива.

1.4.2. Алтернатива 2

При разработването на инвестиционното намерение е извършен предварителен сравнителен анализ на различни териториални възможности за разполагане на ветрогенераторите и съпътстващата инфраструктура. Разглеждането на алтернативи по местоположение е извършено на ранен етап от планирането с цел избор на терени, които осигуряват техническа реализуемост на проекта при възможно най-ниско въздействие върху околната среда, земеползването, горските територии, културното наследство и съществуващите права и дейности.

В рамките на предварителните проучвания са разглеждани територии в няколко района, включително:

- района на Ясеновец и Черковна — земеделски земи;
- района на Гецово, Осенец и Балкански — горски територии;
- района на Кубрат — горски територии;
- района на Раковски и Исперих — комбинирана алтернатива, включваща земеделски и горски терени.

Разгледаните алтернативи включват както земеделски земи, така и горски територии. При горските територии още на предварителен етап са изключени площи със специален режим на защита или с характеристики, предполагащи по-висока екологична, защитна или обществена чувствителност. Разглеждани са единствено стопански гори без специален защитен статут, в които се извършват обичайни горскостопански дейности.

За всяка разглеждана горска алтернатива е потърсена информация от съответните държавни горски предприятия относно режима и нивата на защита на имотите, наличието или липсата на специален защитен статут, данни за пожари през последните години, учредени или заявени други права върху имотите, както и осъществявани дейности, включително пчелини, ловностопански дейности, горскостопанско ползване и други.

Този подход позволява още на етап избор на местоположение да бъдат идентифицирани и изключени терени, при които реализацията на инвестиционното намерение би довела до по-висока степен на въздействие, конфликт с други права или дейности, или необходимост от по-съществена намеса в терена.

Допълнително е извършено лазерно сканиране на терена с цел подробно проучване на релефа, достъпа, морфологията на имотите, съществуващите пътища и

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

ограниченията при разполагане на ветрогенераторите и обслужващата инфраструктура. Чрез този метод са анализирани конкретните характеристики на всеки имот и е търсено решение, което позволява разполагане на съоръженията по възможно най-щадящ начин, без използване на излишни площи и без ненужно засягане на терени извън минимално необходимите за строителството и експлоатацията.

В резултат на анализа са изключени терени с труден достъп, при които реализацията би изисквала значителни изкопно-насипни работи, изграждане на мостове или други мащабни строителни съоръжения. Изключени са и терени с характеристики, предполагащи наличие на археологически обекти или повишен риск от засягане на културно наследство. В тази връзка за проекта е осигурено разрешение за провеждане на археологически проучвания в периода 24.04–03.05.2026 г., като част от превантивния подход за установяване и недопускане на неблагоприятно въздействие върху археологическото наследство.

При земеделските територии значителна част от разглежданите имоти представляват частни земи. За тях са проведени преговори със собствениците, като в случаите, в които е постигнато съгласие, са уредени съответните права за ползване и/или право на строеж. В случаите без постигнато съгласие съответните терени не са развити до реално проектно решение. Това е съществен фактор при избора на местоположение, тъй като проектът следва да се реализира само върху терени с ясно уреден правен статут и без нерешени конфликти със собственици или ползватели.

Всички разглеждани варианти са планирани с използване на един и същ модел ветрогенератори от ново поколение. Поради това техническите параметри на необходимите площи са съпоставими независимо от вида на територията — земеделска или горска. За всеки ветрогенератор се предвижда приблизително еднаква площ за строителна площадка, помощна площадка и обслужваща инфраструктура. Ориентировъчните параметри включват около 5 дка за строителна площадка и около 5 дка за помощна площадка, както и пътища за достъп с ширина около 6 m в правите участъци, с необходимите уширения в завоите съобразно транспортните изисквания за доставка на елементите на ветрогенераторите. Тези параметри подлежат на потвърждение от проектантския екип.

От гледна точка на въздействието върху околната среда ключовият критерий при избора на местоположение не е единствено видът на територията — земеделска или горска, а съвкупността от фактори, включително наличие или липса на защитен статут, необходима степен на намеса в терена, възможност за използване на съществуващи пътища и просеки, необходимост от ново строителство на достъп, релеф и техническа достъпност, наличие на археологически или други чувствителни обекти, действащи права и ползвания, възможност за ограничаване на засегнатите площи до минимално необходимите и избягване на конфликт със собственици, ползватели и други заинтересовани страни.

Сравнението между разглежданите алтернативи показва, че предпочитание следва да се даде на терени, при които проектът може да бъде реализиран с най-малка необходимост от нова инфраструктура, с минимални изкопно-насипни работи, без засягане на защитени територии или гори със специален режим, без установени характеристики на археологически обекти и при уредени права за ползване.

В този контекст избраните поземлени имоти от вида „горска територия“ имат предимства спрямо част от разглежданите алтернативи. Те представляват стопански гори, използвани и поддържани основно за добив на дървесина, без да попадат в защитени територии или защитени зони и без да са определени като гори със специален режим на защита. Това позволява намесата да бъде насочена към територии с вече

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

формирана стопанска функция, а не към територии с по-висока природозащитна или обществена чувствителност.

Допълнително предимство на избраните имоти е тяхната отдалеченост от населените места. Горската среда осигурява естествен зелен пояс между съоръженията и урбанизираните територии, което създава по-благоприятни условия за ограничаване на визуалното възприемане на ветрогенераторите и за редуциране на въздействия, свързани с динамична сянка и присъствие на техническа инфраструктура в ландшафта.

Предвидената намеса е ограничена по площ и не води до цялостно преобразуване на горските имоти. Промяна на предназначението ще се извърши за максимум 10 % от площта на съответните имоти. В рамките на терените с променено предназначение трайно изградените строителни елементи ще заемат до 30 %, а останалата част от новообразуваните поземлени имоти ще остане свободна и озеленена. Тези площи могат да запазят съвместими допълващи функции, включително дивечови ниви, пчелини и други сходни ползвания, доколкото са допустими съобразно конкретния устройствен и експлоатационен режим.

Изграждането на горски пътища следва да се разглежда не само като обслужваща инфраструктура за ветроенергийния парк, но и като елемент, който ще подобри достъпа за бъдещо горскостопанско обслужване, поддръжка, противопожарен контрол и стопанска дейност. По този начин избраната алтернатива съчетава техническа реализуемост на проекта с ограничаване на площната намеса и със запазване на значителна част от съществуващите и потенциалните функции на горските територии.

Конкретните площи, предвидени за промяна на предназначението и за фактическа намеса, са представени в таблица „Площи за промяна и намеса – ОУПО – 30.04.2026 г.“.

Избраната алтернатива е резултат от поэтапно стесняване на възможностите чрез прилагане на екологични, технически, правни и икономически критерии. Подходът е насочен към избягване на чувствителни територии, намаляване на необходимата строителна намеса и ограничаване на площите, които ще бъдат трайно или временно засегнати.

Извод: Алтернатива 2 представлява балансиран вариант, при който се постига съчетание между техническа реализуемост на проекта, ограничаване на площната намеса, избягване на защитени и чувствителни територии, съобразяване с правния статут на имотите и възможност за прилагане на мерки за предотвратяване, ограничаване и контрол на въздействията.

1.4.3. Алтернатива 3

Алтернатива 3 запазва избраното местоположение на ветроенергийния парк, но предвижда по-малка намеса в терена и мерки за опазване на растенията и животните. Тези мерки са съобразени с доклада за въздействието върху защитените зони, получил положителна оценка за качество с писмо № АО-6395-6/24.07.2026 г. на РИОСВ – Русе.

Тази алтернатива доразвива устройственото решение, като отчита необходимостта от допълнително ограничаване на урбанизираните площи и запазване на части от терените в състояние, близко до съществуващото. Предвижда се ветроенергийният парк да бъде разположен само върху част от площта на съответните имоти, като останалите площи не се урбанизират и се запазват като свободни, озеленени или незасегнати терени.

С този подход се цели ограничаване на фактическата намеса, запазване на съществуващи тревни съобщества и недопускане на ненужно усвояване на площи извън необходимите за изграждане и експлоатация на съоръженията. Алтернативата

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

позволява по-добро съвместяване между предвижданията на ЧИОУП и изискванията за опазване на компонентите на околната среда и биологичното разнообразие.

Извод: Алтернатива 3 представлява екологично оптимизиран вариант спрямо първоначалното проектно решение, тъй като ограничава урбанизирането на терени и запазва части от имотите в по-близко до съществуващото им състояние. Окончателната ѝ оценка следва да бъде съобразена с конкретните параметри, посочени в ДОСВ и в съответните становища на компетентния орган.

1.4.4. Алтернатива 4

Алтернатива 4 включва предвижданията на Алтернатива 2, като допълнително съобразява резултатите от извършеното археологическо проучване в четирите имота, предмет на ЧИОУП.

Тази алтернатива има за цел да осигури устройствено решение, което отчита не само техническите, екологичните и правните критерии, но и резултатите от проверката за наличие на обекти на културното наследство. Чрез включването на данните от археологическото проучване се създава възможност за избягване или ограничаване на потенциални въздействия върху археологически структури, находки или територии с културно-историческа стойност.

В резултат на извършения оглед на място и съответните проучвания се прецизира разполагането на предвидените устройствени зони, техническата инфраструктура и обслужващите елементи, така че да се намали рискът от засягане на културното наследство.

Извод: Алтернатива 4 съчетава избраното местоположение, мерките за опазване на природната среда и резултатите от археологическото проучване. При нея разполагането на ветрогенераторите, пътищата и кабелите трябва да се съобрази с установените археологически обекти.

Проучването е установило 40 обекта — 39 надгробни могили и една селищна могила. Данните за тях са представени в археологическия доклад и картите към него. За предпочитана в екологичната оценка е определена Алтернатива 4, при условие че ограниченията за опазване на природата и археологическите обекти бъдат отразени в окончателния план и спазвани при бъдещото проектиране..

1.5. Връзка на ЧИОУП с други съотносими планове, програми и стратегии

Частичното изменение на Общия устройствен план на община Самуил е разгледано във връзка със съотносимите документи на европейско, национално, регионално, басейново и общинско ниво. Анализът обхваща документи, свързани с устройственото планиране, развитието на възобновяемите енергийни източници, опазването на околната среда, биологичното разнообразие, водите, климата и устойчивото териториално развитие.

Предвижданията на ЧИОУП са свързани със създаване на устройствена основа за реализация на ветроенергиен парк „Самуил“ и необходимата към него транспортна и техническа инфраструктура. В този смисъл планът има положителна връзка с политиките за развитие на възобновяема енергия, декарбонизация, намаляване на зависимостта от изкопаеми горива и повишаване на енергийната сигурност.

На европейско ниво ЧИОУП съответства на основните насоки на Европейския зелен пакт, пакета „Fit for 55“, REPowerEU и директивите за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници. Тези документи поставят акцент върху ускореното развитие на чиста енергия, намаляване на емисиите на парникови газове и преход към нисковъглеродна икономика.

На национално ниво планът кореспондира с политиките в областта на енергетиката и климата, включително с Интегрирания план в областта на енергетиката

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

и климата на Република България и документите, насочени към насърчаване на възобновяемите енергийни източници. ЧИОУП създава възможност за използване на местен ветрови ресурс и за производство на електроенергия от възобновяем източник.

На регионално и общинско ниво предвижданията са съвместими с целите за устойчиво териториално развитие, развитие на инфраструктурата, ресурсна ефективност и използване на възобновяеми енергийни източници. Планът има пряка връзка с действащия Общ устройствен план на община Самуил, тъй като предвижда неговото частично изменение с цел създаване на устройствени условия за изграждане на ветроенергиен парк и съпътстващата инфраструктура.

ЧИОУП е разгледан и във връзка с документи, насочени към опазване на биологичното разнообразие, защитените зони от мрежата „Натура 2000“, водите, горските територии, ландшафта и културното наследство. Имотите, предмет на изменението, не попадат в защитени зони, но близостта до такива изисква оценка на възможните въздействия върху видове, местообитания, птици, прилепи и кумулативни ефекти. Тези въпроси са разгледани в Доклада за екологична оценка и в Доклада за оценка на степента на въздействие.

По отношение на водите ЧИОУП не предвижда технологично водовземане и заустване на отпадъчни води. Поради това не се очаква противоречие с целите на Плана за управление на речните басейни и Плана за управление на риска от наводнения в Дунавски район, при спазване на приложимите изисквания и мерки.

В обобщение, ЧИОУП е съвместим със съотносимите планове, програми и стратегии, доколкото подпомага развитието на възобновяема енергия и устойчивата енергийна инфраструктура. Същевременно реализацията му следва да се извърши при спазване на екологичните ограничения, мерките от екологичната оценка, резултатите от оценката за съвместимост и условията на компетентните органи, за да се предотвратят или ограничат възможните неблагоприятни въздействия върху околната среда.

2. Текущо състояние на околната среда и евентуално развитие без прилагането на ЧИОУП

2.1. Текущо състояние на околната среда

Текущото състояние на околната среда в община Самуил е разгледано по основните компоненти и фактори на средата, които имат значение за прилагането на ЧИОУП. Анализът обхваща атмосферния въздух, климата, водите, почвите, биологичното разнообразие, защитените територии и зони, ландшафта, културното наследство, материалните активи, отпадъците, шума и другите физични фактори, както и условията за живот и здравето на населението.

Целта на оценката е да се опише изходното състояние на територията преди прилагането на плана. Това позволява да се установят съществуващите екологични проблеми, чувствителните елементи на средата и факторите, които могат да бъдат повлияни от бъдещото развитие на територията.

Община Самуил има предимно селски характер. Състоянието на околната среда се определя основно от природните условия, умереноконтиненталния климат, земеделското ползване на територията, състоянието на техническата инфраструктура, управлението на отпадъците, транспортното обслужване и демографските процеси. На територията на общината не са характерни мащабни промишлени дейности, които да създават висок екологичен натиск.

Основните въпроси, свързани със състоянието на средата, са опазването на водите и почвите, предотвратяването на нерегламентирани замърсявания, поддържането на чистотата в населените места, правилното управление на отпадъците, съхраняването на биологичното разнообразие, опазването на културното наследство и адаптацията към климатичните изменения.

От значение е и състоянието на техническата инфраструктура - водоснабдителна, канализационна, транспортна и социална. Тя пряко влияе върху качеството на жизнената среда, здравето и удобството на населението.

Направената оценка служи като основа за последващо определяне на възможните въздействия от прилагането на ЧИОУП. Чрез нея се очертават компонентите на околната среда, които изискват повишено внимание, както и мерките, необходими за предотвратяване или ограничаване на неблагоприятни въздействия.

2.1.1. Климат и климатични изменения

Територията на община Самуил попада в Европейско-континенталната климатична област, в умереноконтиненталната климатична подобласт. Климатът е с ясно изразени сезони - студена зима, топло до горещо лято и значителни разлики между зимните и летните температури.

Районът е отдалечен от смекчаващото влияние на Черно море и Средиземноморието, поради което континенталният характер на климата е добре изразен. Това се проявява чрез по-ниски зимни температури, високи летни температури, възможни резки температурни промени през преходните сезони и неравномерно разпределение на валежите през годината.

Валежният режим е типичен за вътрешноконтиненталните райони. По-голяма част от валежите падат през пролетта и началото на лятото, а по-сухи периоди са възможни през летните месеци. Това има значение за почвената влажност, земеделието, състоянието на растителността и водния режим на малките водни течения и водоеми.

Климатичните условия влияят пряко върху състоянието на околната среда. В сухи и горещи периоди се увеличава рискът от засушаване, намаляване на почвената

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

влага и стрес за земеделските култури. При интензивни валежи е възможно усиление на повърхностния отток, ерозия на почвите, замътване на водите и локални наводнения.

През зимата ниските температури водят до по-интензивно използване на твърди горива за отопление в населените места. При тихо време и температурни инверсии това може да доведе до временно влошаване на качеството на атмосферния въздух, основно по отношение на фините прахови частици.

Климатичните изменения са важен фактор за бъдещото развитие на територията. За района на община Самуил най-съществени са очакваните проявления, свързани с повишаване на температурите, по-чести и по-продължителни горещи периоди, увеличен риск от засушавания, по-интензивни краткотрайни валежи и по-висока ерозионна опасност.

Тези промени са особено важни за община със селски характер и значителен дял на земеделските земи. Земеделието, почвеното плодородие, водните ресурси, растителността и инфраструктурата са чувствителни към по-продължителни сухи периоди, екстремни температури и резки промени във валежния режим.

Климатичните изменения могат да засилят и вече съществуващи проблеми на средата, като ерозия на почвите, локални замърсявания, недостиг на вода през сухи периоди, затруднения във водоснабдяването и натиск върху земеделските земи. Те могат да окажат влияние и върху човешкото здраве, особено при горещи вълни, студени периоди, залежавания и други неблагоприятни метеорологични условия.

В обобщение, климатът на община Самуил е умереноконтинентален, с ясно изразена сезонност, студена зима, горещо лято и риск от засушавания, интензивни валежи и ерозионни процеси. Тези особености са важна част от изходното състояние на околната среда и следва да се отчитат при оценката на въздействията от прилагането на ЧИОУП.

2.1.2. Състояние на атмосферния въздух

Качеството на атмосферния въздух в община Самуил се оценява като сравнително добро. Общината е с предимно селски характер, ниска степен на промишлено развитие и без големи промишлени източници на емисии, които да създават значителен постоянен натиск върху въздуха.

На територията на общината няма постоянна автоматична измервателна станция за контрол на качеството на атмосферния въздух. Наличната информация от компетентните органи и общинските документи не показва системни превишения на нормите за качество на атмосферния въздух. Общината не е определена като проблемна зона по отношение на атмосферното замърсяване и не е необходима специална програма за намаляване на замърсителите.

Основните източници, които могат да влияят върху качеството на въздуха, са битовото отопление, транспортът, селскостопанските дейности, отделни локални промишлени обекти и временни строително-ремонтни дейности.

Най-съществен фактор е битовото отопление през есенно-зимния период. В населените места се използват твърди горива, което може да доведе до сезонно повишаване на фините прахови частици и други замърсители от горивни процеси. Това въздействие е характерно за малките населени места и има предимно локален и сезонен характер.

Транспортът има ограничено значение за качеството на въздуха. В общината няма интензивен градски трафик и не функционира градски транспорт. Емисиите от автомобилното движение са локални и се проявяват основно около по-натоварените пътни участъци и централните части на населените места.

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

Селскостопанските дейности могат да бъдат временен източник на прах, миризми и емисии, свързани с обработка на земеделски земи, движение на техника, съхранение на фуражи, торове и насипни материали. Тези въздействия са сезонни, ограничени по обхват и обичайно не водят до трайно влошаване на качеството на атмосферния въздух.

Строителните и ремонтните дейности също могат да причинят временно запрашаване. При добра организация на дейностите, оросяване на прахообразуващи повърхности, почистване на транспортните средства и ограничаване на разпиляването на материали не се очаква значимо или трайно влошаване на въздуха.

Метеорологичните условия обикновено позволяват добро разсейване на замърсителите поради открития характер на територията, ниската урбанизация и липсата на плътно застрояване. Неблагоприятни условия могат да възникнат през зимата при тихо време, ниски температури и температурни инверсии, когато замърсителите от битовото отопление могат временно да се задържат в приземния въздушен слой.

От здравна гледна точка най-значим е рискът от фини прахови частици през отоплителния сезон. По-чувствителни са децата, възрастните хора, лицата с хронични дихателни и сърдечно-съдови заболявания, както и домакинствата, използващи твърди горива за отопление.

Не са налични данни за значими източници на тежки метали, бензен, устойчиви органични замърсители или други специфични опасни вещества в атмосферния въздух на територията на общината.

В обобщение, атмосферният въздух в община Самуил е в добро състояние, без данни за трайно и значимо замърсяване. Основните рискове са локални и сезонни и са свързани най-вече с битовото отопление на твърди горива, локално запрашаване от транспорт, селскостопански и строителни дейности, както и с временно задържане на замърсители при неблагоприятни метеорологични условия.

2.1.3. Състояние на водите

Водите са важен компонент на околната среда в община Самуил, тъй като са свързани с питейно-битовото водоснабдяване, земеделието, състоянието на почвите, биологичното разнообразие, санитарните условия в населените места и здравето на населението.

Територията на община Самуил попада в Дунавски район за басейново управление, за който компетентен орган е Басейнова дирекция „Дунавски район“ – Плевен. В обхвата на общината попадат повърхностни и подземни водни тела, както и зони за защита на водите.

Повърхностни води

Речната мрежа в община Самуил е сравнително добре развита, но водните течения са малки, с ограничен отток. Те имат значение основно за местния воден режим и за подхранване на малки водоеми и микрорязовири.

На територията на общината попадат части от няколко повърхностни водни тела, свързани с реките Бели Лом, Сенкьовица, Царацар и други малки водни течения. По данни от Плана за управление на речните басейни в Дунавски район част от тези водни тела са в добро състояние, а при други са установени проблеми по отношение на екологичното състояние или потенциал. Химичното състояние на разглежданите водни тела е оценено основно като добро.

Основните проблеми при повърхностните води са свързани не толкова с промишлено замърсяване, колкото с битови, земеделски и локални източници на натиск. Съществен проблем за общината е липсата на изградена канализационна мрежа

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

и пречиствателни съоръжения за отпадъчни води. Това създава риск от постъпване на непречистени битово-фекални води в почвите, подземните води, деретата и малките водни течения.

Земеделските дейности също са важен фактор за състоянието на водите. При неправилно торене, съхранение на торове, животновъдни дейности или повърхностен отток от обработваеми площи може да се стигне до постъпване на азотни и фосфорни съединения във водната среда. Това е особено важно при малки водни течения и водоеми с ограничен отток, където способността за разреждане на замърсителите е ниска.

Периодично възникващите нерегламентирани замърсявания и сметища също са посочени като риск за водите. Те могат да доведат до замърсяване чрез отмиване на отпадъци и замърсители при валежи.

Нитратно уязвими и чувствителни зони

Община Самуил попада в нитратно уязвима зона „Северна зона“. Това означава, че водите на територията са чувствителни към замърсяване с нитрати от земеделски източници. Поради преобладаващото земеделско земеползване този режим има важно значение за общината.

Попадането в нитратно уязвима зона изисква внимателно прилагане на добри земеделски практики, правилно използване и съхранение на минерални и органични торове и недопускане на замърсяване на повърхностните и подземните води.

Общината попада и в чувствителни зони, определени с оглед ограничаване на замърсяването с азотни и фосфорни съединения. Тези вещества могат да доведат до влошаване на състоянието на водите, особено в малки водни течения, дерета и водоеми с ограничен воден обмен.

Чувствителната зона не означава, че всяка част от общината е замърсена. Тя показва, че територията изисква повишено внимание и контрол по отношение на отпадъчните води, земеделските дейности и повърхностния отток.

Подземни води и водоснабдяване

Подземните води имат съществено значение за питейно-битовото водоснабдяване на община Самуил. Общината се водоснабдява от местни водоизточници, разположени на нейна територия. Налични са помпени станции, сондажи, шахтови кладенци, каптажи и водоеми.

На територията на общината са определени санитарно-охранителни зони около водоизточници и съоръжения за питейно-битово водоснабдяване. Тези зони са важни за опазване на водите от замърсяване и за гарантиране на безопасността на питейната вода.

Всички дейности, които могат да засегнат водоизточници или санитарно-охранителни зони, следва да се съобразяват с ограниченията и режимите за тяхната защита.

Състоянието на водите в община Самуил се определя от ограничените повърхностни водни ресурси, преобладаващото земеделско земеползване, липсата на канализация и пречиствателни съоръжения в населените места, както и наличието на зони за защита на водите.

Основните рискове за водите са свързани с непречистени битови отпадъчни води, попивни ями, земеделско натоварване с торове, животновъдни дейности, повърхностен отток и нерегламентирани замърсявания. Тези рискове са особено важни поради чувствителността на подземните води, използвани за питейно-битово водоснабдяване.

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

При прилагането на ЧИОУП не се предвижда технологично водовземане или заустване на отпадъчни води, свързани с експлоатацията на ветроенергийния парк. Въпреки това всички строителни и обслужващи дейности следва да се извършват така, че да не се допуска замърсяване на повърхностни и подземни води, особено в близост до водоизточници, санитарно-охранителни зони, дерета и малки водни течения.

Санитарно-охранителни зони

На територията на община Самуил са налични санитарно-охранителни зони около водоизточници и съоръжения за питейно-битово водоснабдяване. Те са определени с цел защита на подземните води и питейните водоизточници от замърсяване и влошаване на качеството им.

Санитарно-охранителни зони са регистрирани около водоизточници в района на населени места, включително Желязковец, Голям Извор, Кривица, Хърсово, Пчелина, Самуил, Голяма вода, Владимировци и Здравец. Водоизточниците са основно подземни — карстови извори, шахтови кладенци, тръбни кладенци, сондажи и каптажи.

Санитарно-охранителните зони имат различни пояси на защита. Най-строг е режимът в първи пояс, който обхваща непосредствената територия около водоизточника. Във втори и трети пояс се прилагат ограничения за дейности, които могат да доведат до замърсяване на подземните води, включително неправилно съхранение на горива, масла, химични вещества, отпадъци, отпадъчни води или други замърсители.

На територията на общината има и съоръжения за питейно водоснабдяване, за които все още не са определени санитарно-охранителни зони. За тях следва да се прилага превантивен подход, включително съобразяване с буферни ограничения около водовземните съоръжения. Липсата на формално определена санитарно-охранителна зона не означава липса на необходимост от защита на водоизточника.

От гледна точка на ЧИОУП санитарно-охранителните зони са съществен ограничителен фактор. Всички предвидени дейности, включително строителство, изкопни работи, временни площадки, складиране на материали, движение на техника, съхранение на горива, масла, химични продукти или отпадъци, следва да бъдат съобразени с границите и режимите на тези зони.

Основният риск за водоизточниците е свързан с възможно замърсяване на почвите и подземните води при неправилна организация на строителните дейности или при аварийни разливи. Поради това не трябва да се допуска разполагане на дейности с потенциално замърсяващ характер в несъответствие с режимите на санитарно-охранителните зони.

Състоянието на водите в община Самуил се определя от ограничените повърхностни водни ресурси, преобладаващото земеделско земеползване, липсата на канализация и пречиствателни съоръжения в населените места, както и наличието на зони за защита на водите.

Основните рискове за водите са свързани с непечистени битови отпадъчни води, попивни ями, земеделско натоварване с торове, животновъдни дейности, повърхностен отток и нерегламентирани замърсявания. Тези рискове са особено важни поради чувствителността на подземните води, използвани за питейно-битово водоснабдяване.

При прилагането на ЧИОУП не се предвижда технологично водовземане или заустване на отпадъчни води, свързани с експлоатацията на ветроенергийния парк. Въпреки това всички строителни и обслужващи дейности следва да се извършват така, че да не се допуска замърсяване на повърхностни и подземни води, особено в близост до водоизточници, санитарно-охранителни зони, дерета и малки водни течения.

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

Санитарно-охранителните зони са важен елемент от защитата на питейните води в община Самуил. Те не изключват автоматично прилагането на ЧИОУП, но изискват стриктно съобразяване с техните граници, пояси и режими. При спазване на тези изисквания и при недопускане на дейности, които могат да замърсят подземните води, не се очаква влошаване на състоянието на водоизточниците за питейно-битово водоснабдяване.

Подземни води

Подземните води в района на община Самуил имат важно значение за питейно-битовото водоснабдяване, земеделието, състоянието на почвите и общото екологично състояние на територията. Те са част от подземните водни тела в Дунавски район за басейново управление.

На територията на общината попадат три подземни водни тела: карстови води в Разградската формация, карстови води в Малм-Валанжския басейн и порови води в Кватернера, свързани с р. Русенски Лом и нейните притоци. Тези водни тела са формирани в различни геоложки пластове и имат различна уязвимост към замърсяване.

Най-голямо значение за района имат карстовите подземни води. Те се развиват във варовици, доломити, мергели, пясъчници и други скали, в които водата може да се движи по пукнатини и карстови кухини. Поради това този тип води са по-чувствителни към замърсяване, особено когато замърсители попаднат в почвата и могат да достигнат до подземните пластове.

Карстовите води в Разградската формация са оценени в лошо химично състояние и добро количествено състояние. Основният проблем е свързан с повишени концентрации на нитрати, установени при мониторинг. Макар конкретното превишение да е отчетено извън територията на община Самуил, то показва чувствителността на това водно тяло към замърсяване от земеделски дейности и населени места без канализация.

Карстовите води в Малм-Валанжския басейн са оценени в добро химично и добро количествено състояние. Това означава, че към момента не са установени съществени проблеми с качеството и количеството на тези води. Въпреки това е необходим превантивен контрол, тъй като водното тяло също може да бъде повлияно от неправилно торене, съхранение на препарати и торове, отпадъчни води или други локални източници на замърсяване.

Поровите води в Кватернера, свързани с р. Русенски Лом и притоците ѝ, също са оценени в добро химично и добро количествено състояние, но са определени като водно тяло в риск по отношение на запазването на доброто химично състояние. Причината е установено локално замърсяване с нитрати в мониторингов пункт извън общината. Това показва необходимост от контрол върху земеделските практики, отпадъчните води и други източници на замърсяване.

Основните източници на натиск върху подземните води са селскостопанските дейности, населените места без изградена или достатъчно ефективна канализация, попивните ями, неправилното съхранение и използване на торове и препарати за растителна защита, животновъдните дейности, депата, складовете за пестициди и други локални източници на замърсяване.

Количественото състояние на трите подземни водни тела е добро. Това показва, че към момента няма данни за значими проблеми, свързани с прекомерно водовземане или нарушаване на водния баланс. Въпреки това нови дейности с потребление на подземни води следва да се преценяват внимателно, за да не се създаде риск за водните ресурси.

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

В обобщение, подземните води в района на община Самуил са важен природен ресурс и чувствителен компонент на околната среда. Основният риск за тях е свързан със замърсяване с нитрати и други вещества от земеделие, населени места без канализация и локални замърсяващи източници. При прилагането на ЧИОУП е необходимо да не се допуска замърсяване на почвите и подземните води, особено в близост до водоизточници, санитарно-охранителни зони и терени с повишена уязвимост.

2.1.4. Състояние на земните недра

Територията на община Самуил попада в обхвата на стабилна геоложка структура, характерна за Северна България. Районът е част от Източната Дунавска равнина, като релефът не е изцяло равнинен, а включва хълмисто-платовидни форми, широки вододели, долинни склонове и отделни по-стръмни участъци.

Геоложката основа е изградена основно от седиментни скали — варовици, мергели, пясъчници, глини и лъсови отложения. Тези скали и наслаги определят условията за формиране на релефа, подземните води, почвите и ерозионните процеси.

За района е характерно разпространението на варовици и други карбонатни скали, които създават условия за развитие на карстови процеси. Карстовите терени имат значение за подземните води, тъй като позволяват по-лесно просмукване на води в дълбочина. Това е важно както за подхранването на подземните води, така и за риска от по-бързо достигане на замърсители до тях при неправилно управление на отпадъци, торове, горива, масла или други вещества.

Значителни части от територията са покрити с лъсови отложения. Лъсът е чувствителен към овлажняване, ерозия и слягане при нарушаване на терена. Поради това при строителство, изграждане на пътища, площадки, изкопи и други инфраструктурни дейности е необходимо да се отчита устойчивостта на земната основа и рискът от ерозионни процеси.

Релефът и геоложкият строеж предполагат възможност за развитие на повърхностна и линейна ерозия, особено по склонове, обработваеми земи и открити терени без растителна покривка. Тези процеси могат да се засилят при интензивни валежи, неправилна обработка на земята, строителни дейности или липса на подходящи противоерозионни мерки.

Геоложките условия са пряко свързани и със състоянието на подземните води. Наличието на варовици, карстови структури и лъсова покривка създава условия за инфилтрация на води, но едновременно с това повишава чувствителността на подземните води към замърсяване. Това е особено важно за община Самуил, където земеделието е широко разпространено, а част от населените места са без изградена канализационна инфраструктура.

На територията на общината е установено наличие на неметални полезни изкопаеми. Значение има находище „Кара Михал“ в землището на с. Владимировци, свързано с добив на кварц-каолинитови глини. Добивните дейности представляват локален антропогенен натиск върху земните недра, релефа, почвите, ландшафта, праховото натоварване и транспортното обслужване. При спазване на концесионните условия, проектните изисквания и мерките за рекултивация въздействията могат да бъдат ограничени до локален мащаб.

Община Самуил попада в район с умерена сеизмична опасност. Това не представлява постоянен натиск върху околната среда, но е важен фактор при проектиране на сгради, съоръжения, пътища, техническа инфраструктура и обекти, при които повреда може да доведе до аварии или замърсяване на почви и води.

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

Състоянието на земните недра в община Самуил може да се определи като относително стабилно. Не са налице данни за широко разпространени активни геоложки процеси с висок риск. Въпреки това територията има особености, които изискват внимание при бъдещо планиране и строителство — карстова основа, лъсцова покривка, възможност за ерозия, чувствителност на подземните води, наличие на добивна дейност и умерена сеизмична опасност.

При прилагането на ЧИОУП е необходимо да се отчита геоложката и хидрогеоложката чувствителност на територията. Необходимо е строителните и инфраструктурните дейности да се изпълняват така, че да не се предизвикват ерозия, слягане, замърсяване на почвите и подземните води или необосновано нарушаване на релефа.

2.1.5. Състояние на почвите и земеползването

Почвите в община Самуил са важен природен ресурс, тъй като територията има ясно изразен земеделски характер. Земеделските земи заемат значителна част от общината и имат добро значение за местната икономика, производството на зърнено-житни култури, технически култури, фуражни култури и други селскостопански дейности.

Община Самуил попада в район с добър агропроизводствен потенциал. Почвите са подходящи основно за отглеждане на пшеница и други земеделски култури, но тяхното състояние зависи от правилното управление на земята, поддържането на почвеното плодородие, ограничаването на ерозията и прилагането на подходящи агротехнически мерки.

На територията на общината са разпространени основно черноземи, тъмносиви и сиви горски почви. Черноземите са едни от най-плодородните почви и имат много добро значение за земеделието. Те са подходящи за отглеждане на пшеница, ечемик, царевица, слънчоглед, фуражни и технически култури. При продължително интензивно земеделско ползване обаче е възможно постепенно намаляване на органичното вещество и влошаване на почвената структура, ако не се прилагат подходящи мерки за поддържане на плодородието.

Тъмносивите и сивите горски почви имат по-ниско естествено плодородие в сравнение с черноземите. Те са по-чувствителни към ерозия, уплътняване, киселяване и загуба на хумус. Въпреки това, при правилна обработка, балансирано торене и противоерозионни мерки, тези почви могат да се използват успешно за земеделски цели, включително за култури с по-дълъг вегетационен период, фуражни култури и овощни насаждения.

В териториално отношение южната част на общината, включително районите около Желязковец, Хума, Богомилци и части от Самуил, се характеризира с разпространение на черноземи с добри земеделски качества. В районите около Хърсово, Голяма вода, Кара Михал, Богданци и части от Ножарево се срещат оподзолени черноземи и тъмносиви горски почви. В землищата на Владимировци, Здравец, Пчелина, Кривица, Голям Извор и части от Самуил и Ножарево са разпространени основно тъмносиви и сиви горски почви.

Имотите, предмет на ЧИОУП, са разположени върху сиви горски почви. Това е важно обстоятелство, тъй като този почвен тип е по-чувствителен към нарушаване в сравнение с черноземите. Сивите горски почви имат по-тънък хумусен слой, по-ниско съдържание на органично вещество и по-неблагоприятни физични свойства. При нарушаване на повърхностния слой, неправилно движение на техника, изкопни работи или липса на възстановяване, тези почви могат по-лесно да загубят плодородие и устойчивост.

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

Основните рискове за почвите в община Самуил са свързани с ерозия, уплътняване, загуба на хумус, киселяване, неправилно торене, замърсяване от отпадъци, разливи на горива и масла, както и нарушаване на почвения слой при строителни дейности. Ерозионният риск е по-висок при наклонени терени, обработваеми площи без растителна защита и участъци с нарушена почвена структура.

Климатичните условия също влияят върху състоянието на почвите. При продължителни сухи периоди може да се намали почвената влажност и да се засили рискът от деградация. При интензивни валежи може да се увеличи повърхностният отток и отмиването на почвени частици, особено върху открити или наклонени терени.

При прилагането на ЧИОУП е необходимо да се ограничи засягането на почвите само до минимално необходимите площи. Строителните дейности следва да се организират така, че да се предотвратят разливи, замърсяване, ненужно уплътняване и разпиляване на земни маси. Хумусният слой трябва да се отнема, съхранява и използва за последващо възстановяване и рекултивация на засегнатите терени.

Почвите в община Самуил са ценен ресурс с важно значение за земеделието и устойчивото развитие на територията. Общото им състояние може да се оцени като добро, но с наличие на чувствителност към ерозия, уплътняване, загуба на органично вещество и замърсяване. За имотите, предмет на ЧИОУП, е особено важно да се прилага щадящ подход, тъй като сивите горски почви са по-уязвими при строителни и инфраструктурни дейности. При правилна организация на строителството, ограничаване на засегнатите площи и последващо възстановяване не се очаква значимо влошаване на състоянието на почвите.

2.1.6. Състояние на биологичното разнообразие

Биологичното разнообразие на територията на община Самуил се определя от съчетанието между земеделски земи, горски територии, ветрозащитни пояси, тревни и храстови съобщества, малки водни течения и отделни водоеми. Територията има предимно земеделски характер, но запазените горски масиви и полуестествени местообитания имат важно значение за растенията, животните и екологичната свързаност.

Растителност

В миналото по-голямата част от района е била заета от широколистни гори, основно от дъбов тип. С течение на времето значителна част от горската растителност е била заменена от земеделски земи. В по-слабо достъпните и по-слабо пригодни за земеделие участъци са запазени гори, храстови и тревни съобщества.

Горските територии заемат около една пета от площта на общината. Те са представени основно от широколистни гори, в които най-често се срещат цер, благуна, габър, клен, липа, мъждрян и други местни дървесни видове. Храстовата растителност включва глог, дрян, бяз, драка, повет, смрадлика и леска. На отделни места има и иглолистни насаждения, главно от черен бор.

Общият характер на растителността е повлиян от широкото земеделско ползване на равнинните и по-плодородни терени. Поради това естествената растителност е запазена предимно фрагментарно — в горски масиви, склонове, суходолия, долинни понижения, ветрозащитни пояси и други по-слабо обработваеми участъци.

Ветрозащитните горски пояси са важен елемент от средата. Те ограничават ветровата ерозия, подобряват условията за земеделие, осигуряват укрития и придвижване на животни и допринасят за екологичната свързаност в силно земеделския ландшафт.

Лечебни растения

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

На територията на общината се срещат различни лечебни растения. По-често срещани са бял равнец, лечебен камшик, синя метличина, лайка, синя жлъчка, лечебна комунига, маточина, риган и глухарче.

Срещат се и по-редки лечебни растения, включително пролетен горицвет, жълто подрумиче, голям репей, зайча сянка, момина сълза, жълтуга, жълтурче, бръшлян, жълт равнец, кукуряк, черен блян, блатна мента, миризлива момкова сълза и черно куче грозде.

Интересът към събирането на билки през последните години се увеличава. Това налага контрол върху събирането, изкупуването, съхранението и заготовката на билките, за да не се допуска изчерпване на находища или увреждане на естествените местообитания.

Животински свят

Животинският свят в община Самуил е характерен за земеделски и горско-степни територии. Видовото разнообразие зависи основно от наличието на горски масиви, ветрозащитни пояси, открити земеделски площи, тревни и храстови участъци, дерета и малки водоеми.

Преобладава сухоземната фауна, типична за равнинно-хълмистите райони на Североизточна България. Земеделските земи, особено площите със зърнени култури, слънчоглед, рапица и царевица, формират основната част от ландшафта. Тези площи са подходящи за широко разпространени видове животни, но са по-бедни на местообитания в сравнение с горите и полуестествените терени.

Сред безгръбначните най-богато са представени насекомите. Срещат се водни кончета, богомолки, скакалци, бръмбари, мравки, пчели, оси и пеперуди. Наличието на тревни площи, горски краища, водни участъци и ветрозащитни пояси създава условия за разнообразие на тези групи.

Рибната фауна е свързана с малките водни течения и водоеми. Срещат се предимно широко разпространени сладководни риби, характерни за реките и водоемите в района.

От земноводните се срещат жаби и други видове, свързани с влажни места, дерета, водоеми и сезонно овлажнени участъци. Влечугите са представени от костенурки, гущери, смокове и змии, характерни за сухи тревни терени, храсталаци, горски краища и каменисти участъци.

Птичият свят е един от най-значимите елементи на биологичното разнообразие в района. Разнообразието на птици се определя от съчетанието между земеделски територии, гори, долини, дерета и близостта до по-значими природни местообитания. В района се срещат както обикновени видове, характерни за земеделски и горски територии, така и защитени и по-чувствителни видове, включително хищни птици, щъркели, сови и други птици, свързани с открити пространства, гори и речни долини.

Особено значение има средното поречие на р. Бели Лом, което е орнитологично ценно място с голямо разнообразие на птици. Това налага при оценката на ветроенергийни проекти да се обръща специално внимание на птиците, техните местообитания, миграция, хранителни територии и възможни рискове от сблъсък или безпокойство.

Бозайниците са представени от видове, характерни за широколистни гори, земеделски земи и открити пространства. Срещат се таралежи, белозъбки, хомяци, полевки, мишки, лисици, чакали, язовци, диви котки и други дребни и средни бозайници. В горските територии се срещат и видове едър и дребен дивеч, включително благороден елен, сърна, дива свиня, див заек, фазан, яребица и дива патица.

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

В района могат да се срещат и прилепи, основно при миграция или при използване на подходящи убежища и хранителни територии. Поради чувствителността на тази група към ветроенергийни обекти, прилепите следва да бъдат предмет на специално внимание при оценката на въздействията и при последващ мониторинг.

Биологичното разнообразие на община Самуил е характерно за район с преобладаващо земеделско земеползване, но със значими горски, храстови, тревни и водни елементи. Най-важни за поддържането на биоразнообразието са горските масиви, ветрозащитните пояси, деретата, долините, малките водоеми и полустествените тревни площи.

Основните фактори, които влияят върху биоразнообразието, са земеделското ползване, фрагментацията на местообитанията, намаляването на естествената растителност, събирането на лечебни растения, локалните замърсявания, климатичните промени и човешкото присъствие.

При прилагането на ЧИОУП следва да се избягва ненужно засягане на горски масиви, ветрозащитни пояси, дерета, влажни участъци и местообитания на защитени видове. Особено внимание е необходимо по отношение на птиците и прилепите, тъй като те са най-чувствителните групи при реализация на ветроенергийни проекти.

При избор на екологично оптимизирана алтернатива, ограничаване на засегнатите площи, съхраняване на ключовите местообитания и прилагане на подходящи мерки и мониторинг, неблагоприятните въздействия върху биологичното разнообразие могат да бъдат ограничени.

2.1.7. Защитени територии и защитени зони

Защитени територии

На територията на община Самуил е обявена една защитена територия по смисъла на Закона за защитените територии — защитена местност „Колчаковска кория“.

ЗМ „Колчаковска кория“

Защитената местност се намира в землището на с. Хърсово, община Самуил, област Разград. Тя е обявена със Заповед № РД-416 от 12.06.1979 г., обнародвана в ДВ, бр. 56/1979 г. Впоследствие е прекатегоризирана със Заповед № РД-1200 от 24.09.2003 г., обнародвана в ДВ, бр. 91/2003 г., а площта ѝ е актуализирана със Заповед № РД-425 от 24.06.2009 г., обнародвана в ДВ, бр. 63/2009 г.

Площта на защитената местност е 25,54 ha. Основната цел на обявяването ѝ е опазването на местност с вековни дървета от зимен дъб (*Quercus petraea*), които представляват ценен природен ресурс и имат значение за съхраняване на биологичното разнообразие и характерния ландшафт на района.

За територията са въведени режими, насочени към предотвратяване на увреждане на вековните дървета и запазване на природната среда. Забраняват се действия, които могат да доведат до повреждане на дърветата, както и влизането, преминаването и паркирането на моторни превозни средства. Не се допуска строителство, разширяване на съществуващи сгради и извършване на изкопни работи. Забранено е извеждането на сечи, с изключение на санитарни, както и разрушаването на птичи гнезда, вземането на яйца и малки птици.

Защитени зони

В териториалния обхват на община Самуил, в землището на с. Голям извор, попадат части от две защитени зони от екологичната мрежа „Натура 2000“. Те са обявени по реда на Закона за биологичното разнообразие във връзка с прилагането на

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с.

Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

европейските директиви за опазване на природните местообитания, дивата флора и фауна и дивите птици.

- 33 BG0000168 „Лудогорие“ по Директивата за местообитанията

Защитена зона BG0000168 „Лудогорие“ е обявена с Решение № 661 от 16.10.2007 г. на Министерския съвет. Съгласно Заповед № РД-1034/17.12.2020 г. и стандартния формуляр за зоната, нейната площ е 594 474,858 даа.

Зоната обхваща територии в областите Разград, Русе и Силистра, като в рамките на община Самуил попада землището на с. Голям извор. Тя има важно значение за опазване на природни местообитания, характерни за Континенталния биогеографски регион, както и за съхраняване на местообитанията на редица защитени и консервационно значими видове.

Основните цели на зоната са свързани с опазване и поддържане на типовете природни местообитания, местообитанията на видовете, техните популации и разпространение, така че да се постигне и поддържа благоприятно природозащитно състояние. Специално внимание е поставено върху увеличаване на приноса на зоната за природно местообитание с код 6250*, както и върху подобряване на структурата и функциите на местообитания с кодове 6110*, 6240*, 6250*, 9110* и 91M0.

Сред приоритетите е и подобряване на местообитанията на видове като голям гребенест тритон, обикновена блатна костенурка, шипоопашата костенурка, шипобедрена костенурка и дългоух нощник. При необходимост се предвижда подобряване или възстановяване на природни местообитания, местообитания на видове и техни популации.

Предметът на опазване включва разнообразни природни местообитания — степни тревни съобщества, неблагоустроени пещери, смесени гори върху сипеи и стръмни склонове, панонски и балкано-панонски горски местообитания, както и мизийски гори от сребролистна липа.

Зоната има значение и за опазването на редица животински видове. Сред тях са бозайници като европейски вълк, пъстър пор, видра, лалугер, добруджански хомяк и различни видове прилепи. Включени са още земноводни и влечуги, сред които голям гребенест тритон, добруджански тритон, червенкоремна бумка, пъстър смок и сухоземни костенурки. Предмет на опазване са също риби и безгръбначни видове, включително видове бръмбари и пеперуди с природозащитна значимост.

- 33 BG0002062 „Лудогорие“ по Директивата за птиците

Защитена зона BG0002062 „Лудогорие“ е обявена с Решение № 122 от 02.03.2007 г. на Министерския съвет. Съгласно Заповед № РД-837/17.11.2008 г. и стандартния формуляр за зоната, нейната площ е 913 890,638 даа.

Зоната обхваща територии в областите Русе, Разград и Силистра, като в границите на община Самуил попада землището на с. Голям извор. Тя е предназначена основно за опазване на местообитанията на видове птици с висока природозащитна стойност и за поддържане или възстановяване на тяхното благоприятно природозащитно състояние.

Целите на зоната включват опазване и поддържане на местообитанията на видовете птици, предмет на защита, както и възстановяване на местообитанията на видове, за които е необходимо подобряване на природозащитното състояние.

Предметът на опазване включва значителен брой видове птици по Закона за биологичното разнообразие. Сред тях са малък воден бик, червена чапла, черен и бял щъркел, червен ангъч, осояд, черна каня, орел змияр, малък креслив орел, царски орел, бухал, козодой, синявица, сив и черен кълвач, горска чучулига, червеногрба и

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

черночела сврачка, както и други видове, характерни за мозаечни местообитания, горски територии, открити пространства и земеделски площи.

В зоната са установени 115 вида птици, предимно гнездящи. От тях 22 вида са включени в „Червената книга на Република България“, а 51 вида са от европейско природозащитно значение. Два вида - царски орел и ливаден дърдавец са световнозастрашени. Зоната осигурява подходящи местообитания за 31 вида, включени в приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие, като за тях се изискват специални мерки за опазване.

33 BG0002062 „Лудогорие“ е сред значимите територии в страната и Европейския съюз за опазване на комплекс от девет гнездящи вида птици, сред които малък креслив орел, черна каня, белоопашат мишелов, червен ангъч, горска чучулига, градинска овесарка, козодой, синявица и черночела сврачка. Повечето от тези видове използват преходни местообитания между гори и открити пространства или мозаечни ландшафти. Горите и скалистите суходолия са важни за гнездене, а тревните и обработваемите площи — за хранене.

Зоната има значение и за миграцията на птиците. В района на наблюдателна точка Браничево, разположена до северната граница на защитената зона, са установени 74 вида птици, от които 68 са мигриращи. Сред тях са черен и бял щъркел, розов пеликан, 24 вида грабливи птици, пъдпъдък, брегова лястовица и обикновен пчелояд. Установена е миграция и на седем световнозастрашени вида птици, включително червена каня, голям креслив орел, царски орел, степен блатар, ловен сокол, вечерна ветрушка и синявица.

През района на наблюдателна точка Браничево са регистрирани общо 46 649 мигриращи птици, от които 9 080 щъркели, 64 пеликани и 7 188 грабливи птици. Поради тези числености територията се определя като място с тесен фронт на миграция.

Вековни дървета

В община Самуил са обявени няколко вековни дървета, които представляват самостоятелни природни ценности и имат значение за съхраняване на природното наследство на района:

- Бяла върба (*Salix alba*) в землището на с. Голяма вода, обявена със Заповед № 656/20.08.2012 г. на министъра на околната среда и водите, обнародвана в ДВ, бр. 70/2012 г.;

- Зимен дъб (*Quercus daleshampii*) в землището на с. Хърсово, обявен със Заповед № 533/25.09.1978 г. на председателя на Комитета за опазване на природната среда, обнародвана в ДВ, бр. 86/1978 г.;

- Обикновен, или летен дъб (*Quercus robur*) в землището на с. Голяма вода, обявен със Заповед № 1042/30.11.1984 г. на председателя на Комитета за опазване на природната среда, обнародвана в ДВ, бр. 102/1984 г.;

- Обикновен, или летен дъб (*Quercus robur*) в землището на с. Здравец, обявен с Постановление на Министерския съвет № 11050/27.08.1948 г. на министъра на земеделието и горите.

В обобщение, територията на община Самуил включва защитени природни обекти с висока консервационна стойност. Най-съществено значение имат защитената местност „Колчаковска кория“, свързана с опазването на вековни дървета от зимен дъб, както и частите от защитени зони „Лудогорие“, които осигуряват местообитания за ценни природни местообитания, защитени животински видове и значими популации на птици. Това определя необходимостта всички бъдещи планове, програми и

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

инвестиционни предложения на територията на общината да бъдат съобразявани с режимите и целите на опазване на тези територии.

2.1.8. Състояние на ландшафта

Територията на община Самуил се характеризира с преобладаващо културен, земеделски и антропогенно повлиян ландшафт. Той е формиран в резултат на дългогодишно използване на земите за земеделие, населени места, транспортна и техническа инфраструктура, както и за стопански и обслужващи дейности.

Общината е разположена в североизточната част на България, в област Разград, в южната част на Лудогорието и върху Самуилските възвишения. Територията ѝ обхваща 14 населени места. Релефът е предимно хълмист, с надморска височина основно между 300 и 450 m. Тази релефна основа създава редуване на открити земеделски пространства, склонове, вододелни повърхнини и по-ниски участъци, което придава на ландшафта умерена пространствена динамика.

Ландшафтната структура на общината е типична за вътрешността на Североизточна България. Доминират открити обработваеми земи, слабо до умерено хълмист релеф, селищни ядра, пътна и железопътна инфраструктура, отделни производствени, складови, стопански и обслужващи терени. Естествените и полуестествените елементи са с ограничено разпространение и имат по-скоро допълваща роля в общия визуален образ на територията.

Съвременното състояние на ландшафта не може да бъде определено като първично природно. То е резултат от трайно земеделско използване, развитие на населените места, изграждане на транспортни връзки, техническа инфраструктура и обслужващи обекти. Визуалната картина се определя основно от обработваеми земи, отворени хоризонти, ниска до средна селищна застрояка, стопански дворове, пътни трасета, електропроводи и други линейни елементи.

Естествената растителност има фрагментарно значение. Тя се среща главно под формата на крайпътна, синорна, рудерална, храстова или дървесна растителност около дерета, сервитути, необработваеми земи и по-слабо достъпни терени. Тези елементи допринасят за разнообразието на средата, но не променят водещия земеделски и антропогенен характер на ландшафта.

Релефът е важен фактор за възприемането на територията. Хълмистият характер на голяма част от общината създава редуване на видимости, открити панорами и по-затворени локални пространства. В северните и по-ниски части ландшафтът има по-отворен земеделски характер, докато в южните райони, свързани със Самуилските възвишения, релефната изразеност е по-силна. Въпреки това територията не формира планински или високоприроден пейзаж, а запазва характер на хълмист аграрен ландшафт.

Основният ландшафтен тип в общината е аграрен културен ландшафт. Той се отличава с висока степен на стопанско усвояване, ясно изразена сезонна изменчивост и сравнително еднородна визуална структура в големите земеделски площи. През различните сезони обликът на ландшафта се променя в зависимост от земеделските култури, обработката на земята, състоянието на растителната покривка и атмосферните условия. Независимо от тази сезонна динамика, основната характеристика остава непроменена, ландшафтът е трайно моделиран от човешка дейност и функционално подчинен на земеделското ползване.

Селищният ландшафт е представен от населените места в общината, включително административния център с. Самуил и останалите села. Застрояката е предимно ниска и включва жилищни, обществени, стопански и обслужващи обекти.

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

Селищните ядра са ясно обособени сред земеделските територии и формират локални антропогенни акценти в общия пейзаж.

В периферията на населените места се наблюдава преходен крайселищен ландшафт. В него жилищни имоти, стопански постройки, дворове, градини, обработваеми земи, пътища и свободни терени се съчетават в мозаечна структура. Тези зони обикновено са с по-висока визуална нееднородност и по-слабо изразена пейзажна цялост.

Инфраструктурният ландшафт е изразен чрез пътната мрежа, железопътната линия Русе — Варна с разклонение за Силистра, електропреносни и съобщителни елементи, водоснабдителна и друга техническа инфраструктура. Тези елементи са трайно вписани в територията и участват в съвременния визуален образ на общината. Те създават линейна фрагментация на земеделските пространства, но не променят основния аграрен характер на ландшафта.

В отделни участъци, особено около транспортни трасета, железопътни съоръжения, стопански дворове и технически обекти, ландшафтът има по-силно антропогенизиран облик. Това са територии, в които визуалното въздействие на човешката дейност е по-осезаемо и се възприема като част от съществуващата среда.

Естетическата стойност на ландшафта на община Самуил може да се определи като умерена. Тя се формира от съчетанието между хълмист релеф, открити земеделски пространства, селищни силуети и локални зелени елементи. Ландшафтът не се отличава с изключителна уникалност или рядкост, но притежава характерна регионална идентичност, свързана с Лудогорието и земеделския облик на Разградска област.

Стойността на ландшафта е преди всичко в мащаба на откритите пространства, плавния релеф, традиционното земеползване и визуалната връзка между населените места и обработваемите земи. Тази среда е важна както като пространство за живот и стопанска дейност, така и като част от пространствената идентичност на района.

Чувствителността на ландшафта е различна в отделните части на общината. В урбанизираните, крайселищните, стопанските и инфраструктурните територии тя е ниска до умерена, тъй като там вече присъстват антропогенни елементи и нови сходни намеси обикновено се възприемат като продължение на съществуващата среда.

В откритите земеделски терени чувствителността е умерена. Основната причина е високата видимост и липсата на естествени визуални екрани. В такива пространства нови сгради, високи съоръжения, силози, мачти, резервоари, комини или силно осветени обекти се открояват по-ясно и могат да променят локалното визуално възприятие.

Като цяло ландшафтът на община Самуил има добра устойчивост към ограничени по мащаб промени, когато те са разположени в близост до съществуващи урбанизирани, стопански или инфраструктурни територии. Такива промени са по-лесно възприемани, когато не въвеждат несъразмерни по височина, обем или визуален контраст елементи.

Уязвимостта на ландшафта се повишава при намеси в открити земеделски участъци, по високи релефни позиции, в периферията на населени места с добра видимост или в зони с панорамно възприемане. В тези случаи степента на въздействие зависи основно от мащаба, височината, цветовото решение, използваните материали, организацията на терена, озеленяването и поддържането на визуален ред.

Съществуващите ландшафтни нарушения са типични за земеделски и крайселищни територии. Те включват локално уплътняване и нарушаване на почвената покривка, наличие на рудерална растителност около необработваеми терени, визуално амортизирани стопански постройки, сервитутни ивици на техническа инфраструктура, отделни неорганизирани складови площи и локални замърсявания с отпадъци.

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

Тези нарушения са с ограничен и локален характер. Те не формират мащабно деградиран ландшафт на общинско ниво и не променят основния облик на територията. Общината запазва земеделския си характер, с ясно изразена културно-стопанска функция и трайно антропогенно участие.

Общата оценка на състоянието на ландшафта е, че територията на община Самуил представлява устойчив антропогенно повлиян аграрно-селищен ландшафт. Той се характеризира с преобладаващи земеделски площи, хълмист релеф, разпръснати селищни структури и трайно присъстваща техническа инфраструктура.

Естествените компоненти участват в ландшафтната среда, но не доминират над стопанския и културен характер на територията. Ландшафтът няма характеристики на първичен, високочувствителен или уникален природен комплекс. Въпреки това той има значение като част от регионалната пространствена идентичност на Лудогорието и като среда за живот, земеделие и местна инфраструктура.

В експертна оценка състоянието на ландшафта се определя като средно трансформирано до силно антропогенно повлияно в селищните и инфраструктурните зони и умерено трансформирано в откритите земеделски територии. Пейзажната стойност е средна, визуалната чувствителност е умерена в откритите части и по-ниска във вече усвоените територии.

Потенциалът за поемане на нови устройствени и инвестиционни намеси е добър, при условие че се спазва мащабът на средата, ограничава се визуалният контраст и се поддържа подредена, озеленена и функционално ясна териториална организация.

2.1.9. Състояние на материалните активи

Материалните активи на територията на община Самуил включват земите, сградите, пътищата, улиците, техническата инфраструктура, водоснабдителните съоръжения, обществените и стопанските обекти. Това са основните елементи, които осигуряват нормалното функциониране на населените места, земеделските дейности и обслужването на територията.

Общината има предимно земеделски и селищен характер. Основният материален ресурс е земята. Тя се използва за земеделие, жилищни нужди, обществени и обслужващи дейности, техническа инфраструктура и стопански функции. Състоянието и начинът на използване на поземления фонд са важни за бъдещото развитие на общината и за възможностите за реализиране на нови устройствени и инвестиционни решения.

Селищните материални активи са съсредоточени в населените места. Те включват жилищни сгради, обществени обекти, улици, площади, стопански постройки и обслужваща инфраструктура. Застройката е предимно нискоетажна и характерна за селските населени места. Като цяло тези активи отразяват трайно формирана селищна структура, при която основно значение имат поддръжката, обновяването и правилното използване на съществуващата инфраструктура.

Транспортната инфраструктура включва общинските и местните пътища, улиците в населените места, полските пътища и връзките със съседни населени места и общини. Тя има важно значение за достъпа до жилищните зони, земеделските земи, стопанските обекти и техническата инфраструктура. При земеделския характер на общината полските и обслужващите пътища са съществен елемент за нормалното извършване на стопанска дейност.

От инженерната инфраструктура най-голямо значение имат водоснабдителните активи. В част от разглежданите територии са установени съществуващи водопроводи, шахти, каптирани извори и зони за защита на питейни водоизточници. Тези активи са с

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

висока обществена значимост, защото са пряко свързани с водоснабдяването на населението и с опазването на водните ресурси.

В някои от разглежданите имоти не са установени ВиК съоръжения, които да създават ограничения за бъдещо ползване. В други обаче са налице водоснабдителни съоръжения или защитни зони около питейни водоизточници. Това означава, че при бъдещо планиране не може да се подхожда еднакво към всички територии. Необходимо е всяко конкретно намерение да бъде съобразено с наличната инфраструктура и с режимите за нейното опазване.

По-съществено внимание изискват териториите, през които преминава съществуваща подземна водоснабдителна инфраструктура или в които има водоизточници. Тези съоръжения са чувствителни към изкопни работи, тежка техника, строителни дейности, насипване, вибрации и други механични въздействия. При неправилна намеса съществува риск от аварии, прекъсване на водоснабдяването, загуби на вода, увреждане на терена и необходимост от аварийни ремонти.

Каптираните извори и дълбокият сондаж имат особена значимост, тъй като не са само технически съоръжения, а част от системата за питейно-битово водоснабдяване. Тяхната защита не се изчерпва с опазване на физическата им цялост. Важно е да се запази и защитният режим около тях, така че да не се допуска замърсяване или дейности, които могат да застрашат качеството на питейните води.

В зоните около водоизточниците трябва да се подхожда с повишено внимание. Там не са подходящи дейности, които могат да доведат до замърсяване на почвите и подземните води, нерегламентирано складиране на материали, отпадъци, горива, масла или химични вещества. Необходимо е също да се избягват дейности, които могат да затруднят достъпа до съоръженията за поддръжка и ремонт.

Представените становища на ВиК оператора показват, че водоснабдителната инфраструктура следва да бъде запазена, а при следващи проектни фази е необходимо точно уточняване на местоположението на съоръженията. Това е важно, защото наличната информация е достатъчна за обща оценка и планиране, но при конкретно проектиране са необходими по-точни данни на място.

По отношение на електропреносната инфраструктура не са установени съществуващи съоръжения на електроенергийния системен оператор в разглеждания устройствен обхват. Поради това не се очакват ограничения, свързани с преместване, реконструкция или защита на такива съоръжения.

Като цяло материалните активи на община Самуил са с преобладаващо местно значение. Те обслужват нормалното функциониране на населените места, земеделските дейности и техническото обезпечаване на територията. Не се установяват данни за наличие на мащабни промишлени активи или съоръжения с висок рисков потенциал в разглеждания обхват.

Най-важните ограничения са свързани с водоснабдителната инфраструктура и с зоните за защита на питейните водоизточници. Тези активи не представляват непреодолима пречка за бъдещо развитие, но изискват внимателно планиране. Необходимо е да се запазят съществуващите водопроводи, шахти и водоизточници, да се осигури достъп за експлоатация и да не се допускат дейности, които могат да ги увредят или да компрометират защитата на водите.

Обобщено, състоянието на материалните активи на община Самуил може да се определи като функционално и съответстващо на характера на една селска земеделска община. Налични са земеделски поземлен фонд, селищна застройка, местна пътна мрежа, техническа инфраструктура и водоснабдителни съоръжения, които осигуряват основното обслужване на територията.

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

Чувствителността на материалните активи е различна в отделните части на общината. В терени без инженерни мрежи тя е ниска. В зоните с водопроводи, шахти, каптажи и защитни режими около водоизточници тя е по-висока. Затова бъдещите устройствени и инвестиционни решения следва да се съобразяват най-вече с водоснабдителната инфраструктура и с необходимостта от опазване на питейните водоизточници.

Експертната оценка е, че материалните активи позволяват бъдещо устройствено развитие, но при ясни условия: точно отразяване на съществуващата инфраструктура, спазване на защитните и сервитутните режими, запазване на достъпа за експлоатация и недопускане на дейности, които могат да доведат до аварии, замърсяване или нарушаване на водоснабдяването.

2.1.10. Вредни физични фактори

Шум

Шумовата среда на територията на община Самуил се формира основно от движението по пътищата, железопътния транспорт, битовите дейности, селскостопанската техника и отделни стопански, складови и производствени обекти. За общината не са характерни големи и постоянни източници на силен шум, като летища, автомагистрали, големи промишлени комплекси или тежка индустрия.

Основният източник на шум е автомобилният транспорт. По-осезаемо шумово натоварване може да се наблюдава в участъците, където пътищата преминават през населените места или в близост до жилищни територии. В тези зони шумът се възприема по-пряко, особено при по-интензивно движение, преминаване на тежкотоварни автомобили или селскостопанска техника.

Железопътният транспорт също има принос към шумовата среда, най-вече в района на с. Самуил и около железопътните линии и гаровите територии. Този шум обаче е периодичен и краткотраен, тъй като се проявява основно при преминаване на влакове. Въздействието му е локално и е най-осезаемо за територии и сгради, разположени в близост до железопътната инфраструктура.

Производственият и складовият шум е ограничен по обхват. Възможни източници са стопански дворове, складови бази, работилници, селскостопански обекти и други площадки, свързани с обслужваща или производствена дейност. Значението на този шум зависи от вида на дейността, използваната техника, работното време и разстоянието до жилищните зони.

Селскостопанската дейност създава сезонен шум, основно при обработка на земеделските земи, прибиране на реколтата, транспорт на продукцията и обслужване на стопански бази. Тези въздействия са временни, свързани са с активните земеделски периоди и обикновено не водят до трайно влошаване на акустичната среда.

Към момента няма данни за системно наднормено шумово натоварване на територията на община Самуил. Общото състояние на шумовата среда може да се оцени като относително благоприятно. Възможни са локални повишения на шума в близост до по-натоварени пътища, железопътна инфраструктура, стопански обекти и при сезонни земеделски дейности, но не се установяват предпоставки за трайно шумово замърсяване от мащабен индустриален тип.

Вибрации

Вибрациите на територията на община Самуил са с ограничено разпространение и локален характер. Те се свързват основно с транспорта, железопътното движение, селскостопанската техника, строителни дейности и отделни производствени или складови обекти. За общината не са характерни постоянни източници на силни

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с.

Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

вибрации, като тежка промишленост, миннодобивна дейност или мащабно строителство.

Основен възможен източник на вибрации е автомобилният транспорт, особено при преминаване на тежкотоварни автомобили, автобуси и селскостопанска техника. Вибрациите се усещат по-силно в участъци, където пътищата са близо до жилищни сгради, както и при неравна или компрометирана пътна настилка.

Железопътният транспорт може да предизвиква краткотрайни вибрации при преминаване на влакови композиции. Това въздействие е периодично и ограничено основно до териториите, разположени в непосредствена близост до железопътните линии и гаровите участъци.

Селскостопанската дейност също може временно да повиши вибрационното натоварване. Това се дължи на използването на трактори, комбайни, товарна техника и други машини при обработка на земята, прибиране на реколтата и транспорт на продукция. Тези въздействия са сезонни, временни и обикновено се ограничават до земеделските територии и стопанските дворове.

Локални вибрации могат да се появят и при работа на машини в производствени, складови, ремонтни и обслужващи обекти. Тяхната значимост зависи от вида на оборудването, техническото му състояние, режима на работа и разстоянието до чувствителни обекти като жилища, училища, детски градини и здравни заведения.

Временни вибрации могат да възникнат и при строително-монтажни дейности, ремонт на пътища и инфраструктура, изкопни работи, уплътняване на настилки и използване на строителна техника. Тези въздействия са краткотрайни и се ограничават до конкретната площадка и непосредствената ѝ околност.

Към момента няма данни за системно наднормено вибрационно натоварване на територията на община Самуил. Вибрациите се оценяват като локален и непостоянен фактор, свързан основно с транспорта, железопътното движение, селскостопанската техника, строителните дейности и отделни стопански обекти. При нормална експлоатация не се очаква значимо неблагоприятно въздействие върху населението. По-чувствителни са зоните в непосредствена близост до пътища, железопътни трасета, стопански дворове и площадки с машинна дейност.

Електромагнитни лъчения

Електромагнитните лъчения на територията на община Самуил са свързани основно с електропреносната, електроразпределителната, телекомуникационната и радиокомуникационната инфраструктура. Такива източници са обичайни за всяка населена територия и при нормална експлоатация въздействието им е локално.

Основни източници на електромагнитни полета са електропроводи, трафопостове, електрически подстанции, разпределителни съоръжения, базови станции на мобилни оператори, антени, радиорелейни съоръжения, телекомуникационни мрежи, както и електрическо и електронно оборудване в жилищни, обществени, производствени и складови обекти.

Електроенергийната инфраструктура създава електрически и магнитни полета, чието въздействие е най-съществено в непосредствена близост до съоръженията и намалява с увеличаване на разстоянието. При спазване на нормативните изисквания, сервитутите и ограниченията за застрояване не се очаква неблагоприятно въздействие върху населението.

Телекомуникационните съоръжения, включително базовите станции, антените и радиорелейните връзки, също са източници на електромагнитни полета. Тяхното въздействие зависи от мощността, разположението, височината и насочеността на съоръженията, както и от разстоянието до жилищни и обществени сгради. При

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

правилно проектиране, експлоатация и контрол не се очаква превишаване на допустимите нива в местата, където хората пребивават постоянно.

В ежедневната битова и обществена среда източници на електромагнитни полета са електроуреди, осветление, компютърна техника, комуникационно оборудване, Wi-Fi устройства и други електронни системи. Тези източници имат ограничен обхват и не формират значимо натоварване на общинско ниво.

На територията на община Самуил не са характерни мащабни източници на интензивни електромагнитни лъчения, като големи радиопредавателни центрове, мощни промишлени високочестотни инсталации или други специализирани съоръжения с потенциал за значително въздействие върху населението.

Към момента няма данни за системно наднормено електромагнитно натоварване на територията на общината. Състоянието по отношение на електромагнитните лъчения може да се оцени като обичайно за населена територия с развита техническа инфраструктура. При спазване на нормативните изисквания за разполагане, експлоатация и контрол на съоръженията не се очаква значимо неблагоприятно въздействие върху населението и околната среда.

2.1.11. Културно-историческо наследство, включително архитектурно и археологическо наследство

В имотите, обхванати от плана, е проведено археологическо проучване. То е установило 40 обекта — 39 надгробни могили и една селищна могила. Тридесет от надгробните могили са в имот 15761.55.73, девет са в имот 29218.2.105, а селищната могила е в имот 15761.69.74. В четвъртия имот не са установени археологически обекти.

Резултатите от проучването са приети от експертна комисия през юли 2026 г. Местоположението на установените обекти трябва да се вземе предвид при определянето на местата за ветрогенератори, площадки, пътища и кабели.2.1.12.

Състояние и управление на отпадъците

Управлението на отпадъците в община Самуил се извършва чрез регионалната система за управление на отпадъците за област Разград и в съответствие с общинската Програма за управление на отпадъците за периода 2021–2028 г. Основната цел е да се ограничи неблагоприятното въздействие на отпадъците върху човешкото здраве и околната среда.

Политиката на общината следва принципа, че най-добрият подход е отпадъците да се образуват в по-малки количества, а когато това не е възможно — да се събират разделно, да се използват повторно, да се рециклират или оползотворяват. Депонирането следва да остане последният вариант, когато няма друга приложима възможност.

Основният отпадъчен поток в общината са битовите отпадъци. Те се образуват от домакинствата, административните сгради, търговските обекти, училищата и обществените места. Организираното събиране и извозване на битовите отпадъци обхваща всички населени места в общината, което е положителен показател за функционирането на системата.

Дейностите по събиране, извозване и поддържане на чистотата на обществените територии се изпълняват от Общинско предприятие „Самуил 2011“. Това осигурява пряк общински контрол върху основните дейности по чистотата и обслужването на населените места.

Събраните смесени битови отпадъци се транспортират до Регионалното депо за неопасни отпадъци — Разград. Това депо обслужва общините от област Разград и е основното съоръжение за обезвреждане на битовите отпадъци от община Самуил.

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

На територията на общината няма претоварна станция за битови отпадъци, като такава не се предвижда поради близостта до регионалното депо. Няма и местна инсталация за сепариране или предварително третиране на смесените битови отпадъци. Поради това основната част от събраните смесени отпадъци се предава за депониране извън територията на общината.

Количествата образувани битови отпадъци са характерни за малка селска община. Те се влияят от броя на населението, начина на живот, сезонната активност, степента на разделно събиране и обхвата на организираната система. През последните отчетени години количествата варират, но не показват наличие на необичайно високо отпадъчно натоварване.

Основното предизвикателство пред общината е намаляването на количествата отпадъци, които се насочват за депониране. За тази цел е необходимо по-активно развитие на разделното събиране, повторната употреба, рециклирането и оползотворяването на отпадъците.

Особено важно е въвеждането и разширяването на системите за разделно събиране на отпадъци от опаковки и други рециклируеми материали — хартия, картон, пластмаса, метал и стъкло. За да бъде ефективна такава система, не е достатъчно само да има съдове за разделно събиране. Нужно е активно участие на домакинствата, търговските обекти, училищата, администрацията и стопанските субекти.

Биоразградимите и зелените отпадъци са важен отпадъчен поток за община Самуил. Това е свързано със селския характер на населените места, наличието на дворни пространства, зелени площи и земеделски дейности. Такива отпадъци се образуват основно от дворове, градини, зелени площи и растителни остатъци.

За този тип отпадъци подходящи мерки са домашното компостиране, използването на получения компост в личните стопанства и насочването на зелените отпадъци към регионална компостираща инсталация след нейното въвеждане в експлоатация. Това би намалило количеството отпадъци за депониране и би превърнало част от тях в полезен ресурс.

Строителните отпадъци също изискват по-добра организация. Те се образуват при ремонти, реконструкции, разрушаване на стари постройки, поддръжка на улици и пътища и други строително-ремонтни дейности. При липса на ясна и удобна система за предаване съществува риск тези отпадъци да бъдат изхвърляни нерегламентирано в периферията на населените места, край пътища, в дерета, изоставени терени или земеделски земи.

Опасните отпадъци от домакинствата са друг важен въпрос. Към тях се отнасят батерии, акумулатори, луминесцентни лампи, отработени масла, бои, лакове, разтворители, препарати за растителна защита и други отпадъци с опасни свойства. Тези отпадъци не трябва да попадат в смесения битов отпадък, защото могат да създадат риск за почвите, водите, съоръженията за третиране и хората, които работят в системата по събиране и транспортиране.

Към момента липсата на организирана система за разделно събиране на опасни отпадъци от домакинствата е слаб елемент в управлението на отпадъците. Необходимо е да се осигурят възможности за тяхното безопасно предаване чрез кампании, мобилни пунктове или договори с организации, които имат право да събират и третират такива отпадъци.

На територията на община Самуил не са установени територии, замърсени от промишлени отпадъци. Това е положителна характеристика. Въпреки това проблем остават локалните нерегламентирани замърсявания с битови, строителни или други отпадъци. Те се появяват най-често в периферни територии, край пътища, необработваеми площи или по-слабо контролирани участъци.

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

Общината предприема действия за почистване на такива замърсявания, но в някои случаи се наблюдава повторно замърсяване на вече почистени места. Това показва, че освен почистване са необходими постоянен контрол, санкции при нарушения и по-добра информираност на населението.

Старото общинско депо за битови отпадъци е закрито и рекултивирано. Това е положителен резултат, тъй като ограничава риска от стари екологични щети и намалява възможността за въздействие върху почвите, подземните и повърхностните води. Въпреки това е необходимо рекултивираният терен да продължи да се наблюдава, за да не се допуска повторно нерегламентирано изхвърляне на отпадъци.

Управлението на отпадъците в общината се осъществява от община Самуил, Общинския съвет, Регионалното сдружение за управление на отпадъците — регион Разград, оператора на регионалното депо и Общинско предприятие „Самуил 2011“. Контролни функции имат и кметовете, кметските наместници, общинската администрация и специалистите, ангажирани с опазването на околната среда.

Системата функционира на добро базово ниво, но е зависима от ограничения човешки, административен и технически капацитет. Това означава, че за по-добро управление са необходими постоянен контрол, добра организация, активна работа с населението и постепенно развитие на разделното събиране и оползотворяването на отпадъците.

В обобщение, община Самуил има изградена и действаща система за организирано събиране и извозване на битовите отпадъци от всички населени места. Това ограничава риска от неконтролирано депониране и осигурява основа за нормално управление на основния отпадъчен поток.

Основните нерешени въпроси са свързани с липсата на местна инфраструктура за предварително третиране и сепариране, необходимостта от разширяване на разделното събиране, по-доброто управление на биоразградимите и строителните отпадъци, организираното събиране на опасни отпадъци от домакинствата и ограничаването на нерегламентираните замърсявания.

За целите на доклада може да се приеме, че управлението на отпадъците в община Самуил е организирано и функционира по отношение на събирането, транспортирането и обезвреждането на смесените битови отпадъци. Следващият необходим етап е преминаване към по-висока степен на разделно събиране, рециклиране, компостиране и оползотворяване.

При изпълнение на предвидените мерки, поддържане на ефективен общински контрол и активно участие на населението не се очаква управлението на отпадъците да доведе до значимо неблагоприятно въздействие върху околната среда и здравето на населението.

2.1.13. Здравно състояние на населението

Здравното състояние на населението в община Самуил е оценено въз основа на предоставени здравно-демографски данни, информация за заболяемостта и данни за хоспитализациите в региона. Тези данни дават обща представа за основните здравни проблеми на населението и за тенденциите през последните години.

Общината се характеризира с неблагоприятна демографска картина. През периода 2020–2024 г. естественият прираст е трайно отрицателен. Това означава, че броят на починалите е по-висок от броя на родените. Тази тенденция е характерна за много малки селски общини и е свързана с ниска раждаемост, по-висока смъртност и застаряване на населението.

През 2024 г. раждаемостта остава ниска, а смъртността е значително по-висока. В резултат на това населението продължава да намалява по естествен път. В отделни

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

години се наблюдават известни колебания, но те не променят общата тенденция — демографската ситуация остава неблагоприятна.

Броят на живородените деца през последните години се движи в сравнително близки стойности, без да се очертава трайно подобрене. Поради малкия брой раждания всяка промяна оказва видимо влияние върху показателите. Това важи и за детската смъртност, при която дори един отделен случай може значително да промени стойността за съответната година. Затова тези данни трябва да се тълкуват внимателно, без прибързани изводи само по една отделна година.

Основната причина за смъртност в община Самуил са заболяванията на органите на кръвообращението. Това включва най-вече сърдечно-съдови заболявания, които са водещ здравен проблем както за общината, така и за страната като цяло. След тях се нареждат новообразуванията и заболяванията на дихателната система.

Тази структура на смъртността е устойчива през разглеждания период. Болестите на органите на кръвообращението запазват водещото си място във всички години. Това показва, че основната здравна тежест за населението е свързана предимно с хронични незаразни заболявания, характерни за по-възрастно население и за общности с неблагоприятна възрастова структура.

Данните за заболяемостта в област Разград показват сходна картина. Най-често се регистрират заболявания на дихателната система, заболявания на органите на кръвообращението, ендокринни заболявания, заболявания на костно-мускулната система, пикочо-половата система и очите. Това потвърждава, че основните здравни проблеми са свързани както с остри респираторни заболявания, така и с хронични състояния.

Болничната заболеваемост също показва значителен дял на сърдечно-съдовите, дихателните, костно-мускулните, храносмилателните и ендокринните заболявания. Това означава, че именно тези групи заболявания създават най-голяма нужда от медицинско обслужване и болнично лечение.

Наличните данни не показват специфичен здравен проблем, който може пряко да се свърже с конкретен локален екологичен фактор на територията на община Самуил. Не се установява профил на заболеваемост, който да насочва към ясно изразено въздействие от единичен източник на замърсяване или специфичен рисков обект.

Въпреки това качеството на околната среда остава важно за здравето на населението. Значение имат качеството на атмосферния въздух, питейните води, санитарното състояние на населените места, управлението на отпадъците, шумовото натоварване, състоянието на почвите и недопускането на локални замърсявания.

За малки населени места като тези в община Самуил значение имат и битовите източници на замърсяване. Това включва отоплението с твърди горива, праха от пътните настилки, праховото натоварване при земеделски дейности, нерегламентираното изхвърляне на отпадъци и поддържането на добра хигиена в населените места.

От значение е и достъпът до здравни и социални услуги. При застаряващо население и висока честота на хронични заболявания профилактиката, ранната диагностика и редовното медицинско наблюдение са особено важни. Това важи най-силно за сърдечно-съдовите заболявания, диабета, заболяванията на дихателната система и онкологичните заболявания.

В обобщение, здравното състояние на населението в община Самуил се характеризира с неблагоприятни демографски показатели, трайно отрицателен естествен прираст и висока обща смъртност. Основните причини за смъртност са

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

заболяванията на органите на кръвообращението, новообразуванията и заболяванията на дихателната система.

За целите на доклада може да се приеме, че населението на общината е чувствителен рецептор. Това се дължи на неблагоприятната демографска структура, застаряването и значимия дял на хроничните заболявания. Поради това бъдещите устройствени и инвестиционни решения следва да не допускат влошаване на качеството на въздуха, водите, акустичната среда, санитарно-хигиенните условия или други фактори, които могат да повишат здравния риск за населението.

2.1.14. Опасни химични вещества

На територията на община Самуил не са установени предприятия или съоръжения с висок или нисък рисков потенциал, свързани с опасни химични вещества. Това означава, че в общината няма регистрирани обекти, при които се съхраняват или използват опасни вещества в количества, които могат да създадат риск от голяма авария.

Общината не се характеризира с изразен аварийно-химичен риск. Няма данни за химически производства, големи складове за опасни вещества, нефтобази, газови терминали, големи складове за втечени горими газове, взривоопасни вещества или други подобни обекти, които биха могли да доведат до значимо въздействие върху населението и околната среда при авария.

Към настоящия момент състоянието по този фактор може да се определи като благоприятно. Територията не е натоварена от значими организирани източници на опасни химични вещества. Наличието на такива вещества е свързано основно с обичайни дейности за селска и земеделска община.

Потенциални източници на химично натоварване са земеделието, транспортът, поддръжката на техника, битово-комуналните дейности и ограничената употреба на горива, масла, препарати за растителна защита, минерални торове, дезинфектанти, бои, лакове, разтворители и почистващи препарати. Тези вещества се използват в сравнително ограничени количества и не формират общински риск от мащабна химична авария.

Земеделските територии са основният възможен източник на химично въздействие, доколкото при обработката на земите се използват препарати за растителна защита и торове. Това въздействие е сезонно и зависи от начина на стопанисване на земите. При правилна употреба, съхранение и дозиране на тези продукти не се очаква значим риск за населението и околната среда.

В населените места и стопанските територии опасни вещества могат да се срещат основно под формата на малки количества горива, масла, акумулатори, битови химични продукти и опасни отпадъци от домакинствата. Тези източници са разпръснати и ограничени по мащаб, поради което не създават значимо химично натоварване на територията.

В обхвата на частичното изменение на ОУП засегнатите имоти са горски територии в землищата на с. Голям извор, с. Желязковец и с. Хърсово. Настоящият им начин на ползване не предполага производство, съхранение или употреба на опасни химични вещества в количества, които биха създали значим риск.

Община Самуил може да се определи като територия с ниско ниво на химичен риск. Не са установени предприятия с висок или нисък рисков потенциал, а потенциалните източници на опасни вещества са ограничени до обичайни земеделски, транспортни, битови и технически дейности.

В обобщение, факторът „опасни химични вещества“ не представлява водещ екологичен проблем за община Самуил. При спазване на правилата за безопасна

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с.

Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“
употреба и съхранение на горива, масла, торове, препарати за растителна защита и битови химични продукти не се очаква значимо неблагоприятно въздействие върху населението и околната среда.

2.1.15. Евентуално развитие на околната среда без прилагането на ЧИОУП

Въз основа на анализа на текущото състояние на околната среда на територията на община Самуил е направена оценка как би се развила средата, ако Частичното изменение на Общия устройствен план не бъде приложено. Това представлява т.нар. „нулева алтернатива“ — вариант, при който не се създава устройствена основа за бъдещо изграждане на ветроенергиен парк, прилежаща техническа инфраструктура и повишаваща подстанция.

При този вариант съществуващото състояние на територията ще се запази в голяма степен. Няма да се реализират нови строителни дейности, няма да се изграждат ветрогенератори, обслужващи пътища, кабелни трасета или енергийна инфраструктура. Това означава, че няма да възникнат временни въздействия от строителство, както и последващи експлоатационни въздействия, характерни за ветроенергийни съоръжения.

От друга страна, при неприлагане на ЧИОУП няма да се използва възможността за развитие на производство на електроенергия от възобновяем източник. Това би означавало пропускане на потенциален принос към нисковъглеродната енергия, енергийния преход, инвестиционната активност и използването на местния ветрови ресурс.

Климат и климатични изменения

Без прилагане на ЧИОУП не се очаква съществена промяна в климатичните характеристики на територията. Ще се запази настоящото състояние на земите, включително ролята на горските площи за локално регулиране на микроклимата и поглъщане на въглерод.

В същото време няма да се реализира възможност за производство на електроенергия от възобновяем източник. Така ще бъде пропуснат потенциален принос към намаляване на въглеродния отпечатък на енергийното производство.

Атмосферен въздух

Качеството на атмосферния въздух вероятно ще остане близко до сегашното. То ще продължи да се влияе основно от битовото отопление, транспорта, селскостопанските дейности, сезонното запрашаване и други локални източници.

При неприлагане на плана няма да има временни строителни емисии от прах, машини и транспорт, свързани с изграждане на ветрогенератори и инфраструктура. Едновременно с това няма да се реализира и възможността за производство на електроенергия без преки емисии от горивни процеси.

Води

Не се очаква съществена промяна в състоянието на повърхностните и подземните води. Ще се запази съществуващият воден режим и настоящото ползване на територията.

Няма да възникнат рискове, свързани със строителни дейности, временен повърхностен отток от строителни площадки, изкопни работи или евентуални разливи на горива, масла и технически течности. Ще се запази и настоящото състояние на зоните за защита на водите и санитарно-охранителните зони около водоизточниците.

Земни недра

Без прилагане на ЧИОУП няма да се извършват изкопни работи за фундаменти, кабелни трасета, пътища, площадки и технически съоръжения. Поради това не се очакват нови въздействия върху геоложката основа, устойчивостта на терените и земните недра.

Съществуващото състояние ще се запази.

Почви и земеползване

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

Ще се запази настоящото предназначение и ползване на земите. В имотите, предмет на ЧИОУП, ще се запази горският характер на териториите и няма да настъпи промяна в устройствената им функция.

Няма да има отнемане на хумусен пласт, уплътняване на почвите, изкопни работи, изграждане на монтажни площадки, обслужващи пътища или инфраструктурни трасета. Настоящият модел на земеползване в общината ще се запази.

Биологично разнообразие

Без прилагане на ЧИОУП не се очакват съществени промени в състоянието на растителността, местообитанията и животинските видове в разглежданите територии.

Ще се запазят съществуващите горски територии, растителни съобщества и пространствени връзки. Няма да възникнат въздействия, свързани с пряко засягане на местообитания, строително безпокойство, фрагментация на територии или риск от сблъсък на птици и прилепи с ветрогенератори.

Съществуващите въздействия от горскостопански, селскостопански, транспортни и други дейности ще продължат в досегашния си обхват.

Защитени зони и защитени територии

Не се очаква промяна в състоянието на защитените зони и защитените територии. Няма да се реализират нови устройствени предвиждания, които да създадат допълнителен натиск върху предмета и целите на опазване на защитените зони.

Ще се запази настоящата степен на въздействие, свързана със съществуващото земеползване и обичайните стопански дейности.

Ландшафт

Неприлагането на ЧИОУП ще запази съществуващия визуален облик на територията. Няма да бъдат изградени високи вертикални съоръжения, обслужващи пътища, площадки, подстанции или други нови елементи на енергийната инфраструктура.

Няма да възникне визуално въздействие от ветрогенератори, включително усещане за доминиране в ландшафта или ефект на трептяща сянка. Ще се запази съществуващият горски, земеделски и селищен характер на района.

Материални активи

Не се очакват промени в съществуващите материални активи. Няма да се изграждат нови енергийни съоръжения, техническа инфраструктура, обслужващи пътища или повишаваща подстанция.

Така ще се избегнат строителни намеси в съществуващата територия, но ще бъде пропусната възможността за създаване на нов енергиен актив от възобновяем източник, подобряване на техническата инфраструктурна обеспеченост и повишаване на инвестиционната активност.

Културно-историческо наследство

Не се очакват промени в състоянието на културно-историческото наследство. При неприлагане на ЧИОУП няма да се извършват строителни и изкопни дейности в разглежданите територии.

Поради това няма да възникне риск от засягане на неизвестни археологически структури или културни ценности. Съществуващото състояние ще се запази.

Вредни физични фактори

Не се очаква промяна в съществуващите нива на шум, вибрации и други физични фактори. Няма да възникнат нови източници на строителен шум, вибрации, нискочестотен шум, електромагнитни полета, трептяща сянка или допълнително светлинно въздействие, свързани с изграждане и експлоатация на ветроенергиен парк.

Съществуващият физичен фон ще продължи да се формира основно от транспорта, селскостопанската техника, битовите дейности и природните фактори.

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

Отпадъци

Не се очаква промяна в количеството и характера на обичайно образуваните отпадъци на територията на общината. Няма да се формират строителни отпадъци, изкопни земни маси, отпадъци от опаковки, метални, пластмасови и други отпадъци, свързани с изграждането на ветрогенератори, пътища, кабелни трасета и подстанция.

Ще се запази съществуващият поток от битови, строителни, селскостопански и други обичайни отпадъци.

Здравно състояние на населението

Не се очакват промени в здравното състояние на населението, които да произтичат от неприлагането на ЧИОУП. Няма да възникнат временни строителни въздействия, свързани с прах, шум, транспортно натоварване и емисии от строителна техника.

Няма да се проявят и специфични експлоатационни фактори, характерни за вятърни енергийни съоръжения, като шум, нискочестотен шум, визуално въздействие и трептяща сянка.

Същевременно няма да се реализират потенциални косвени ползи за местната общност, свързани с инвестиции, временна заетост, приходи и участие в производството на нисковъглеродна енергия.

Опасни химични вещества

Не се очакват промени в състоянието по отношение на опасните химични вещества. Общината и към момента не се характеризира със значими организирани източници на химичен риск.

При неприлагане на ЧИОУП няма да възникне допълнителна употреба или съхранение на горива, масла, смазочни материали, хидравлични течности, строителни химични продукти и други вещества, свързани със строителство и експлоатация на енергийна инфраструктура.

Съществуващите потенциални източници на опасни вещества ще останат свързани основно със земеделие, транспорт, битови дейности и поддръжка на техника.

Обобщена оценка на нулевата алтернатива

При неприлагане на ЧИОУП ще се запази настоящото състояние на компонентите и факторите на околната среда на територията на община Самуил. Този вариант е по-консервативен от гледна точка на опазване на съществуващото земеползване, горските територии, ландшафта и липсата на ново строително въздействие.

Нулевата алтернатива предотвратява възникването на временни строителни въздействия и на експлоатационни въздействия, свързани с ветроенергийни съоръжения. Това включва липса на нови визуални промени, шумови въздействия, риск за птици и прилепи, строителни отпадъци, изкопни дейности и допълнително натоварване върху територията.

В същото време този вариант означава отказ от възможността за развитие на проект за производство на електроенергия от възобновяем източник. Няма да бъде използван местният ветрови ресурс, няма да се създаде нов енергиен актив, няма да се повиши инвестиционната активност и няма да се реализира принос към националните и европейските цели за декарбонизация и енергиен преход.

В заключение, неприлагането на ЧИОУП запазва съществуващото състояние на околната среда, но не допринася за развитие на нисковъглеродна енергийна инфраструктура. От екологична гледна точка това е вариант с минимални нови преки въздействия, но и с пропуснати възможности за енергиен, инвестиционен и климатичен принос.

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

3. Характеристика на околната среда за територии, които вероятно ще бъдат значително засегнати с реализацията на ЧИОУП

В тази част се разглеждат териториите и зоните, които могат да бъдат засегнати в най-голяма степен при бъдещото прилагане на Частичното изменение на Общия устройствен план на община Самуил.

ЧИОУП има за цел да създаде устройствена основа за бъдещо изграждане на ветроенергиен парк „Самуил“, заедно с необходимата техническа инфраструктура, включително обслужващи пътища, кабелни трасета и повишаваща подстанция. Засегнатите имоти се намират в землищата на с. Голям извор, с. Желязковец и с. Хърсово. Те са горски територии, поради което основното внимание следва да бъде насочено към горската среда, биологичното разнообразие, ландшафта, водите, здравния комфорт на населението и възможните въздействия върху птици и прилепи.

Оценката не се ограничава само до самите имоти. От значение са и прилежащите територии, които могат да бъдат повлияни пряко или косвено — съседни горски и земеделски площи, близките населени места, санитарно-охранителните зони около водоизточници, териториите с природозащитно значение, ландшафтно чувствителните пространства и зоните, които могат да имат значение за движение, хранене, миграция или пребиваване на птици и прилепи.

3.1. Климат и климатични изменения

Предвижданията на ЧИОУП са свързани с възможност за производство на електроенергия от вятър. От гледна точка на климата това има положителен стратегически смисъл, тъй като при експлоатацията на ветрогенератори не се използват горивни процеси и не се отделят преки емисии на парникови газове.

Възможното засягане на локалния климат е свързано основно с онези части от горските територии, които ще бъдат трайно използвани за площадки, пътища, сервитути, кабелни трасета и технически съоръжения. Горските площи имат значение за задържане на влага, защита на почвите, регулиране на микроклимата и поглъщане на въглерод. Затова всяка промяна в тяхното ползване трябва да бъде ограничена до реално необходимите площи.

Не се очаква значително отрицателно въздействие върху климатичните характеристики на община Самуил като цяло. В по-широк план бъдещото развитие на ветроенергийния парк би имало положителен принос към производството на нисковъглеродна енергия.

3.2. Атмосферен въздух

Не се очаква значително засягане на качеството на атмосферния въздух. При експлоатацията на ветрогенераторите не са източник на постоянни емисии на прах, газове или други замърсители, тъй като не работят чрез изгаряне на горива.

Временно въздействие върху въздуха е възможно основно по време на строителството. То може да бъде свързано с прах от изкопни и насипни работи, движение на строителна техника, транспорт на материали и временни емисии от строителни машини.

Тези въздействия ще бъдат локални, временни и обратими. Най-засегнати могат да бъдат строителните площадки, трасетата на обслужващите пътища, кабелната инфраструктура, площадката на подстанцията и прилежащите пътни връзки. При правилна организация на строителството и прилагане на прахоограничителни мерки не се очаква значително засягане на близките населени места.

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

3.3. Води

По отношение на водите най-чувствителни са териториите около водоизточници, санитарно-охранителни зони, зони за защита на водите и участъци с повишена чувствителност към замърсяване.

Особено внимание изисква районът в землището на с. Хърсово, където част от един от имотите попада в санитарно-охранителна зона около водоизточник за питейно-битово водоснабдяване. Тази част е изключена от обхвата на предвижданията, поради което в границите на санитарно-охранителната зона не се предвиждат промяна на предназначението, строителство, разполагане на ветрогенератори, пътища, кабелни трасета или други технически съоръжения.

Потенциалните рискове за водите са свързани главно със строителния етап — повърхностен отток от строителни площадки, временна промяна на отводняването, разкриване на земни маси или случайни разливи на горива, масла и технически течности. Тези рискове могат да бъдат ограничени чрез добра строителна организация, забрана за дейности в чувствителни водоохранни площи и мерки за недопускане на замърсяване.

Експлоатацията на ветрогенераторите не е свързана с технологично водоползване и не води до образуване на производствени отпадъчни води. При правилно ситуиране на съоръженията извън санитарно-охранителни и други водоохранно чувствителни зони не се очаква значително отрицателно въздействие върху повърхностните и подземните води.

3.4. Земни недра

Не се очаква значително засягане на земните недра. Предвижданията не са свързани с добив на подземни богатства, минна дейност, дълбоки изкопи или мащабна промяна на геоложката основа.

Въздействие ще има само в местата, където ще се изграждат фундаменти, пътища, кабелни трасета, площадки и техническа инфраструктура. То ще бъде локално и ограничено основно до повърхностните и плитките подповърхностни пластове.

На следващите етапи е важно да се извършат необходимите инженерно-геоложки проучвания за всяка конкретна площадка. Те трябва да дадат яснота за носимоспособността, устойчивостта на терена, ерозионната чувствителност и други условия, важни за безопасното строителство.

3.5. Почви и земеползване

По отношение на почвите и земеползването най-пряко ще бъдат засегнати частите от горските територии, в които се предвижда промяна на предназначението за нуждите на ветроенергийния парк и неговата инфраструктура.

Промяната няма да обхване целите имоти, а само ограничена част от тях. Останалата територия ще запази досегашното си предназначение и горскостопанска функция. Това е важно, тъй като намалява общия обхват на пряката промяна в земеползването.

В засегнатите участъци се очакват въздействия, свързани с отнемане или нарушаване на почвен слой, уплътняване на почви, изкопни работи, изграждане на площадки, пътища и трасета. Тези въздействия следва да бъдат ограничени чрез стриктно спазване на проектните граници, правилно управление на хумусния слой, недопускане на излишно разширяване на строителните площи и последващо възстановяване на временно нарушените терени.

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

3.6. Биологично разнообразие — растителност, гъби и животински свят

Биологичното разнообразие е един от най-чувствителните компоненти при реализацията на ЧИОУП, тъй като разглежданите имоти са горски територии. Те могат да осигуряват местообитания, укрития, хранителна база, размножителни места и връзки за различни растителни и животински видове.

Най-същественото пряко въздействие ще бъде свързано с физическото засягане на части от горските територии за изграждане на площадки, пътища, кабелни трасета, подстанция и други технически елементи. В тези участъци е възможно премахване на дървесна, храстова и тревна растителност, нарушаване на почвено-растителната покривка и промяна на местообитанията.

Косвени въздействия могат да възникнат чрез фрагментация на горски участъци, създаване на просеки, промяна в микросредата, навлизане на рудерални или инвазивни видове по нарушени терени, както и безпокойство от шум, техника, човешко присъствие и осветяване по време на строителството.

По отношение на животинския свят най-чувствителни са птиците и прилепите. При тях съществува специфичен риск, свързан с работата на ветрогенераторите — сблъсък с движещите се елементи, промяна в поведението, избягване на определени територии или възможно бариерно действие при определена конфигурация на съоръженията.

При прилепите допълнително значение имат горските ръбове, просеките, деретата, водните обекти и други линейни елементи на ландшафта, които могат да се използват за ориентация, хранене или придвижване. Затова окончателното ситуиране на съоръженията трябва да се съобрази с резултатите от теренните проучвания.

За останалите животински групи въздействията ще бъдат свързани основно с временно безпокойство, загуба или промяна на местообитания в строителните участъци, движение на техника и изкопни работи.

Като най-чувствителни се определят по-добре запазените горски участъци, горски ръбове, просеки, дерета, влажни места, територии с потенциал за гнездене или укритие, както и участъци с значение за хранене, миграция или сезонно движение на птици и прилепи.

3.7. Защитени зони и защитени територии

В обхвата на имотите, предмет на ЧИОУП, не попадат защитени територии по Закона за защитените територии. Не се предвижда пряко засягане на резервати, поддържани резервати, национални или природни паркове, защитени местности или природни забележителности.

По отношение на защитените зони от мрежата „Натура 2000“ оценката следва да отчита не само дали има териториално припокриване, но и дали съществуват функционални връзки с видове, предмет на опазване. Това е особено важно при ветроенергийните проекти, тъй като птиците и прилепите могат да използват по-широки територии за прелет, хранене, почивка, размножаване или сезонно придвижване.

Поради това основният акцент при оценката е върху птиците и прилепите като най-чувствителни групи. Окончателната преценка за въздействието върху защитените зони се извежда в Доклада за оценка на степента на въздействие, като се отчитат конкретното разположение на съоръженията, резултатите от теренните проучвания, възможните кумулативни ефекти и мерките за предотвратяване или намаляване на риска.

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

Не се очаква значително отрицателно засягане на защитени територии. За защитените зони изводът следва да бъде обвързан с резултатите от специализираната оценка.

3.8. Ландшафт

Ландшафтът е един от компонентите, които могат да бъдат най-осезаемо засегнати от реализацията на ЧИОУП. Причината е, че ветрогенераторите са високи вертикални съоръжения и могат да се възприемат от значителни разстояния.

Най-засегнати ще бъдат откритите зрителни пространства, горските и земеделските ландшафти около имотите, както и визуалните връзки от близките населени места. От значение са гледките от с. Голям извор, с. Хърсово, с. Желязковец и с. Самуил, както и от пътища, места за отдих, ловно стопански територии и открити панорамни точки.

Визуалното въздействие няма да бъде еднакво за цялата община. То ще зависи от броя, височината, разположението и групирането на ветрогенераторите, както и от релефа, растителността и разстоянието до наблюдателя.

Специфичен ефект, който трябва да бъде отчетен, е трептящата сянка. Тя може да възниква при определено положение на слънцето, ротора и наблюдателя. Зоните, които могат да бъдат засегнати, са тези в зрителния обхват на съоръженията и в обсега на сянката на роторите. Този фактор следва да се анализира внимателно при окончателното разполагане и експлоатационно управление на ветрогенераторите.

3.9. Материални активи

Не се очаква значително отрицателно засягане на съществуващи материални активи. В разглежданите имоти не се предвижда премахване на съществуващи сгради, производствени обекти или важни елементи на техническата инфраструктура.

Основната промяна ще бъде въвеждането на нова енергийна инфраструктура. С реализацията на предвижданията ще бъдат създадени нови дълготрайни материални активи — ветрогенератори, площадки, обслужващи пътища, кабелна инфраструктура, повишаваща подстанция, присъединителни съоръжения и необходимите сервитутни зони.

Възможно е локално ограничаване или промяна в начина на ползване на части от горските територии, горски пътища, стопански трасета, маршрути за достъп, ловно стопански дейности или други форми на ползване. Тези въздействия ще бъдат ограничени до зоните на съоръженията, инфраструктурата и сервитутите.

Като цяло въздействието върху материалните активи се оценява предимно като положително, тъй като се създава нов производствен енергиен актив с дългосрочна стопанска стойност, без да се очаква съществено унищожаване на съществуващи активи.

3.10. Културно-историческо наследство

В разглежданите имоти вече са установени археологически обекти. Затова преди окончателното определяне на местата за съоръженията трябва да се провери дали площадките, пътищата и кабелите не засягат някой от тях. Избягването на обектите е основният начин да се предотврати увреждането им.

Възможно е при строителството да бъдат открити и неизвестни досега находки. Ако това стане, работата на съответното място трябва да спре и да бъдат уведомени компетентните органи.

При установяване на такива находки следва да се прилагат изискванията на Закона за културното наследство, като дейностите в съответния участък се преустановяват до произнасяне на компетентните органи.

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

Въздействието по този фактор се оценява като малко вероятно, локално и свързано основно със строителния етап.

3.11. Вредни физични фактори

По време на строителството ще възникват шум и вибрации от строителна техника, транспорт, изкопни, монтажни и товаро-разтоварни дейности. Тези въздействия ще бъдат временни, локални и ограничени до строителния период.

При експлоатацията основно значение има шумът от работата на ветрогенераторите. Извършените изчисления показват, че при разгледаните чувствителни рецептори прогнозните шумови нива са под приложимото изискване. Това означава, че при разгледания вариант не се очаква значително шумово въздействие върху близките населени места и жилищни обекти.

Нискочестотният шум е характерен за ветрогенераторите, но при прогнозните нива и спазване на изискванията не се очаква той да формира самостоятелно значимо неблагоприятно въздействие върху населението.

Вибрациите ще бъдат характерни основно за строителната фаза. При нормална експлоатация на съоръженията не се очакват трайни вибрационни въздействия върху населението.

Електромагнитни полета могат да възникват около електрическата инфраструктура, кабелите, трансформаторните съоръжения и подстанцията. Тяхното въздействие ще бъде локално и ограничено в непосредствена близост до съоръженията. При спазване на нормативните изисквания и сервитутните режими не се очаква значително засягане на населени места или обекти, подлежащи на здравна защита.

Отделно внимание следва да се обърне на трептящата сянка. Изчисленията показват, че най-чувствителни могат да бъдат отделни рецептори, включително жилищни обекти и части от близките населени места. Поради това този фактор трябва да бъде отчетен при окончателното ситуиране, избора на режим на работа и управлението на съоръженията.

3.12. Отпадъци

Не се очаква реализацията на ЧИОУП да доведе до значително отрицателно засягане по фактор „отпадъци“. Основното образуване на отпадъци ще бъде по време на строителството.

Очакваните отпадъци ще включват земни маси, строителни отпадъци, опаковки от строителни материали, метал, пластмаса, дървесина, битови отпадъци от работниците и ограничени количества опасни отпадъци, като масла, филтри, замърсени материали и опаковки от химични продукти.

Най-чувствителни ще бъдат строителните площадки, временните складови зони, трасетата за достъп и местата за обслужване на техниката. Въздействието ще бъде временно и управляемо, ако отпадъците се събират разделно, съхраняват се правилно и се предават на лица с необходимите разрешения.

По време на експлоатацията отпадъците ще бъдат ограничени по количество и ще се образуват основно при поддръжка, ремонт и подмяна на компоненти. Не се очаква значително засягане на територии по този фактор.

3.13. Население и човешко здраве

Не се очаква значително отрицателно въздействие върху населението и човешкото здраве, при условие че се спазват необходимите отстояния, нормативните изисквания и мерките за безопасност.

По време на строителството са възможни временни неудобства, свързани с шум, прах, движение на техника и транспортно натоварване. Тези въздействия ще бъдат

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

краткотрайни и ограничени, ако строителството се организира правилно и се избягва ненужно преминаване през жилищни територии.

При експлоатацията основните фактори за здравен комфорт са шумът, визуалното въздействие и трептящата сянка. Извършените шумови изчисления показват спазване на приложимите изисквания за чувствителните рецептори, поради което не се очаква значително шумово въздействие.

В същото време проектното развитие има потенциални положителни ефекти, свързани с производство на електроенергия от възобновяем източник, ограничаване на въглеродните емисии и подкрепа за енергийния преход.

3.14. Опасни химични вещества и риск от големи аварии

ЧИОУП не е свързан с изграждане на предприятия или съоръжения с висок или нисък рисков потенциал по отношение на опасни химични вещества. Предвижданията са свързани с ветроенергиен парк и техническа инфраструктура, които не представляват обекти с риск от голяма авария с опасни вещества.

Не се предвиждат дейности по производство, съхранение или употреба на опасни вещества в количества, които биха довели до класифициране на обект с нисък или висок рисков потенциал.

В строителната и експлоатационната фаза ще се използват ограничени количества горива, масла, смазочни материали и технически течности. При правилно съхранение, обслужване на техниката и аварийна готовност не се очаква значително въздействие по този фактор.

Обобщение

Териториите, които могат да бъдат най-чувствителни при реализацията на ЧИОУП, са горските участъци в обхвата на плана, прилежащите територии с природозащитно значение, зоните с потенциално значение за птици и прилепи, визуално откритите пространства, участъците около водоизточници и близките населени места като чувствителни рецептори.

Не се очаква значително отрицателно въздействие върху атмосферния въздух, земните недра, материалните активи, културно-историческото наследство, отпадъците и риска от опасни химични вещества, при условие че се прилагат необходимите мерки за контрол и безопасност.

По-висока степен на внимание е необходима по отношение на биологичното разнообразие, птиците и прилепите, ландшафта, трептящата сянка, санитарно-охранителните зони и здравния комфорт на населението. Именно тези фактори следва да бъдат водещи при окончателното ситуиране на съоръженията, определяне на мерките за предотвратяване и намаляване на въздействията и последващия контрол.

В заключение, ЧИОУП създава предпоставки за развитие на нова енергийна инфраструктура от възобновяем източник. Очакваните въздействия са предимно локални и управляеми, но проектното развитие изисква прецизно планиране, съобразяване с чувствителните територии и прилагане на мерки за опазване на природната среда, водите, ландшафта и здравния комфорт на населението.

4. Съществуващи екологични проблеми, имащи отношение към ЧИОУП

В разглеждания обхват на Частичното изменение на Общия устройствен план на община Самуил не са установени тежки или трайни екологични проблеми, които да възпрепятстват устройственото развитие. Наличните проблеми са предимно с общ и локален характер и са свързани с климатични промени, сезонно запрашаване, земеделско ползване, риск от ерозия, повърхностен отток, управление на отпадъците и необходимост от опазване на водите и защитените зони.

Прилагането на ЧИОУП не се очаква да доведе до съществено задълбочаване на тези проблеми, ако при последващото проектиране и строителство се прилагат необходимите технически, екологични и контролни мерки.

4.1. Климат

Климатичните проблеми в района са свързани основно с общите тенденции на затопляне, по-продължителни засушавания, високи летни температури, интензивни валежи и повишен риск от ерозия и пожари.

В обхвата на ЧИОУП не са установени специфични местни климатични проблеми. Планът не предвижда дейности, които да променят трайно местния климат или да създадат нов климатичен риск. Временни въздействия са възможни само при строителството и ще бъдат свързани с прах, техника и временно нарушаване на терена.

При прилагане на ЧИОУП не се очаква влошаване на климатичните проблеми. Предвиждането на обекти за енергия от възобновяем източник е съвместимо с политиките за ограничаване на емисиите на парникови газове.

4.2. Въздух

На територията на община Самуил не са установени трайни проблеми с качеството на атмосферния въздух. Основните източници на въздействие са битовото отопление, транспортът, земеделските дейности и сезонното запрашаване.

В обхвата на ЧИОУП няма действащи обекти, които да са значим постоянен източник на емисии във въздуха. При строителството са възможни временни прахови емисии и емисии от строителна техника, но те ще бъдат локални и краткотрайни.

При експлоатацията на бъдещите обекти не се очакват постоянни емисии на замърсители. Поради това ЧИОУП не създава нов значим проблем за атмосферния въздух.

4.3. Води

Състоянието на водите се влияе основно от земеделското ползване, отпадъчните води, ВиК инфраструктурата и риска от разсеяно замърсяване. Възможни проблеми са отмиване на хранителни вещества от земеделски земи, повърхностен отток при силни валежи и локално замърсяване при неправилно използване на горива, масла, препарати или отпадъци.

В обхвата на ЧИОУП не са установени действащи обекти, които да са постоянен значим източник на замърсяване на повърхностните или подземните води. Планът не предвижда значително водоползване, заустване или образуване на производствени отпадъчни води.

Възможните въздействия са свързани главно със строителството и риска от повърхностен отток или случайни разливи. При добра организация на строителните дейности не се очаква нов значим екологичен проблем за водите.

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

4.4. Почви

Почвите са важен ресурс за община Самуил поради земеделския характер на територията. Основните проблеми са свързани с уплътняване, ерозия, намаляване на хумусното съдържание и локално замърсяване при неправилна употреба на торове, препарати, горива, масла или отпадъци.

В обхвата на ЧИОУП не са установени източници на значимо почвено замърсяване. Въздействията при прилагане на плана ще бъдат основно временни и локални през строителния етап — изкопи, движение на техника и временно засягане на почвен слой.

В експлоатационния етап не се очаква съществено въздействие върху почвите, ако хумусният пласт, земните маси и строителните отпадъци се управляват правилно.

4.5. Геоложка основа

В разглеждания обхват не са установени активни свлачища, срутища, пропадания, минни изработки, кариери или други значими геоложки проблеми.

Въздействията при прилагане на ЧИОУП ще бъдат ограничени до строителния етап и ще са свързани с локални изкопи, подготовка на площадки и изграждане на фундаменти.

При правилно проектиране, инженерно-геоложки проучвания и добро отводняване не се очаква активиране на неблагоприятни геоложки процеси.

4.6. Отпадъци

Основните проблеми при отпадъците са свързани с недостатъчно развито разделно събиране и риск от нерегламентирано изхвърляне на битови, строителни, растителни и едрогабаритни отпадъци.

В обхвата на ЧИОУП няма депа, площадки за третиране на отпадъци или складове за опасни отпадъци. При строителството ще се образуват временни отпадъчни потоци — земни маси, строителни отпадъци, опаковки, метални и пластмасови отпадъци.

При разделно събиране, правилно временно съхранение и предаване на отпадъците по законоустановения ред не се очаква нов значим екологичен проблем.

4.7. Защитени зони

Най-голямо значение имат защитените зони BG0000168 „Лудогорие“ и BG0002062 „Лудогорие“ от мрежата „Натура 2000“. Те са важни за опазване на природни местообитания, видове, птици и прилепи.

Проблемът не е свързан с установено замърсяване, а с потенциалната чувствителност на територията към нови устройствени намеси. Основните рискове са засягане на местообитания, фрагментация, безпокойство и промяна в поведението на птици и прилепи.

При прилагане на ЧИОУП въздействието ще зависи от точното разполагане на ветрогенераторите, пътищата, кабелните трасета и строителните площи. В строителния етап въздействията ще бъдат временни и локални. В експлоатационния етап най-важни са рисковете за птици и прилепи — избягване на територии, бариерен ефект и риск от сблъсък.

При избягване на местообитания с висока природозащитна стойност, запазване на екологичната свързаност и съобразяване с оценката за съвместимост не се очаква формиране на нов значим екологичен проблем за защитените зони.

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

4.8. Вредни физични фактори — шум, вибрации, лъчения

Установени екологични проблеми

Територията на община Самуил не се характеризира с трайни значими източници на шум, вибрации или лъчения. Районът е предимно земеделски и слабо урбанизиран, без големи промишлени обекти, интензивни транспортни възли или други постоянни източници на наднормено физично натоварване.

Съществуващият шум е свързан основно с автомобилния транспорт, селскостопанската техника и обичайните дейности в населените места. Той е локален, периодичен и сезонен. Не са установени постоянни източници на значими вибрации или радиационно натоварване.

По отношение на ЧИОУП най-важен потенциален фактор е шумът от бъдещите ветрогенератори. Към настоящия етап това е потенциален, а не вече проявен екологичен проблем.

Развитие на проблемите при прилагане на ЧИОУП

При прилагане на ЧИОУП не се очаква формиране на значим проблем от шум, вибрации или лъчения, ако съоръженията бъдат правилно разположени и се спазят нормативните изисквания.

По време на строителството са възможни временни шум и вибрации от техника, транспорт и монтажни дейности. Те ще бъдат локални и краткотрайни.

В експлоатационния етап основно значение ще има шумът от ветрогенераторите. При спазване на допустимите нива за жилищни и защитени територии не се очаква значимо неблагоприятно въздействие върху населението. Вибрациите и електромагнитните полета ще бъдат ограничени около съоръженията и не се очаква да имат съществено значение.

4.9. Културно-историческо наследство

Установени екологични проблеми

Установените археологически обекти са ограничение при бъдещото проектиране. Риск от увреждане би имало, ако върху тях или в непосредствено засегнатата от тях площ бъдат разположени фундаменти, строителни площадки, пътища или кабели.

Приоритет е тези обекти да бъдат избегнати още при проектирането. Отделно от това при изкопни работи остава възможността за откриване на нови находки, за които се прилага установеният ред за уведомяване и опазване.

Развитие на проблемите при прилагане на ЧИОУП

При прилагане на ЧИОУП не се очаква значимо въздействие върху културно-историческото наследство.

Потенциален риск съществува единствено при изкопни работи, когато е възможно случайно разкриване на неизвестни археологически находки. В такъв случай дейностите следва да бъдат преустановени и да се уведомят компетентните органи по реда на Закона за културното наследство.

При спазване на тези изисквания ЧИОУП не създава нов значим проблем за културно-историческото наследство.

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

5. Цели на опазване на околната среда на национално и международно равнище и начин на отчитането им при изготвяне на ЧИОУП

Частичното изменение на Общия устройствен план на община Самуил е съобразено с относимите цели за опазване на околната среда, заложили в международни, европейски, национални, регионални и общински документи. Най-пряка е връзката с целите за развитие на възобновяемата енергия, намаляване на емисиите на парникови газове, адаптация към климатичните промени, опазване на природните ресурси и защита на човешкото здраве.

ЧИОУП има устройствен характер. С него не се одобрява пряко строителство, а се създава пространствена основа за бъдещо развитие на енергийна инфраструктура, използваща вятърна енергия. Поради това екологичните цели са отчетени на ниво допустимост на устройствената промяна, съвместимост с ограниченията на средата и възможност за предотвратяване на значими неблагоприятни въздействия.

Предвижданията са в съответствие с политиките за декарбонизация, енергийна сигурност и увеличаване дела на енергията от възобновяеми източници. Бъдещата експлоатация на вятърни енергийни съоръжения не е свързана с горивни процеси и не предполага преки емисии на замърсители и парникови газове при производството на електроенергия.

При изготвянето на ЧИОУП са отчетени и целите за адаптация към климатичните промени. Важно значение имат ограничаването на излишното запечатване на терени, запазването на естествения повърхностен отток, недопускането на ерозия и съобразяването с рискове като засушаване, интензивни валежи, силни ветрове и пожарна опасност.

По отношение на водите ЧИОУП не предвижда водоемки производства, заустване на производствени отпадъчни води или дейности, които да създават постоянен натиск върху повърхностните и подземните води. Екологичните съображения са насочени към опазване на водния режим, предотвратяване на замърсяване и правилно управление на повърхностния отток при бъдещо строителство.

Съществено значение имат целите за опазване на биологичното разнообразие и защитените зони от мрежата „Натура 2000“, включително BG0000168 „Лудогорие“ и BG0002062 „Лудогорие“. При ЧИОУП този аспект е особено чувствителен поради възможното значение на територията за природни местообитания, птици, прилепи и екологична свързаност.

Екологичната приемливост на плана зависи от това бъдещото развитие да не води до трайно увреждане на природни местообитания, фрагментиране на чувствителни територии, повишен риск за птици и прилепи или значимо влошаване на състоянието на защитените зони. Поради това резултатите от оценката за съвместимост имат водещо значение.

ЧИОУП е съобразен и с целите за предотвратяване на замърсяването на въздуха, водите и почвите. Планът не създава устройствена основа за промишлени емисии, депониране на отпадъци, заустване или дейности с висок замърсяващ потенциал. Възможните въздействия са свързани основно с бъдещия строителен етап и са управляеми чрез стандартни екологични мерки.

По отношение на човешкото здраве са отчетени фактори като шум, качество на въздуха, води, отпадъци, безопасност и отстояния до населени места и чувствителни обекти. При доказване на съответствие с допустимите нива на шум и при недопускане на замърсяване не се очаква противоречие с целите за защита на здравето и жизнената среда.

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

ЧИОУП е в общо съответствие с относимите екологични цели на международно, европейско, национално, регионално и общинско равнище. Планът има положителна стратегическа връзка с нисковъглеродното развитие и използването на възобновяема енергия. Неговата екологична допустимост обаче зависи от балансираното съчетаване на енергийната цел с опазването на защитените зони, биологичното разнообразие, горските територии, водите, почвите, ландшафта и здравето на населението.

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

6. Вероятни значителни въздействия върху околната среда и човешкото здраве

6.1. Въздействие върху компонентите и факторите на околната среда и човешкото здраве

Частичното изменение на Общия устройствен план на община Самуил е устройствен документ, който не представлява самостоятелно инвестиционно предложение, а създава рамка за бъдещо развитие на територии, обекти и инфраструктура.

Оценката разглежда вероятните въздействия върху околната среда и човешкото здраве на стратегическо ниво, съобразно характера на плана и наличната информация. Обхванати са въздействията върху климата, атмосферния въздух, водите, земните недра, почвите, биологичното разнообразие, защитените зони и територии, ландшафта, материалните активи, културното наследство, физичните фактори, отпадъците, опасните химични вещества и здравето на населението.

Оценката отчита две основни фази:

а) Фаза строителство/реализация - възможни са временни, локални и обратими въздействия, свързани със строителна техника, земни работи, транспорт, прах, шум, строителни отпадъци и временно нарушаване на терени. При спазване на нормативните изисквания и добра строителна практика тези въздействия се оценяват като ниски по значимост.

б) Фаза експлоатация/прилагане на ЧИОУП - въздействията са свързани с промяна в земеползването, устройственото зонироване, техническата и транспортната инфраструктура, управлението на води и отпадъци, използването на природни ресурси и здравно-хигиенните условия на средата.

в) Вторични, кумулативни и едновременни въздействия - възможни са при едновременно развитие на няколко дейности, увеличаване на транспортното натоварване, промяна на земното покритие или натиск върху води, почви и населени места. При правилно планиране и спазване на ограничителните режими не се очаква значимо отрицателно кумулиране.

г) Заключение относно значимостта - не се очакват значителни отрицателни въздействия върху околната среда и човешкото здраве, при условие че последващите инвестиционни намерения преминават през необходимите процедури по съгласуване, оценка и разрешаване.

Особено значение има съобразяването на предвижданията с жилищните територии, санитарно-охранителните зони, водоизточниците, защитените зони и територии, културното наследство, сервитутите, концесионните площи и други ограничителни режими.

В дългосрочен план прилагането на ЧИОУП може да има положителен ефект чрез по-добра устройствена организация на територията, ограничаване на функционални конфликти и по-добра превантивна защита на околната среда и човешкото здраве.

През строителната фаза въздействията са предимно отрицателни, краткосрочни, временни, локални, обратими и с ниска значимост. През фазата на прилагане въздействието е дългосрочно, устройствено значимо и при спазване на мерките и ограниченията се оценява като положително до умерено положително.

6.1.1. Въздействие върху климата

По време на строителството ще има временни емисии от използваната техника и транспорта. При експлоатацията производството на електроенергия от вятър не е свързано с изгаряне на горива. Не се очаква съществено отрицателно въздействие върху местния климат.

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

6.1.2. Въздействие върху атмосферния въздух

Възможни са временно запрашаване и емисии от строителната техника и транспорта. Те ще бъдат ограничавани чрез оросяване, почистване на пътищата и подходяща организация на строителството. При нормална експлоатация не се очаква съществено замърсяване на въздуха.

6.1.3. Въздействие върху водите

Основният риск за водите е свързан със случайни разливи на горива и масла и неправилно управление на отпадъците при строителството. Частта от имота в землището на с. Хърсово, попадаща в санитарно-охранителна зона около водоизточник, е изключена от предвижданията. Експлоатацията на ветрогенераторите не изисква технологично водоползване и не образува производствени отпадъчни води. При спазване на ограниченията и мерките не се очаква значително отрицателно въздействие върху водите.

6.1.4. Въздействие върху земните недра и подземните богатства

Предвижданията на ЧИОУП създават устройствена рамка за бъдещо изграждане на енергийна инфраструктура, без на този етап да одобряват конкретни строителни решения или добивни дейности. Не се очаква пряко въздействие върху земните недра и подземните богатства, доколкото планът не предвижда търсене, проучване или добив на подземни богатства.

Фаза строителство/реализация: възможни са локални въздействия, свързани с изкопи за фундаменти, кабелни трасета, обслужващи пътища и временни площадки. Те ще бъдат ограничени по обхват и няма да водят до съществено засягане на геоложката основа или до промяна в режима на подземните богатства.

Фаза експлоатация/прилагане: не се очакват дейности, които да въздействат върху земните недра или да възпрепятстват използването на подземни богатства, при условие че предвижданията се съобразят с действащи концесионни площи, разрешения и ограничения по Закона за подземните богатства.

Кумулативно въздействие: значимо кумулативно въздействие не се очаква. Потенциален конфликт би могъл да възникне само при припокриване с площи за търсене, проучване или добив, поради което това следва да се провери и съобрази в последващите процедури.

Заклучение: въздействието върху земните недра и подземните богатства се оценява като незначително до неутрално, при спазване на приложимите ограничителни режими и съгласувателни изисквания.

6.1.5. Въздействие върху почвите и земеползването

Въздействието върху почвите и земеползването ще бъде свързано основно с физическо засягане на ограничени части от терена, необходими за вятърните генератори и обслужващата инфраструктура. Не се очаква цялостна промяна на почвените условия в имотите, нито системно химично замърсяване на почвите.

Фаза строителство/реализация: очакват се преки, локални и частично обратими въздействия върху почвите при изграждане на фундаменти, монтажни площадки, обслужващи пътища и кабелни трасета. Най-съществени са отнемането на хумусния пласт, нарушаването на почвения профил, уплътняването от строителна техника и рискът от ерозия. Възможно е и локално замърсяване при аварийни разливи на горива или масла, но този риск е предотвратим чрез добра строителна организация.

Фаза експлоатация/прилагане: въздействието ще бъде ограничено основно до трайно заетите площи — фундаменти, площадки, пътища и техническа инфраструктура.

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

В тези участъци почвените функции ще бъдат ограничени за периода на експлоатация. Временно засегнатите площи подлежат на възстановяване чрез правилно обратно засипване, разстилане на съхранения хумусен пласт и рекултивация.

Кумулативно въздействие: възможно е натрупване на локални въздействия при едновременно строителство в няколко участъка, движение на техника, разкриване на почви и неправилно управление на земните маси. При ограничаване на строителния обхват, разделно съхраняване на хумуса, своевременна рекултивация и контрол върху повърхностния отток не се очаква значимо отрицателно кумулативно въздействие.

Заклучение: въздействието върху почвите през строителството се оценява като слабо до умерено отрицателно, локално и управляемо. През експлоатацията въздействието е дълготрайно, но ограничено до технически необходимите площи, с ниска до умерена значимост. Не се очаква значима деградация или химично замърсяване на почвите при спазване на необходимите мерки.

6.1.6. Въздействие върху биологичното разнообразие

При строителството ще бъдат засегнати растителност и местообитания в площите, необходими за съоръженията, площадките и обслужващата инфраструктура. Възможно е временно безпокойство на животните. При експлоатацията основните рискове са свързани със сблъсъци на птици и прилепи с ветрогенераторите и промяна в използването на територията.

В оценката за съвместимост са разгледани 63 вида птици. За малкия креслив орел, малкия ястреб, обикновения мишелов и тръстиковия блатар е оценено средно по степен въздействие от сблъсък. Проведеното едногодишно проучване на прилепите не е установило ясно изразени миграционни коридори през територията на плана. Изводът, че не се очаква значително отрицателно въздействие, е обвързан с изпълнение на предвидените ограничения, смекчаващи мерки и последващ мониторинг.

6.1.7. Въздействие върху защитените зони и защитените територии

Имотите са извън границите на защитените зони и защитените територии и не се очаква пряко засягане на техни площи. Възможни са косвени въздействия върху птици и прилепи, които използват и територии извън защитените зони. Според оценката за съвместимост, при изпълнение на определените смекчаващи мерки, планът няма да възпрепятства постигането на природозащитните цели на защитена зона BG0002062 „Лудогорие“.

6.1.8. Въздействие върху ландшафта

ЧИОУП ще доведе до локална промяна в ландшафтния образ на засегнатите територии, без да променя основния ландшафтен тип на община Самуил. Районът представлява културен агроландшафт с обработваеми земи, горски масиви, ветрозащитни пояси, суходолия, храстово-тревни участъци и елементи на техническата и транспортната инфраструктура.

Основното въздействие ще бъде визуално-пространствено. Бъдещите технически съоръжения, площадки, обслужващи пътища и инфраструктура ще внесат ясно изразен техногенен елемент в открития земеделски ландшафт. Въздействието ще бъде най-съществено в участъци с висока видимост, около горски пояси, суходолия, открити панорамни линии, пътища и населени места.

Фаза строителство/реализация: през строителството въздействието ще бъде отрицателно, пряко, временно и локално до визуално разширено. То ще се дължи на строителна техника, временни площадки, изкопи, насипи, складирани материали, транспорт и разкрити почвени повърхности. Значимостта се оценява като ниска до

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с.

Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

умерена, като може да се повиши при навлизане в дървесни пояси, горски крайнини, суходолия или силно видими участъци.

Фаза експлоатация/прилагане: след приключване на строителството временните нарушения ще отпаднат, но ще остане трайната визуална промяна от присъствието на 24 ветрогенератора и обслужващата инфраструктура. Въздействието ще бъде дълготрайно, пряко, локално като физическо засягане, но с по-широк визуален обхват. То се оценява като отрицателно, с умерена значимост, особено при видимост от населени места, пътища, открити хоризонти и панорамни точки.

Кумулативно въздействие: възможно е при натрупване на други енергийни или инфраструктурни обекти в същия визуален обхват, както и при едновременно строителство на повече площадки. Кумулативният ефект ще бъде основно визуален и пространствен, с локален до разширен зрителен обхват.

Заклучение: въздействието върху ландшафта ще се изразява в локална техногенна трансформация на вече антропогенно повлиян агроландшафт. То е допустимо при добро ситуиране на съоръженията, ограничаване на строителния и експлоатационния отпечатък, използване на съществуващи подходи, съхраняване на дървесни пояси, горски крайнини, суходолия и визуални коридори, както и пълно възстановяване на временно нарушените терени.

6.1.9. Въздействие върху материалните активи

ЧИОУП предвижда възможност за изграждане на 24 ветрогенератора с прилежаща техническа инфраструктура. Въздействието върху материалните активи ще бъде свързано с промяна във функционалното използване на част от територията и със създаване на нови енергийни активи — фундаменти, монтажни и експлоатационни площадки, обслужващи пътища, кабелни трасета и съоръжения за присъединяване.

Въздействието има смесен характер. От една страна се създава нова дълготрайна енергийна инфраструктура, а от друга — част от имотите ще бъде трайно заета или ограничена чрез сервитути и експлоатационни изисквания.

Фаза строителство/реализация: въздействието ще бъде пряко, локално и временно до частично дълготрайно. То ще се прояви чрез използване на съществуващи пътища и подходи, транспорт на тежка и едрогабаритна техника, изграждане на временни и постоянни площадки, изкопни и фундаментни работи. Основните рискове са увреждане на пътна и полска инфраструктура, затруднен достъп до съседни имоти, временно ограничаване на земеделско или горско ползване и засягане на линейни мрежи. Значимостта се оценява като ниска до умерена и е управляема при добра предварителна организация.

Фаза експлоатация/прилагане: въздействието ще бъде дълготрайно и свързано с трайно заетите площи, сервитутите и новата енергийна инфраструктура. Физически заетите участъци ще бъдат извадени от досегашното им ползване, а в сервитутните зони ще се прилагат ограничения за строителство, висока растителност и определени дейности. При нормална експлоатация не се очаква увреждане на материални активи извън обекта и сервитутите.

Кумулативно въздействие: възможно е при едновременно изграждане на повече съоръжения, използване на общи транспортни маршрути и натоварване на съществуващата пътна инфраструктура. В експлоатационната фаза кумулативният ефект ще се изразява основно в общата площ на трайно заетите терени и наложените сервитутни ограничения.

Заклучение: въздействието върху материалните активи се оценява като локално, смесено и управляемо. То е положително по отношение на създаването на нови енергийни активи, но отрицателно по отношение на ограничаването на част от

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с.

Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

съществуващото ползване на имотите. Общата значимост е ниска до умерена, при условие че се осигури контрол върху строителния достъп, възстановяване на засегнатата инфраструктура, ясно определяне на сервитутите и недопускане на увреждане на съществуващи мрежи и имоти.

6.1.10. Въздействие върху културно-историческото наследство

Археологическото проучване в имотите, обхванати от плана, е установило 40 обекта - 39 надгробни могили и една селищна могила. Затова местата на бъдещите ветрогенератори, площадки, пътища и кабели трябва да се съобразят с местоположението на тези обекти.

По време на строителството обектите могат да бъдат увредени, ако върху тях се извършват изкопни работи или се разполагат съоръжения и временни строителни площадки. Основната мярка е те да бъдат избегнати още при проектирането. Ако при строителството бъдат открити и неизвестни досега находки, работата на съответното място трябва да спре и да бъдат уведомени компетентните органи.

При нормална работа на ветроенергийния парк не се очаква пряко увреждане на археологическите обекти, ако съоръженията и инфраструктурата са изградени извън тях. Не се очаква и значително общо въздействие върху културното наследство от другите разглеждани дейности в района, при спазване на ограниченията за установените обекти.

Извод: Значително отрицателно въздействие върху културното наследство може да се избегне, ако установените археологически обекти бъдат съобразени при проектирането и се спазват условията на компетентните органи при строителството.

6.1.11. Въздействие по отношение на вредните физични фактори

Вредните физични фактори са свързани основно с шум, нискочестотен шум, вибрации, светлинно въздействие, пулсиращи сенки и електромагнитни полета. Значимостта им е различна през строителството и експлоатацията.

Фаза строителство/реализация: въздействието ще бъде пряко, отрицателно, временно, локално и с ниска до умерена значимост. Основните източници ще бъдат строителната техника, тежкотоварният транспорт, изкопните, бетоновите и монтажните дейности. Шумът и вибрациите ще бъдат краткотрайни и променливи по интензитет. Светлинното въздействие ще бъде ограничено и ще има значение основно при работа в тъмната част на денонощието. Значими електромагнитни полета не се очакват.

Фаза експлоатация/прилагане: въздействието ще бъде свързано с работата на 24 ветрогенератора, електроенергийната инфраструктура, авиационната сигнализация и възможното формиране на пулсиращи сенки. Определящи фактори ще бъдат експлоатационният шум, нискочестотните компоненти, пулсиращите сенки и светлинната сигнализация. Въз основа на извършеното моделиране не се очаква значително неблагоприятно въздействие върху населението при спазване на заложените технически параметри и разположение на съоръженията. Движещите се перки могат периодично да хвърлят сянка върху отделни жилищни обекти. Изчисленията в екологичната оценка разглеждат и най-неблагоприятен сценарий. При него за една от проверените жилищни сгради са изчислени до 69 часа и 10 минути засенчване годишно. Това е прогнозна стойност, а не измерено въздействие. За да се ограничи засенчването, се предлага при необходимост работата на конкретни ветрогенератори да бъде ограничавана или временно спирана през определени часове.

Кумулативно въздействие: възможно е при едновременно строителство на няколко площадки, интензивен транспорт или натрупване на шумови и визуални ефекти от други енергийни или инфраструктурни обекти. В експлоатационната фаза кумулативният ефект може да бъде свързан основно с шум, светлинна сигнализация и

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с.

Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

пулсиращи сенки, но не се очаква значимо отрицателно въздействие при спазване на допустимите норми.

Заклучение: въздействието по отношение на вредните физични фактори през строителството се оценява като временно, локално и управляемо, с ниска до умерена значимост. През експлоатацията въздействието ще бъде дълготрайно и повтаряемо, но допустимо и контролируемо. Не се очаква значителен здравен риск за населението при спазване на техническите параметри, сервитутите и резултатите от извършеното моделиране.

6.1.12. Въздействие по отношение на управлението на отпадъците

Предвижданията на ЧИОУП не са свързани със създаване на нови обекти за третиране, обезвреждане, депониране или дългосрочно съхранение на отпадъци. Не се очаква формиране на постоянен отпадъчен поток с висок екологичен риск. Въздействието ще бъде свързано основно със строителния етап и в по-малка степен с последващата поддръжка на съоръженията.

Фаза строителство/реализация: през строителството ще се образуват земни маси, строителни отпадъци, опаковки от оборудване и материали, метални, пластмасови, дървесни и композитни отпадъци, битови отпадъци от работещите и ограничени количества отпадъци от поддръжка на техника, ако такава се извършва на място. Въздействието ще бъде пряко, отрицателно, временно, локално и обратимо. Основният риск е свързан не с образуването на отпадъци, а с евентуално неправилното им управление — смесване, разпиляване, нерегламентирано изхвърляне, заравяне, изгаряне или оставяне върху терена.

Особено внимание следва да се обърне на земните маси, които трябва приоритетно да се използват за обратни насипи, техническа рекултивация и възстановяване на временно нарушени терени. Излишните земни маси не следва да се разполагат хаотично извън строителния отпечатък, в дерета, земеделски земи, сервитути или в близост до водни обекти. При добра строителна организация въздействието се оценява като ниско по значимост; при лошо управление може да достигне умерена значимост.

Фаза експлоатация/прилагане: не се очаква образуване на значителни количества отпадъци. Възможни са ограничени отпадъци от поддръжка, ремонт, подмяна на оборудване, кабели, метални елементи, електрически и електронни компоненти, масла, филтри, опаковки от резервни части и малки количества битови отпадъци при обслужване. Те ще бъдат периодични, локални и управляеми. Не се очаква съществено натоварване на общинската система за управление на отпадъците.

Кумулативно въздействие: възможно е основно през строителството при едновременно изпълнение на няколко площадки, лоша организация на отпадъчните потоци, забавено извозване или нерегламентирано изхвърляне в едни и същи прилежащи терени. През експлоатацията не се очаква съществен кумулативен ефект, освен при системно натрупване на отпадъци от поддръжка или забавено предаване на правоспособни лица.

Заклучение: въздействието по отношение на управлението на отпадъците се оценява като отрицателно, пряко, временно, локално и обратимо през строителството, с ниска значимост при правилно управление. През експлоатацията въздействието е неутрално до слабо отрицателно, локално, периодично и с ниска значимост. Не се очаква значително отрицателно въздействие, при условие че отпадъците се събират разделно, съхраняват временно на определени места, извозват своевременно и се предават на лица с необходимите разрешения или регистрационни документи.

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

6.1.13. Въздействие върху здравното състояние на населението и здравно-хигиенните аспекти на средата

ЧИОУП не предвижда дейности, свързани с токсични емисии, промишлени отпадъчни води, депониране на отпадъци, съхранение на опасни химични вещества или пряк химичен риск за населението. Възможните въздействия върху здравето ще бъдат предимно косвени и ще се проявяват чрез промени във факторите на жизнената среда.

Фаза строителство/реализация: въздействието ще бъде свързано с прахови емисии, отработени газове от строителна техника и транспорт, шум, вибрации, движение на тежкотоварна техника, замърсяване на пътни участъци и риск от влошаване на санитарното състояние при неправилно управление на отпадъци и материали. То ще бъде отрицателно, пряко и непряко, временно, локално и обратимо. При добра строителна организация значимостта се оценява като ниска. Тя може да се повиши до умерена при работа в близост до населени места, продължително запрашаване, движение на тежкотоварен транспорт през жилищни зони, работа извън дневния период или нерегламентирано управление на отпадъци.

Фаза експлоатация/прилагане: не се очаква пряко неблагоприятно въздействие върху здравето на населението при спазване на нормативните изисквания за отстояния, шум, безопасност, електромагнитни полета, светлинна сигнализация, опазване на водите, управление на отпадъците и аварийна безопасност. Не се очаква влошаване на качеството на атмосферния въздух, тъй като обектите не са източник на организирани промишлени емисии или горивни процеси.

Основно значение през експлоатацията ще имат физичните фактори — шум, нискочестотни компоненти, инфразвук, пулсиращи сенки, светлинна сигнализация и локални електромагнитни полета. При спазване на резултатите от моделирането, техническите параметри и нормативните изисквания не се очаква значим здравен риск. Пулсиращите сенки и светлинната сигнализация могат да имат дискомфортен характер, но не се оценяват като фактори за измеримо влошаване на здравното състояние.

Кумулативно въздействие: възможно е през строителството при едновременно изпълнение на дейности на няколко площадки, интензивен транспорт през населени места или съвпадане с други източници на прах и шум. През експлоатацията кумулативният ефект може да бъде свързан с шум, пулсиращи сенки, светлинна сигнализация и визуално-психологически дискомфорт. Според моделирането шумовите нива при рецепторите са под 45 dB(A), като по отношение на пулсиращите сенки са възможни чувствителни стойности при отделни рецептори.

Заклучение: ЧИОУП не създава предпоставки за значително отрицателно въздействие върху здравното състояние на населението. През строителството въздействията ще бъдат временни, локални, обратими и управляеми. През експлоатацията въздействието ще бъде дългосрочно, контролируемо и допустимо, при спазване на нормативните изисквания, техническите параметри, резултатите от шумовото моделиране и управление на пулсиращите сенки. Не се очаква измеримо влошаване на здравното състояние на населението.

6.1.14. Въздействие по отношение на опасните химични вещества и смеси

При прилагането на ЧИОУП не се предвиждат дейности, свързани с производство, съхранение или употреба на опасни химични вещества и смеси в значителни количества. Не се очаква формиране на постоянен източник на химичен риск за населението и околната среда.

Възможни са ограничени въздействия основно през строителството, свързани с използване на горива, масла, смазочни материали, технически течности, бои, лепила и

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

други строително-монтажни продукти. Рискът е локален и инцидентен — при разлив, неправилно съхранение или смесване на опасни отпадъци с други отпадъци.

В експлоатационната фаза не се очаква значимо въздействие. Възможна е само епизодична употреба на технически продукти при поддръжка и ремонт на съоръженията.

При спазване на изискванията за безопасно съхранение, използване и предаване на остатъчни количества и отпадъци на правоспособни лица, въздействието се оценява като ниско по значимост, локално, временно/епизодично, контролируемо и допустимо.

6.1.15. Кумулативен характер на въздействията

Кумулативно въздействие е възможно при наслагване на предвижданията на ЧИОУП с други ветроенергийни и свързани електроенергийни обекти в по-широкия район. То не е еднакво значимо за всички компоненти на околната среда.

През строителството кумулативните ефекти могат да се проявят при едновременно изграждане на няколко обекта и са свързани основно с шум, прах, транспортно натоварване, временни нарушения на терени, строителни отпадъци и безпокойство за животински видове. Тези въздействия са временни, локални до териториално разширени, обратими и управляеми при добра организация на строителните дейности.

В експлоатационната фаза по-съществен кумулативен ефект е възможен по отношение на ландшафта, визуалното възприятие, пулсиращите сенки, светлинната сигнализация, птиците и прилепите. По отношение на шума представеното моделиране показва нива под 45 dB(A) при разгледаните чувствителни рецептори, поради което шумовото въздействие се оценява като допустимо.

Не се очаква значима кумулация по отношение на атмосферния въздух, водите, отпадъците и опасните химични вещества при нормално строителство и експлоатация. Кумулативното въздействие се оценява като ниско до умерено по значимост, допустимо при запазване на техническите параметри, контрол на пулсиращите сенки, координирана строителна организация и прилагане на мерки за ограничаване на въздействията върху ландшафта, птиците и прилепите.

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

7. Мерки за предотвратяване, намаляване и компенсиране на неблагоприятните въздействия

В резултат от извършената оценка са предложени мерки, които имат за цел да предотвратят или намалят възможните неблагоприятни въздействия от прилагането на ЧИОУП върху околната среда и човешкото здраве. Те следва да се прилагат при окончателното устройствено планиране, последващото проектиране, строителството и експлоатацията на предвидената инфраструктура.

Общи мерки

1. Предвижданията на ЧИОУП на община Самуил да се прилагат само в границите на одобрения устройствен обхват и съобразно определеното с плана предназначение на териториите, устройствените режими, ограниченията и сервитутите.
2. При изработване на окончателния проект на ЧИОУП и последващите ПУП следва да се прецени възможността устройственото отреждане за площадките на ветрогенераторите да бъде конкретизирано като зона, която не допуска вредни производства, включително разновидност „Пп“, доколкото това е съвместимо с устройственото решение и становищата на компетентните органи.
3. Последващите устройствени и инвестиционни фази ПУП-ПЗ, ПУП-ПП, технически и инвестиционни проекти, да се разработват при спазване на условията, ограниченията и мерките, определени в доклада за екологична оценка и в становището на компетентния орган.
4. За всички последващи инвестиционни предложения, произтичащи от ЧИОУП, да се провеждат приложимите процедури по реда на ЗООС и ЗБР, включително преценка за необходимостта от ОВОС и оценка за съвместимост, когато се изисква от компетентния орган.
5. При разработване на последващите проекти да се използват актуални данни за имотни граници, начин на трайно ползване, ограничения, сервитути, защитени територии, защитени зони, водни обекти, горски територии, културно наследство и съществуваща инфраструктура.
6. Да не се допуска промяна на предвижданията на ЧИОУП, която води до увеличаване на броя на вятърните генератори, съществено изменение на местоположението им или разширяване на обхвата, без провеждане на съответната екологична процедура.

Климат

7. При последващото проектиране да се запази основната цел на ЧИОУП, създаване на устройствена възможност за производство на електроенергия от възобновяем източник чрез вятърна енергия.
8. При определяне на конкретните технически параметри на съоръженията да се използват проектни решения, устойчиви на очакваните климатични натоварвания — силен вятър, екстремни температури, обледяване, интензивни валежи и ерозионни процеси.
9. В следващите проектни фази да се предвидят решения за ограничаване на ерозията, повърхностния отток и локалното преовлажняване около площадките и обслужващата инфраструктура.

Атмосферен въздух

10. ЧИОУП да не допуска устройствено планиране на дейности, свързани с постоянни организирани емисии на замърсители в атмосферния въздух.

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

11. В последващите фази да се предвиди ограничаване на временните прахови емисии при строителство чрез използване на съществуващи пътища, минимизиране на изкопните площи и недопускане на излишно нарушаване на терена.
12. При транспортното обслужване на бъдещите дейности да се избягва преминаване на тежка техника през жилищни територии, когато има технически приложими алтернативи.

Повърхностни и подземни води

13. Предвижданията на ЧИОУП да се съобразят с режимите и целите, определени в действащите План за управление на речните басейни и План за управление на риска от наводнения за съответния район на басейново управление.
14. В следващите проектни фази да не се допуска разполагане на елементи на техническата инфраструктура в корита на водни обекти, дерета и зони с проводимост на повърхностен отток, освен при доказана необходимост и след съгласуване с компетентните органи.
15. Да не се допуска заустване на отпадъчни води, замърсени повърхностни води или строителни суспензии във водни обекти, дерета или върху терени, от които може да се осъществи замърсяване на подземни води.
16. При поледващото проектиране да се предвидят решения за отвеждане на дъждовните води от площадките, пътищата и сервитутните зони без концентриране на оттока към ерозионно чувствителни участъци.
17. В последващите фази на проектиране да се запази изключването от устройствените предвиждания на частта от ПИ 77579.68.901, попадаща в границите на санитарно-охранителната зона, като не се допуска разполагане на ветрогенератори, обслужващи пътища, кабелни трасета, сервитути, площадки или други елементи на техническата инфраструктура в границите на СОЗ.
18. При наличие на санитарно-охранителни зони или водоизточници в близост до елементи на бъдещата инфраструктура да се спазват забраните и ограниченията по Наредба № 3/16.10.2000 г.

Земни недра

19. ЧИОУП да не предвижда дейности по търсене, проучване, добив, първична преработка или съхранение на подземни богатства.
20. При последващото проектиране на фундаменти, площадки и обслужващи пътища да се използват резултати от инженерно-геоложки и хидрогеоложки проучвания.
21. Да се ограничи изземването, преместването и депонирането на земни маси до минимално необходимото за реализацията на предвидените съоръжения..

Почви и земеползване

22. При последващите проектни фази да се минимизира площта на трайно заетите терени, включително чрез оптимално разполагане на фундаменти, монтажни площадки, вътрешни пътища и кабелни трасета.
23. Хумусният пласт от засегнатите площи да се отнема, съхранява отделно и използва при последващо възстановяване и рекултивация на временно нарушени терени.
24. Да не се допуска нерегламентирано движение на техника извън одобрените трасета, площадки и строителни зони.

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

25. Временно заетите площи след приключване на строителството да се възстановят чрез подравняване, полагане на хумусен слой и стабилизиране на терена.
26. Да не се допуска замърсяване на почвите с горива, масла, строителни отпадъци, бетонови смеси и други замърсяващи вещества.

Ландшафт

27. Разположението на вятърните генератори и съпътстващата инфраструктура в следващите фази да се съобрази с релефа, откритите визуални пространства и възприемането от населените места и основните пътни направления.
28. Да се избягва ненужно разширяване на пътни трасета, площадки и сервитутни площи извън функционално необходимото.
29. След приключване на строителните дейности временно нарушените терени да се рекултивират и възстановят с подходящи за района тревни и растителни видове.
30. Да не се допуска използване на ярки, контрастни или несъобразени с околната среда цветови решения за съпътстващи сгради, огради и технически елементи.

Биологично разнообразие

31. Преди последващо инвестиционно проектиране да се използват актуални теренни данни за наличие на местообитания, защитени растителни и животински видове, гнездови територии, миграционни коридори и хранителни зони.
32. При необходимост местоположението на отделни елементи на бъдещата инфраструктура да се прецизира така, че да се избягват чувствителни местообитания, дървесна и храстова растителност, влажни участъци, дерета и екологични коридори.
33. Да се ограничи премахването на дървесна, храстова и тревна растителност до минимално необходимото за реализацията на предвижданията.
34. Строителните дейности да се планират извън основния размножителен период на животните, т.е. извън периода март-юни. По отношение на птиците да се спазва определеното в ДОСВ ограничение, съгласно което изкопните и строителните дейности, с изключение на монтажните дейности на ветрогенераторите и подстанцията, следва да се извършват извън периода 15 април - 30 юни, преди неговото начало или след приключването му.
35. Преди въвеждане на ВЕП „Самуил“ в експлоатация да бъде изготвен План за собствен мониторинг на орнитофауната с участие на орнитолози, съгласуван с РИОСВ-Русе. Мониторингът да се провежда най-малко три години от въвеждането в експлоатация, да започне до един месец след въвеждането на ВЕП и да включва своевременно уведомяване на РИОСВ-Русе при установяване на загинали птици. При установяване на повишен риск да се въвеждат необходимите експлоатационни ограничения.

Защитени зони и защитени територии

36. Предвижданията на ЧИОУП да се прилагат при спазване на режимите, целите и предмета на опазване на защитените зони от мрежата „Натура 2000“, когато такива са относими към териториалния обхват или зоната на въздействие.
37. В последващите фази да не се допуска устройствено или проектно решение, което води до пряко засягане на защитени територии, освен ако това не е допустимо по специалния режим и след съгласуване с компетентните органи.

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

38. При установяване на риск за видове, предмет на опазване в защитени зони, да се въведат пространствени, сезонни или експлоатационни ограничения съгласно указанията на компетентния орган.

Горски територии и растителност

39. При засягане на горски територии да се спазват процедурите по Закона за горите и да се ограничи промяната на предназначението само до площите, необходими за реализацията на предвижданията на ЧИОУП.
40. Да се избягва фрагментиране на по-големи горски масиви чрез оптимизиране на трасетата на обслужващата инфраструктура.
41. Компенсационните и възстановителните дейности, когато са приложими, да се изпълняват с местни и подходящи за района дървесни и храстови видове.

Отпадъци

42. В следващите проектни фази да се предвиди организация за разделно събиране, временно съхраняване и предаване на строителните, битовите и опасните отпадъци на лица с необходимите разрешителни или регистрационни документи.
43. Да не се допуска депониране на строителни, земни, битови или други отпадъци извън определените за целта места.
44. Отпадъците от опаковки, метални елементи, кабели, масла, филтри и други материали при бъдеща поддръжка да се управляват съгласно изискванията на Закона за управление на отпадъците.

Вредни физични фактори — шум, вибрации, сянка и електромагнитни полета

45. При последващото инвестиционно проектиране да се докаже спазване на допустимите нива на шум към най-близките жилищни и чувствителни обекти.
46. Да се използват технически решения и модели вятърни генератори, които осигуряват съответствие с нормативните изисквания за шум в околната среда.
47. При необходимост да се предвиди режим на управление на работата на отделни вятърни генератори при специфични метеорологични условия, ако мониторингът или моделните оценки покажат риск от превишения.
48. При последващото проектиране да се оцени ефектът от движещата се сянка към близко разположени жилищни и чувствителни обекти и при необходимост да се заложат автоматизирани режими за ограничаване на работата.
49. Електрическата инфраструктура да се проектира при спазване на нормативните изисквания за безопасност и сервитути на енергийните обекти.
50. Да не се допуска разполагане на елементи на плана на разстояния, които са несъвместими със здравно-защитните, сервитутните и техническите изисквания.

Културно-историческо наследство

45. При последващото устройствено и инвестиционно проектиране да се извърши съгласуване с компетентните органи за опазване на културното наследство, когато това се изисква по Закона за културното наследство.
46. При установяване на археологически структури, находки или признаци за културни пластове при бъдещи дейности, работата да се преустанови в съответния участък и да се уведоми компетентният орган.
47. Трасетата на бъдещата инфраструктура да се съобразят с наличните данни за обекти на културното наследство и техните охранителни зони, когато такива са приложими.

Материални активи и техническа инфраструктура

54. Предвижданията на ЧИОУП да се съгласуват с операторите на съществуваща техническа инфраструктура — електропреносна, електроразпределителна, пътна, водоснабдителна, съобщителна и друга относима инфраструктура.
55. При последващото проектиране да се спазват сервитутите и техническите изисквания към енергийните обекти, пътищата, подземните и надземните проводни.
56. Да се използват приоритетно съществуващи пътища и трасета, когато това е технически възможно и екологично по-благоприятно.
57. Да не се допуска ограничаване на достъпа до съществуващи имоти, земеделски земи, горски територии и инфраструктурни обекти без осигуряване на алтернативен достъп..

Опасни химични вещества

58. ЧИОУП да не допуска устройствено планиране на предприятия или съоръжения с нисък или висок рисков потенциал по смисъла на законодателството за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества.
59. При бъдещата експлоатация на енергийните съоръжения използваните масла, смазочни материали, охлаждащи течности и други вещества да се съхраняват и управляват съгласно изискванията за безопасност и опазване на околната среда.
60. В последващите проекти да се предвидят мерки за аварийна готовност при разливи, пожар, техническа повреда или екстремни метеорологични условия.

Здравно-хигиенни условия и население

61. При последващото проектиране да се докаже спазване на здравно-защитните изисквания и допустимите нива на шум, сянка и други физични фактори към най-близките жилищни територии и обекти, подлежащи на здравна защита.
62. Да не се допуска разполагане на съоръжения или инфраструктура по начин, който създава риск за безопасността на населението, включително при аварии, падане на елементи, обледяване или пожар.
63. Транспортното обслужване на бъдещите дейности да се организира така, че да се минимизира преминаването на тежка техника през населени места.
64. При постъпване на сигнали от населението в периода на експлоатация да се извършва проверка и при доказана необходимост да се въвеждат коригиращи мерки.

Социално-икономическа среда

65. При прилагането на плана трябва да се запази възможността за продължаване на съвместими земеделски, горскостопански и обслужващи дейности в незасегнатите части на територията.

В обобщение, мерките са насочени към това въздействията да бъдат контролирани още на етап планиране и да се осигури допълнителна защита при проектиране, строителство и експлоатация. При правилното им изпълнение не се очаква прилагането на ЧИОУП да доведе до значителни неблагоприятни последици за околната среда и човешкото здраве.

8. Мотиви за избор на разгледаните алтернативи

В екологичната оценка са съпоставени нулевата алтернатива и три варианта за осъществяване на частичното изменение на Общия устройствен план (ЧИОУП) на община Самуил. При избора са отчетени възможността за постигане на целите на плана, необходимите площи и инфраструктура, отстоянията до населените места и очакваните въздействия върху околната среда, човешкото здраве и културното наследство.

При нулевата алтернатива предназначението и ползването на имотите ще се запазят. Ще се избегнат въздействията от бъдещото изграждане и експлоатация на ветроенергийна инфраструктура, но няма да се създаде устройствена основа за производство на електроенергия от вятър. Поради това целите на ЧИОУП няма да бъдат постигнати.

Алтернатива 2 определя местоположение в четири имота, представляващи стопански гори извън защитени територии и защитени зони. Предимствата му са отдалечеността от населените места и възможността да се използват преимуществено съществуващи пътища и просеки. Вариантът обаче не включва като цялостен режим всички мерки за ограничаване на въздействията върху горските територии, местообитанията и видовете.

Алтернатива 3 запазва избраното местоположение и включва пространствените ограничения и смекчаващите мерки от екологичната оценка и оценката за съвместимост. Промяната на устройственото предназначение се ограничава до максимум 10 % от площта на всеки засегнат имот, а трайно изградените елементи — до 30 % от терените с променено предназначение. Този вариант ще намали въздействията спрямо Алтернатива 2, но не отчита в пълна степен ограниченията, произтичащи от установените при археологическото проучване 40 обекта.

Алтернатива 4 съчетава местоположението по Алтернатива 2, мерките по Алтернатива 3 и пространствените ограничения за опазване на археологическите обекти. Обектите се изключват от площите за разполагане на ветрогенератори, фундаменти, монтажни и кранови площадки, нови пътища и кабелни трасета. В ДЕО Алтернатива 4 е определена като предпочитана: сред вариантите, които постигат целите на плана, тя осигурява най-благоприятно съотношение между устройственото развитие и ограничаването на въздействията върху природната среда, здравето на населението и културното наследство.

При прилагането на Алтернатива 4 ще останат въздействия върху горските територии, почвите, растителността, местообитанията и ландшафта. Изводът за нейната екологична допустимост е обвързан с отразяването на ограниченията и мерките в окончателния ЧИОУП, спазването на условията на компетентния орган и провеждането на предвидените наблюдения и контрол. В следващите проектни фази ще трябва да се докаже и спазването на изискванията за шум, безопасност и въздействие от движеща се саянка към чувствителните обекти.

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

9. Методи за извършване на екологичната оценка, използвана нормативна база и документи и трудности при събиране на необходимата информация

Екологичната оценка на Частичното изменение на Общия устройствен план на община Самуил е извършена като прогнозна оценка на възможните въздействия върху околната среда и човешкото здраве. Отчетено е, че на този етап планът определя устройствена рамка за бъдещо развитие, но не одобрява конкретни технически решения за строителство, експлоатация или извеждане от експлоатация.

При оценката са разгледани съществуващото състояние на околната среда, вероятното развитие без прилагане на плана, очакваните въздействия при неговото реализиране, възможните кумулативни ефекти и необходимите мерки за ограничаване на неблагоприятните последици.

Използвани са документален, нормативен, сравнителен, експертен и картографски анализ. Оценката обхваща основните компоненти и фактори на околната среда, включително въздух, води, почви, ландшафт, биологично разнообразие, защитени зони и територии, горски територии, отпадъци, шум и други физични фактори, културно наследство, техническа инфраструктура и здравно-хигиенни условия.

За изготвяне на оценката са използвани документацията за ЧИОУП, картографски и кадастрални данни, публични регистри, становища и информация от компетентни институции, специализирани данни и приложимите европейски и национални методически документи за стратегическа екологична оценка. Оценката е съобразена с действащата нормативна уредба в областта на устройственото планиране, опазването на околната среда, биологичното разнообразие, водите, почвите, въздуха, отпадъците, шума, защитените територии, горите, културното наследство, здравето, енергетиката и техническата инфраструктура.

Не са установени непреодолими трудности при изготвяне на екологичната оценка. Основните ограничения са свързани с нивото на подробност на ЧИОУП, тъй като на този етап не са определени окончателните технически параметри на всички елементи на бъдещата инфраструктура. Поради това част от въздействията са оценени прогнозно и ще следва да бъдат конкретизирани в следващите проектни фази, особено по отношение на шум, движеща се смянка, птици, прилепи, трасета и организация на строителството.

Тези ограничения не променят общите изводи на оценката, тъй като анализът е извършен въз основа на наличната информация, експертна преценка и превантивен подход.

Нетехническо резюме на Доклад за екологична оценка на проект за „Частично изменение на Общ устройствен план /ЧИОУП/ на община Самуил в обхват ПИ №№ 15761.55.73, 15761.69.74, землище на с. Голям извор, ПИ № 29218.2.105, землище на с. Желязковец и ПИ № 77579.68.901, землище на с. Хърсово, община Самуил“

10. Мерки във връзка с наблюдението по време на прилагането на ЧИОУП

При прилагането на Частичното изменение на Общия устройствен план на община Самуил ще се осъществява наблюдение и контрол върху изпълнението на предвидените мерки и условия. Целта ще бъде да се проследява дали планът се прилага в одобрения му обхват и дали не възникват непредвидени неблагоприятни въздействия върху околната среда и човешкото здраве.

Наблюдението ще обхваща основните компоненти и фактори, за които е необходим последващ контрол - птици и прилепи, шум, движеща се саянка, почви, води, горски територии, ландшафт, отпадъци, техническа инфраструктура и здравно-хигиенни условия. Ще се проследява и спазването на устройствените параметри на ЧИОУП и условията, поставени от компетентния орган.

Контролът ще се извършва на различните етапи от прилагането на плана, при разработване на последващите ПУП, технически и инвестиционни проекти, при строителството и при експлоатацията на предвидените съоръжения. Това ще позволи своевременно установяване на необходимост от допълнителни действия или коригиращи мерки.

Резултатите от наблюдението ще се документират чрез протоколи, доклади, измервания, мониторингови данни и регистри на постъпили сигнали. При установяване на отклонения или непредвидени въздействия ще се предприемат мерки за тяхното ограничаване и отстраняване.

11. Заключение на екологичната оценка

Въз основа на извършената екологична оценка може да се направи извод, че Частичното изменение на Общия устройствен план на община Самуил е допустимо от екологична гледна точка, при условие че бъдат спазени предвидените мерки, изискванията на компетентните органи и действащото законодателство.

Планът създава устройствена възможност за последващо развитие на енергийна инфраструктура за производство на електроенергия от вятърна енергия. На този етап не се разрешава строителство или експлоатация на конкретни съоръжения, а се определя рамка за следващи проектни, съгласувателни и разрешителни процедури.

Оценката показва, че прилагането на плана не е свързано с дейности, които биха довели до трайно замърсяване на въздуха, водите, почвите или земните недра. Не се предвиждат производства с постоянни емисии, заустване на отпадъчни води, добив на подземни богатства, депониране на отпадъци или обекти с висок или нисък рисков потенциал.

По-съществено внимание в следващите фази следва да се обърне на въздействията върху ландшафта, птиците и прилепите, шумовата среда, движещата се саянка, почвите, водите, горските територии и здравно-хигиенните условия. Тези въздействия са управляеми чрез подходящо проектиране, спазване на ограниченията, провеждане на необходимия мониторинг и прилагане на допълнителни мерки при необходимост.

Не се очаква значително отрицателно въздействие върху населението и човешкото здраве, ако бъдат спазени изискванията за шум, безопасни отстояния, сервитути, електромагнитна безопасност и ограничаване на ефекта от движеща се саянка. Временните въздействия по време на строителството, свързани с прах, шум, транспорт и движение на техника, могат да бъдат ограничени чрез добра организация и контрол.

Не се очаква и значимо трансгранично въздействие, тъй като планът е с локален териториален обхват и не предвижда дейности, които могат да формират въздействия извън границите на страната.

Обобщено, прилагането на Частичното изменение на Общия устройствен план на община Самуил не се очаква да доведе до значителни неблагоприятни последици за околната среда и човешкото здраве, при условие че в следващите етапи бъдат изпълнени всички мерки, условия и ограничения, определени в екологичната оценка и в становището на компетентния орган.